

Strasbūras, 2024 02 06
COM(2024) 60 final

2024/0035 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir seksualinės prievartos prieš vaikus medžiaga, kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2004/68/TVR (nauja redakcija)

{SEC(2024) 57 final} - {SWD(2024) 32 final} - {SWD(2024) 33 final} -
{SWD(2024) 34 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

2020 m. liepos mėn. Komisija pateikė ES veiksmingesnės kovos su seksualine prievarta prieš vaikus strategiją (toliau – Strategija). Šioje strategijoje išdėstytos aštuonios iniciatyvos, kuriomis siekiama užtikrinti visapusišką kovos su seksualine prievarta prieš vaikus ir jų išnaudojimu teisinės sistemos įgyvendinimą ir prireikus tolesnį plėtojimą. Kartu ja siekta sustiprinti teisėsaugos atsaką ir paskatinti įvairių suinteresuotųjų subjektų pastangas prevencijos ir tyrimo srityje, taip pat teikiant pagalbą nukentėjusiems ir vaikystėje seksualinę prievartą patyrusiems asmenims.

Visų pirma strategijoje pripažinta, kad reikia įvertinti, ar dabartinė ES baudžiamosios teisės sistema, t. y. Direktyva 2011/93/ES dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir vaikų pornografija (toliau – Direktyva), atitinka paskirtį, atsižvelgiant į pastarojo dešimtmečio visuomenės ir technologinius pokyčius. Direktyva buvo priimta siekiant nustatyti būtiniausius šių ypač sunkių formų nusikaltimų, nukreiptų prieš vaikus, t. y. nukentėjusiuosius, kurie turi teisę į specialią apsaugą ir priežiūrą, prevencijos ir kovos su jais standartus. Joje nustatytos būtiniausios taisyklės dėl nusikalstamų veikų ir sankcijų apibrėžčių seksualinio vaikų išnaudojimo srityje, taip pat būtiniausi veiksmingo seksualinės prievartos prieš vaikus ir jų išnaudojimo tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo, pagalbos ir paramos nukentėjusiesiems bei prevencijos standartai.

2022 m. Komisija atliko Direktyvos įgyvendinimo vertinimą, kad nustatytų galimas teisėkūros spragas, geriausią praktiką ir prioritetinius veiksmus ES lygmeniu. Vertinimo tyrimas parodė, kad tekstą būtų galima tobulinti: atkreiptas dėmesys į tam tikrų Direktyvoje pateiktų apibrėžčių dviprasmiškumą ir sunkumus, susijusius su tyrimais ir nusikaltusių asmenų baudžiamuoju persekiojimu. Vertinimo tyrime išreikštas susirūpinimas, susijęs su eksponentiniu dalijimosi seksualinės prievartos prieš vaikus medžiaga internete didėjimu ir didesnėmis galimybėmis nusikaltėliams nuslėpti savo tapatybę (ir nuslėpti neteisėtą veiklą), visų pirma internete, taip išvengiant tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo. Apibendrinant, vertinimo tyrime nustatyta, kad tiek aktyvesnė vaikų veikla internete, tiek naujausi technologiniai pokyčiai kelia sunkumų teisėsaugai ir sukuria naujų prievartos galimybių, kurios nėra visiškai įtrauktos į dabartinę Direktyvą.

Vertinimo tyrime taip pat padaryta išvada, kad įvairiomis valstybėse narėse taikomomis teisinėmis sistemomis, susijusiomis su tyrimu ir baudžiamuoju persekiojimu, neužtikrinama veiksminga kova su seksualine prievarta prieš vaikus ir jų išnaudojimu visoje ES, visų pirma dėl nepakankamo seksualinės prievartos prieš vaikus ir jų išnaudojimo nusikaltimų, padarytų naudojant naujas ir besiformuojančias technologijas, kriminalizavimo. Galiausiai jame pabrėžta, kad valstybių narių pastangos užkirsti kelią seksualinei prievartai prieš vaikus ir padėti nukentėjusiesiems vis dar yra ribotos, nepakankamai koordinuojamos ir jų veiksmingumas nėra aiškus. Siekdama pašalinti įgyvendinimo trūkumus, Komisija ėmėsi tolesnių vykdymo užtikrinimo priemonių ir prireikus pradėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūras. Be to, vertinimas aiškiai parodė, kad teisės aktų sistemą reikia atnaujinti ES lygmeniu.

Atsižvelgiant į tai, būtina tikslingai persvarstyti Direktyvą:

- užtikrinti, kad būtų kriminalizuojama visų formų seksualinė prievarta prieš vaikus ir jų išnaudojimas, įskaitant veiką, kuriai sudaromos sąlygos arba tos sąlygos palengvinamos dėl technologinių pokyčių;
 - užtikrinti, kad nacionalinėmis tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo taisyklėmis būtų užtikrinama veiksminga kova su seksualine prievarta prieš vaikus ir jų išnaudojimu, atsižvelgiant į naujausius technologinius pokyčius;
 - gerinti prevenciją ir pagalbą nukentėjusiesiems, ir
 - skatinti geresnę seksualinės prievartos prieš vaikus prevencijos ir kovos su ja koordinavimą valstybėse narėse ir nacionaliniu lygmeniu tarp visų susijusių subjektų.
- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Šiuo pasiūlymu toliau plėtojamos galiojančios Direktyvos nuostatos ir jis pateikiamas įgyvendinant 2020 m. ES veiksmingesnės kovos su seksualine prievarta prieš vaikus strategiją.

Pasiūlymu papildomos kitos ES iniciatyvos, kuriomis tiesiogiai ar netiesiogiai sprendžiamos problemos, susijusios su seksualinės prievartos prieš vaikus ir jų išnaudojimo nusikaltimais. Tarp šių iniciatyvų yra:

- Direktyva 2012/29/ES, kuria nustatomi būtiniausi nusikaltimų aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai;
- Direktyva 2011/36/ES dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos;
- Reglamentas (ES) 2021/1232 dėl laikinos nukrypti nuo tam tikrų Direktyvos 2002/58/EB nuostatų, kiek tai susiję su numeriu nesiejamo asmenų tarpusavio ryšio paslaugų teikėjų naudojamų technologijų naudojimo asmens ir kitiems duomenims tvarkyti kovos su seksualine prievarta prieš vaikus internete tikslais, leidžiančios nuostatos, ir neseniai priimtas pasiūlymas dėl laikinos nukrypti leidžiančios nuostatos galiojimo pratęsimo¹, ir
- Pasiūlymas dėl Reglamento, kuriuo nustatomos seksualinės prievartos prieš vaikus prevencijos ir kovos su ja taisyklės.

Pastaruoju internetinių paslaugų teikėjams būtų nustatytos prievolės prisiimti atsakomybę už vaikų, kurie naudojami jų paslaugomis, apsaugą nuo seksualinės prievartos prieš vaikus internete. Siūlomas reglamentas grindžiamas Direktyvoje pateikta nusikalstamos veikos apibrėžtimi, nes ji apima seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagą ir ryšių mezgimą. Direktyva yra baudžiamosios teisės ramstis, kuriuo grindžiamas siūlomas reglamentas.

Šios dvi priemonės sustiprintų viena kitą, kad kartu būtų visapusiškiau reaguojama į seksualinės prievartos prieš vaikus ir jų išnaudojimo nusikaltimus tiek realiame gyvenime, tiek internete. Visų pirma siūlomame reglamente numatytas ES seksualinės prievartos prieš vaikus prevencijos ir kovos su ja centras taip pat atliktų svarbų vaidmenį remiant valstybių

¹ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1232 dėl laikinos nuostatos, leidžiančios nukrypti nuo tam tikrų Direktyvos 2002/58/EB nuostatų kovos su seksualine prievarta prieš vaikus internete tikslais, COM(2023) 777 final, 2023 11 30.

narių veiksmus, susijusius tiek su prevencija, tiek su pagalba nukentėjusiesiems pagal šį pasiūlymą. Nors ES centras padėtų teisėsaugos ir teisminėms institucijoms teikti kokybiškesnes ataskaitas, jis nedaro poveikio dabartiniam atsakomybės pasiskirstymui tarp Europolo, Eurojusto ir nacionalinių teisėsaugos ir teisminių institucijų.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Šis pasiūlymas dera su susijusia Sąjungos politika, visų pirma toliau išvardytose srityse:

- Juo papildoma ES teisinė sistema, kuria reglamentuojamos skaitmeninės paslaugos, visų pirma neseniai priimtas Skaitmeninių paslaugų aktas². Pastarajame nustatoma internetinių paslaugų teikėjų atsakomybė už neteisėtą turinį, platinamą naudojantis jų paslaugomis. Šiuo pasiūlymu užtikrinama, kad konkrečios rūšies neteisėto turinio, t. y. seksualinės prievartos prieš vaikus internete, apibrėžtis būtų atnaujinta ir tinkama siekiant užtikrinti efektyvius veiksmus šiandienos ir rytojaus skaitmeniniame pasaulyje, kartu reikalaujant didinti informuotumą ir šviesti. Tokiu būdu pasiūlymu taip pat visapusiškai papildoma ES strategija dėl vaikams geresnio interneto (VGI+ strategija).
- Jis atitinka pasiūlymą dėl Direktyvos dėl kovos su smurtu prieš moteris ir smurtu šeimoje ir jį papildo. Tuo pasiūlymu siekiama nustatyti būtiniausius standartus, susijusius su: nusikalstamų veikų ir sankcijų už smurtą prieš moteris ir smurtą šeimoje apibrėžtimis visoje ES; nuo šių nusikaltimų nukentėjusiųjų apsauga ir teise kreiptis į teismą; parama nukentėjusiesiems ir prevencija, ir visų susijusių suinteresuotųjų subjektų veiklos koordinavimu ir bendradarbiavimu.
- Jis atitinka pasiūlymą dėl Nusikaltimų aukų teisių direktyvos peržiūros, kuriame numatyti tiksliniai pakeitimai, kuriais siekiama užtikrinti, kad nukentėjusieji galėtų visapusiškai naudotis savo teisėmis ES.
- Jis dera su 2019–2027 m. ES jaunimo strategija, visų pirma informuotumo didinimo ir švietimo aspektais, kurioje pripažįstama, kad ES jaunimas susiduria su konkrečiais iššūkiais ir kad jų įgalėjimas, be kita ko, pasitelkiant švietimą, yra labai svarbus siekiant padėti jiems sėkmingai įveikti tokius iššūkius.
- Jis taip pat dera su išsamia ES vaiko teisių strategija, kurią priėmus 2021 m. sukurta visa apimanti ES vaiko teisių ir vaiko apsaugos politikos sistema. Komisija planuoja šiuos aktus papildyti Komisijos rekomendacija dėl integruotų vaikų apsaugos sistemų.
- Jis taip pat dera su Europos vaiko garantijų sistema, kuria siekiama užkirsti kelią socialinei atskirčiai ir su ja kovoti užtikrinant veiksmingas vaikų, kuriems reikia pagalbos (įskaitant vaikus iš sunkumų turinčių, smurtaujančių ir išnaudojančių šeimų), galimybes naudotis pagrindinėmis paslaugomis, pavyzdžiui, švietimu, sveikatos priežiūra ir būstu.
- Jis atitinka reikšmingos žalos nedarymo principą, pagal kurį neremiamas arba nevykdoma ekonominė veikla, kuria daroma reikšminga žala bet kuriam

² Reglamentas (ES) 2022/2065 dėl bendrosios skaitmeninių paslaugų rinkos, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2000/31/EB (Skaitmeninių paslaugų aktas), OL L 277, 2022 10 27, p. 1–102.

aplinkosaugos tikslui, kai aktualu, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852³ 17 straipsnyje, nes Direktyva nedaro neigiamo poveikio šioms tikslams. Jis taip pat atitinka Europos klimato teisės akte⁴ nustatytą poveikio klimatui neutralumo tikslą.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Šiuo pasiūlymu nauja redakcija išdėstoma Direktyva 2011/93/ES. Todėl jis grindžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 82 straipsnio 2 dalimi ir 83 straipsnio 1 dalimi, kurios yra Direktyvos 2011/93/ES teisinis pagrindas. Abu teisiniai pagrindai leidžia Europos Parlamentui ir Tarybai direktyvomis atitinkamai nustatyti būtiniausias taisykles, būtinas nuosprendžių ir teismo sprendimų tarpusavio pripažinimui bei policijos ir teisminiam bendradarbiavimui tarpvalstybinio pobūdžio baudžiamosiose bylose palengvinti, ir būtiniausias taisykles dėl nusikalstamų veikų ir sankcijų vaikų seksualinio išnaudojimo srityje apibrėžties.

Kintamoji geometrija

Kalbant apie kintamąją geometriją, šiame pasiūlyme laikomasi panašaus požiūrio, kaip ir dabartinėje direktyvoje.

Pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo (Nr. 21) dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 3 straipsnį Airija gali pranešti apie savo pageidavimą dalyvauti priimant ir taikant šią direktyvą.

Pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo (Nr. 22) dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį pasiūlymą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas.

Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Per pastarąjį dešimtmetį tarpvalstybinis seksualinės prievartos prieš vaikus ir jų išnaudojimo nusikaltimų pobūdis, kuris pateisino šios direktyvos priėmimą, dar labiau išryškėjo, nes vis dažniau naudojamos interneto technologijos, kuriomis sudaromos sąlygos tokioms nusikalstamoms veikoms, tos sąlygos palengvinamos ir didinamas tokių nusikalstamų veikų poveikis. Siekiant užtikrinti veiksmingą nusikaltusių asmenų baudžiamąjį persekiojimą ir nukentėjusiųjų apsaugą visoje ES, šiuo pasiūlymu siekiama nustatyti bendrus būtinuosius standartus, susijusius su nusikalstamų veikų apibrėžtimi ir sankcijų dydžiu. Šio tikslo valstybės narės negalėtų pasiekti pavieniui, jį galima pasiekti tik imantis veiksmų ES lygmeniu. Be to, atsižvelgiant į šių nusikaltimų internetinį aspektą, kuris tampa vis svarbesnis, nesant bendrų taisyklių valstybės narės negalėtų veiksmingai: i) užkirsti kelio seksualinės prievartos prieš vaikus nusikalstamoms veikoms jų teritorijoje; ii) tirti tarpvalstybinio pobūdžio seksualinės prievartos prieš vaikus nusikaltimų ir vykdyti baudžiamojo

³ 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088, OL L 198, 2020 6 22, p. 13.

⁴ 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas), OL L 243, 2021 7 9, p. 1–17.

persekiojimo už juos ir iii) nustatyti nukentėjusiųjų ir suteikti jiems tinkamos pagalbos. Taigi pasiūlymas visiškai atitinka Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnio 3 dalyje nustatytą subsidiarumo principą.

- **Proporcingumo principas**

Direktyvos pakeitimai pagal šį pasiūlymą yra riboti ir tiksliniai, jais siekiama veiksmingai pašalinti pagrindinius trūkumus, nustatytus įgyvendinant ir vertinant tą direktyvą. Remiantis poveikio vertinimu, siūlomi pakeitimai apima tik tuos aspektus, kurių valstybės narės pačios negali tinkamai pasiekti. Visų pirma, kad būtų pasiektas kovos su tarpvalstybine seksualine prievarta prieš vaikus ir jų išnaudojimu tikslas, reikia nusikalstamų veikų apibrėžtis pritaikyti ES lygmeniu. Kalbant apie pakeitimus, susijusius su prevencija, pagalba nukentėjusiesiems, tyrimais ir baudžiamuoju persekiojimu, jais reaguojama į konkrečias spragas ir problemas, atsiradusias stebint Direktyvos 2011/93 įgyvendinimą per pastarąjį dešimtmetį. Bet kokia papildoma administracinė našta, kuri gali atsirasti dėl šio atnaujinimo, laikoma proporcinga atsižvelgiant į ilgalaikę naudą, įskaitant ekonominę naudą, susijusią su šių rūšių nusikalstamų veikų prevencija ir ankstyvu nustatymu, nukentėjusiesiems ir visai visuomenei. Be to, dėl ES centro pagalbinio vaidmens prevencijos ir pagalbos nukentėjusiesiems srityse tokia administracinė našta būtų kuo labiau sumažinta. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, pasiūlymu neviršijama tai, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti.

- **Priemonės pasirinkimas**

Šiuo pasiūlymu siekiama numatyti tikslinius Kovos su seksualine prievarta prieš vaikus direktyvos pakeitimus, kuriais siekiama pašalinti spragas, neatitikimus ir trūkumus, nustatytus įgyvendinant ir vertinant direktyvą. Kadangi šiuo pasiūlymu siekiama nauja redakcija išdėstyti Kovos su seksualine prievarta prieš vaikus direktyvą, tinkamiausia yra ta pati teisinė priemonė.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

2022 m., atsižvelgdama į tai, kas buvo paskelbta 2020 m. strategijoje, Komisija atliko Kovos su seksualine prievarta prieš vaikus direktyvos įgyvendinimo vertinimą ir nustatė teisės aktų spragas, geriausią praktiką ir prioritetinius veiksmus ES lygmeniu. Vertinimo tyrime⁵ padaryta išvada, kad Direktyva ne visiškai pajėgi spręsti problemas, kylančias dėl pastaraisiais dešimtmečiais įvykusių reikšmingų visuomenės ir technologinių pokyčių. Jame visų pirma išreikštas susirūpinimas dėl eksponentinio dalijimosi internete masto didėjimo, didesnių galimybių nusikaltėliams slėpti savo tapatybę (ir nuslėpti neteisėtą veiklą) ir palankesnių sąlygų nusikaltėliams bendradarbiauti, kad būtų išvengta atsakomybės ir būtų vykdomi tolesni nusikaltimai. Vertinimo tyrime taip pat atkreiptas dėmesys į tam tikrų Direktyvos nuostatų dviprasmybes ir atkreiptas dėmesys į nuolatines problemas, susijusias su nusikaltusių asmenų tyrimais ir baudžiamuoju persekiojimu. Be to, jame atkreiptas dėmesys į tai, kad dėl labai didelės veiksmų laisvės nacionaliniu lygmeniu diferenciacijai prevencijos ir pagalbos nukentėjusiesiems srityje daugelyje valstybių narių kilo įgyvendinimo sunkumų ir tai davė nepatenkinamų rezultatų. Jame padaryta išvada, kad net visiškas ir tinkamas

⁵ Tyrimas, kuriuo grindžiamas 2011 m. gruodžio 13 d. ES direktyvos 2011/93 dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir vaikų pornografija vertinimas ir galimų jos dalinio pakeitimo galimybių poveikio vertinimas (užbaigtas 2022 m. lapkričio 30 d.).

dabartinės redakcijos Direktyvos perkėlimas į nacionalinę teisę nepadėtų nei pakankamai išspręsti problemų, susijusių su pranešimu apie seksualinės prievartos prieš vaikus ir jų išnaudojimo nusikalstamas veikas, jų tyrimu ir patraukimu baudžiamojon atsakomybėn už juos, nei visoje ES priimti pakankamai patikimų prevencijos ir pagalbos nukentėjusiesiems priemonių.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Buvo surengtos plataus masto konsultacijos, susijusios su lygiagrečiai atliekamais Kovos su seksualine prievarta prieš vaikus direktyvos vertinimu ir galimų iniciatyvų, kuriomis siekiama užpildyti atliekant tokį vertinimą nustatytas spragas, poveikio vertinimu. 2021 m. rugsėjo 28 d.–spalio 26 d. Komisijos portale „Išsakykite savo nuomonę“ paskelbtos kartu parengtos vertinimo veiksnių gairės ir įžanginis poveikio vertinimas, dėl kurių pastabas pateikė 17 suinteresuotųjų subjektų. 2022 m. pirmąjį pusmetį vyko tikslinės konsultacijos, kurių metu buvo užduota daugiau techninių klausimų dėl Direktyvos peržiūros; jas surengė Komisija tiek savarankiškai, tiek užsakydama išorės rangovo tyrimą. Pagrindiniai suinteresuotieji subjektai, su kuriais konsultuotasi:

- valstybių narių nacionalinės institucijos, dalyvaujančios įgyvendinant direktyvą ir ją perkeltiant į nacionalinę teisę (pvz., teisėsaugos institucijos; kalėjimų, sulaikymo ir lygtinio paleidimo tarnybos; administracinės, vaiko apsaugos ir teisminės institucijos), taip pat regionų ir vietos valdžios institucijos;
- atitinkamos ES agentūros (įskaitant Europolą, Eurojustą ir Pagrindinių teisių agentūrą (FRA));
- atitinkamos organizacijos ES nepriklausančiose šalyse, įskaitant JAV nacionalinį dingusių ir išnaudojamų vaikų centrą (NCMEC) ir Kanados vaikų apsaugos centrą (C3P);
- atitinkamos tarptautinės organizacijos, įskaitant Europos Tarybą;
- atitinkami pramonės suinteresuotieji subjektai;
- karštosios linijos, įskaitant ES finansuojamą tinklą INHOPE, ir kitos pilietinės visuomenės organizacijos, daugiausia dėmesio skiriančios vaikų apsaugai, vaiko teisėms, prevencijai ir privatumui, ir
- tyrėjai ir mokslininkai, dirbantys seksualinės prievartos prieš vaikus ir jų išnaudojimo srityje.

Komisija taip pat surengė viešas konsultacijas, skirtas plačiajai visuomenei, siekdama surinkti informaciją, įrodymus ir nuomones nagrinėjama klausimais ir atsižvelgti į juos vertinimo ir poveikio vertinimo procese. Atliekant vertinimo tyrimą visomis oficialiosiomis ES kalbomis buvo pateiktas klausimynas dėl Kovos su seksualine prievarta prieš vaikus direktyvos vertinimo, o 2022 m. balandžio 20 d. – 2022 m. liepos 13 d. Komisijos svetainėje „EU Survey“ vyko preliminarinė diskusija dėl politikos iniciatyvos, kuria siekiama ją peržiūrėti, tikslų. Iš viso gauti 49 atsakymai iš 23 šalių, įskaitant 18 valstybių narių (AT, BE, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IT, MT, NL, PT, SE ir SI). Atsižvelgiant į tai, be atsakymų, Komisija taip pat gavo 21 raštišką nuomonę: 11 pilietinės visuomenės organizacijų, tris verslo organizacijų atstovų, keturias IRT bendrovių, vieną nacionalinės teisingumo ministerijos atstovą, vieną teisės eksperto ir vieną ES piliečio nuomonę.

Konsultacijų procesas iš esmės parodė, kad vaikams daro poveikį dabartinės Direktyvos trūkumai, susiję su naujomis tendencijomis, kurioms sudaro sąlygas arba tas sąlygas

palengvina technologinė plėtra ir aktyvesnė vaikų ir nusikaltėlių veikla internete. Konsultacijos patvirtino, kad dėl šių naujų tendencijų kyla naujų tyrimo sunkumų, kuriuos reikia spręsti. Jos taip pat atkreipė dėmesį į tai, kad reikia geriau atsižvelgti į seksualinės prievartos prieš vaikus ir jų išnaudojimo nusikalstamų veikų ypatumus, įskaitant sunkumus, su kuriais susiduria nukentėjusieji pranešdami apie nusikaltimus, į tikslinės prevencijos ir pagalbos nukentėjusiesiems poreikį, taip pat būtinybę spręsti problemas, kylančias dėl tokių reiškinių kaip keliaujantys seksualiniai nusikaltėliai.

Pasiūlyme atsižvelgta į visas pagrindines per konsultacijas nustatytas problemas ir juo šios problemos sprendžiamos.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Vertinimas ir poveikio vertinimas buvo pagrįsti išorės rangovo atliktu tyrimu. Be to, 2018 m. sausio 17 d. – 2019 m. rugsėjo 6 d. Komisija surengė šešis ekspertų praktinius seminarus, kad surinktų informaciją apie iššūkius ir kylančias problemas seksualinės prievartos prieš vaikus ir jų išnaudojimo srityje ir aptartų pagrindinius sunkumus, su kuriais susidurta įgyvendinant Direktyvą, taip pat jos aktualumą atsižvelgiant į naujas ir numatomas tendencijas ir pokyčius. Kaip išsamiai paaiškinta poveikio vertinimo, pridedamo prie pasiūlymo dėl Direktyvos (nauja redakcija), 2 priede, papildomų išorės ekspertų žinių buvo surinkta taikant šiuos konsultavimosi su suinteresuotaisiais subjektais metodus: pokalbius taikymo sričiai apibrėžti, dokumentų tyrimus, internetines apklausas, viešas konsultacijas, tikslinius pokalbius, pokalbius atvejų tyrimams aptarti ir praktinius seminarus.

- **Poveikio vertinimas**

Rengiant pasiūlymą atliktame poveikio vertinime įvertintos trys politikos galimybės, kuriose pateikiama vis platesnio užmojo politikos priemonių, kuriomis siekiama reaguoti į tris problemos veiksniai:

- tiek aktyvesnė vaikų veikla internete, tiek naujais technologiniai pokyčiai kelia sunkumų teisėsaugai ir sukuria naujų prievartos galimybių;
- valstybėse narėse taikomos skirtingos teisinės sistemos, susijusios su tyrimu ir baudžiamuoju persekiojimu, kuriomis neužtikrinama veiksminga kova su seksualine prievarta prieš vaikus ir jų išnaudojimu, ir
- valstybių narių pastangų užkirsti kelią seksualinei prievartai prieš vaikus ir padėti nukentėjusiesiems trūkumai, visų pirma jų ribotas pobūdis, neaiškus jų veiksmingumas ir nepakankamas atitinkamų suinteresuotųjų subjektų veiklos koordinavimas.

Išnagrinėtos šios trys politikos galimybės:

- A galimybė. Tiksliniai teisės aktų pakeitimai, kuriais siekiama paaiškinti dabartinės sistemos dviprasmybes, užtikrinti suderinamumą su naujomis priemonėmis ir pagerinti turimos informacijos kiekį ir kokybę.
- B galimybė. A galimybė ir teisės aktų pakeitimai, kuriais iš dalies keičiamos nusikaltimų apibrėžtys, kad būtų atsižvelgta į dabartinius ir numatomus technologinius pokyčius.
- C galimybė. B galimybė ir teisės aktų pakeitimai, kuriais siekiama užtikrinti veiksmingesnę prevenciją, pagalbą nukentėjusiesiems, tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą, atsižvelgiant į šio reiškinio tarpvalstybinį aspektą.

Remiantis socialinio ir ekonominio poveikio, taip pat veiksmingumo ir efektyvumo vertinimu, tinkamiausia politikos galimybė yra C galimybė. Į tinkamiausią galimybę įtraukta daugiau politikos priemonių – nuo prevencijos iki baudžiamojo persekiojimo ir pagalbos nukentėjusiesiems, kuriomis būtų šalinamos tiek Direktyvoje nustatytos pirminės dviprasmybės ir trūkumai, tiek tenkinamas poreikis ją atnaujinti, kad būtų atsižvelgta į naujas ir besiformuojančias tendencijas, kartu užtikrinant veiksmingesnį tarpvalstybinį bendradarbiavimą. Pagal C galimybę dar labiau supaprastinamos nacionalinės tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo taisyklės, siekiant užtikrinti, be kita ko, visapusišką esamų priemonių sutelkimą, kad būtų užkirstas kelias seksualiniams nusikaltėliams daryti nusikaltimus užsienyje, ir veiksmingų tyrimo metodų prieinamumą visose valstybėse narėse. Galiausiai pagal ją tiksliau apibrėžiama prevencija ir pareigos teikti pagalbą nukentėjusiesiems, taip pat gerinamas valstybių narių veiksmų koordinavimas, be kita ko, pasitelkiant bendradarbiavimą nacionalinių valdžios institucijų tinkle ir pasikliaujant ES centru siekiant užkirsti kelią seksualinei prievartai prieš vaikus ir su ja kovoti.

Dėl galimo baudžiamojo persekiojimo ir tyrimų, susijusių su seksualine prievarta prieš vaikus, skaičiaus padidėjimo, kurį gali lemti veiksmingesnės tyrimo priemonės ir geresnis koordinavimas valstybėse narėse ir tarp jų, valstybės narės gali patirti administracinių išlaidų. Tačiau tai taip pat turėtų duoti didelės naudos, nes būtų ribojamos visuomenės išlaidos, susijusios su seksualine prievarta prieš vaikus. Visų pirma tikimasi, kad šia iniciatyva bus gerokai sumažintos išlaidos, susijusios su seksualine prievarta prieš vaikus, ir taip bus sutaupyta lėšų, susijusių su: i) nusikaltusiais asmenimis ir nukentėjusiaisiais (pvz., užkertant kelią nusikalstamos veikos įvykdymui ir sutaupant išlaidas, susijusias su baudžiamuoju procesu ir trumpalaikę bei ilgalaikę pagalbą aukoms), ir ii) plačiąja visuomene (pvz., vengiant produktyvumo sumažėjimo, susijusio su seksualine prievarta prieš vaikus ir susijusia trauma).

Iniciatyva turės teigiamą poveikį pagrindinėms vaikų teisėms, įskaitant jų teisę į fizinę ir psichinę sveikatą, taip pat jų teisę į apsaugą ir priežiūrą, būtiną jų gerovei užtikrinti. Iniciatyva taip pat turės teigiamą poveikį vaikystėje seksualinę prievartą patyrusių asmenų teisėms, nes bus pagerinta kompensacija, pagalba ir parama nukentėjusiesiems.

2022 m. gruodžio 13 d. poveikio vertinimas buvo pateiktas Reglamentavimo patikros valdybai. 2023 m. sausio 18 d. ji surengė posėdį ir 2023 m. sausio 20 d. dėl vertinimo pateikė teigiamą nuomonę su išlygomis. Valdyba atkreipė dėmesį į tam tikrus poveikio vertinimo aspektus, į kuriuos reikėtų atsižvelgti. Konkrečiai Valdyba paprašė išsamiau paaiškinti dinaminį atskaitos scenarijų, kuris apibūdinamas kaip atskaitos taškas vertinant įvairias galimybes, visų pirma dėl vaidmens, kurį taikant šį atskaitos scenarijų atlieka siūlomas reglamentas, kuriuo nustatomos seksualinės prievartos prieš vaikus prevencijos ir kovos su ja taisyklės. Ji paprašė pateikti daugiau informacijos apie analizės metodą ir prielaidas, kuriomis grindžiama sąnaudų ir naudos analizė, ir apie nacionalinių valdžios institucijų vaidmenį seksualinės prievartos prieš vaikus srityje pagal pasiūlymą. Galiausiai ji paprašė Komisijos į galutinę versiją įtraukti išsamesnį pagrindinių kompromisų, nulėmusių politikos galimybių sąlygas, paaiškinimą ir sistemingiau apžvelgti įvairių kategorijų suinteresuotųjų subjektų nuomones.

Į šias ir kitas išsamesnes Valdybos pateiktas pastabas buvo atsižvelgta galutinėje poveikio vertinimo redakcijoje. Visų pirma jame aiškiau aprašoma sąveika su siūlomu reglamentu, kuriuo nustatomos seksualinės prievartos prieš vaikus prevencijos ir kovos su ja taisyklės, geriau paaiškinama sąnaudų ir naudos vertinimo metodika ir plačiau apibūdinamos politikos galimybės bei suinteresuotųjų subjektų nuomonės. Siūlomoje naujos redakcijos Direktyvoje taip pat atsižvelgta į Valdybos pastabas.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Laikantis Komisijos Reglamentavimo kokybės ir rezultatų programos (REFIT), visomis iniciatyvomis, kuriomis siekiama peržiūrėti dabartinius ES teisės aktus, turėtų būti siekiama supaprastinti ir sumažinti valstybėms narėms tenkančią administracinę naštą. Poveikio vertinime daroma išvada, kad pasirinkus tinkamiausią galimybę iš tiesų atsirastų administracinė našta, tačiau ją kompensuotų teigiamas prievartos prieš vaikus prevencijos ir kovos su ja priemonių poveikis, taip pat nuo šio nusikaltimo nukentėjusių asmenų apsauga.

Tiksliniais Direktyvos pakeitimais siekiama pagerinti valstybių narių pajėgumus veiksmingai kovoti su nurodytu nusikaltimu, atsižvelgiant į pastaraisiais metais iškilusias ir kintančias grėsmes ir tendencijas, taip pat į naujus technologinius pokyčius. Tikimasi, kad naujos valstybėms narėms taikomos taisyklės pagerins tarpvalstybinį bendradarbiavimą tiek tyrimų ir baudžiamojo persekiojimo, tiek pagalbos ir paramos nukentėjusiems asmenims srityse.

Šia iniciatyva didinamas kovos su seksualine prievarta prieš vaikus teisinės aplinkos aiškumas visose valstybėse narėse. Su pasiūlymu susijusi reglamentavimo našta yra ribota, nes ją daugiausia sudaro esamų normų patobulinimai, o ne visiškai nauji įpareigojimai. Valstybės narės jau tiria su seksualine prievarta prieš vaikus susijusias nusikalstamas veikas, vykdo baudžiamąjį persekiojimą už jas ir skiria bausmes. Į pasiūlymą įtrauktos tik kelios su seksualine prievarta prieš vaikus susijusios apibrėžtys ir atskiros nusikalstamos veikos, o tai turės labai didelį poveikį kovai su nusikalstamumu; iš tiesų kai kurios, bet ne visos valstybės narės tokias priemones jau priėmė. Didžioji valstybėms narėms tenkančios reglamentavimo ir administracinės naštos dalis būtų susijusi su koordinavimo įpareigojimais, aiškių lyginamųjų standartų nustatymu ir duomenų rinkimo pakeitimais. Tačiau net ir šiuo atžvilgiu valstybės narės jau renka duomenis apie prievartą prieš vaikus, o pasiūlymu siekiama užtikrinti didesnę esamų procesų nuoseklumą ir skaidrumą bei tinkamesnę duomenų teikimą.

Poveikio MVĮ ir konkurencingumui nenumatoma. Dėl visų svarstomų politikos galimybių išlaidų patirtų valstybių narių valdžios institucijos, o ne ES piliečiai ir įmonės.

- **Pagrindinės teisės**

Ši iniciatyva atitinka Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją. Ji taip pat padeda stiprinti konkrečias pagrindines teises, visų pirma: teisę į žmogaus orumą (1 straipsnis); teisę į asmens neliečiamybę (3 straipsnis); nežmoniško ar žeminančio elgesio arba baudimo uždraudimą (4 straipsnis) ir vaiko teises (24 straipsnis).

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Poveikio Europos Sąjungos biudžetui nėra.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Komisija tikrins, ar nauja redakcija išdėstyta Direktyva tinkamai ir veiksmingai perkelta į visų dalyvaujančių valstybių narių nacionalinę teisę. Įgyvendinimo etapu Komisija rengs reguliarius kontaktinio komiteto susitikimus su visomis valstybėmis narėmis. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai periodiškai teiks ataskaitą, kurioje bus įvertintas nauja redakcija išdėstytos Direktyvos įgyvendinimas, veikimas ir poveikis.

Siekiant stebėti ir vertinti seksualinės prievartos prieš vaikus ir jų seksualinio išnaudojimo reiškinį, būtina, kad valstybės narės turėtų duomenų rinkimo mechanizmus arba ryšių centrus. Dėl šių priežasčių įtrauktas 31 straipsnis, pagal kurį valstybės narės įpareigojamos įdiegti statistinių duomenų apie 3–9 straipsniuose nurodytas nusikalstamas veikas rinkimo, plėtojimo, rengimo ir sklaidos sistemą. Reikalaujama, kad valstybės narės kas trejus metus atliktų gyventojų apklausą pagal suderintą Komisijos (Eurostato) metodiką, kad surinktų duomenis apie nuo nusikalstamų veikų, įtrauktų į šią direktyvą, nukentėjusių asmenų skaičių. Tuo remdamosi jos turi įvertinti visų nusikalstamų veikų, kurioms taikoma ši direktyva, paplitimą ir tendencijas. Valstybės narės duomenis turi perduoti Komisijai (Eurostatui). Siekiant užtikrinti administracinių duomenų palyginamumą visoje ES, reikalaujama, kad valstybės narės administracinius duomenis rinktų vadovaudamosi bendru suskirstymu, parengtu bendradarbiaujant su ES centru, ir kasmet perduotų šiuos duomenis ES centrai. ES centras padėtų valstybėms narėms rinkti duomenis apie 3–9 straipsniuose nurodytas nusikalstamas veikas, be kita ko, nustatydamas bendrus standartus dėl skaičiavimo vienetų, skaičiavimo taisyklių, bendro suskirstymo, ataskaitų teikimo formų ir nusikalstamų veikų klasifikavimo. Valstybių narių surinkti statistiniai duomenys turi būti perduodami ES centrai ir Komisijai, o surinkti statistiniai duomenys kasmet skelbiami viešai. Galiausiai reikalaujama, kad valstybės narės remtų mokslinius tyrimus, susijusius su pagrindinėmis šiame pasiūlyme nurodytų nusikalstamų veikų priežastimis, poveikiu, dažnumu, veiksmingomis prevencijos priemonėmis, veiksmingomis pagalbos nukentėjusiems asmenims priemonėmis ir apkaltinamųjų nuosprendžių skaičiumi.

- **Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)**

Atsižvelgiant į tai, kad pasiūlyme numatyta daugiau teisinių įpareigojimų, palyginti su galiojančia Direktyva, reikės, kad prie pranešimo apie perkėlimo į nacionalinę teisę priemonės būtų pridėti aiškinamieji dokumentai, įskaitant nacionalinių nuostatų ir Direktyvos atitikties lentelę. Taip siekiama užtikrinti, kad būtų galima aiškiai nustatyti perkėlimo į nacionalinę teisę priemones, kurias valstybės narės įtraukė į galiojančius teisės aktus.

Mažai tikėtina, kad šio pasiūlymo perkėlimo į nacionalinę teisę priemonės būtų nustatytos viename teisiniame tekste. Dėl šios priežasties būtina, kad valstybės narės pateiktų aiškinamąjį dokumentą, kuriame Komisijai būtų pateiktas šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę nuostatų tekstas. Jame taip pat turėtų būti nurodyta, kaip tokios nuostatos sąveikauja su nuostatomis, jau priimtomis perkeliant Direktyvą 2011/93/ES į nacionalinę teisę, ir su nuostatomis, kurias apima kitos atitinkamos ES politikos sritys.

Komisija rengia prevencijos ir pagalbos nukentėjusiems asmenims įsipareigojimų įgyvendinimo gaires, kurios bus pateiktos valstybėms narėms tinkamu laiku. Siekdamas apskritai padėti ES valstybėms narėms ir kitoms šalims įgyvendinti veiksmingas prevencijos iniciatyvas, skirtas asmenims, kurie baiminasi gali padaryti nusikalstamą veiką vaikų atžvilgiu, Europos Komisijos Jungtinis tyrimų centras neseniai paskelbė ataskaitą „Help Seeker and Perpetrator Prevention Initiatives – Child Sexual Abuse and Exploitation“ („Pagalbos ieškantiems asmenims ir nusikalstamos veikos vykdytojams skirtos prevencijos iniciatyvos. Seksualinė prievarta prieš vaikus ir jų išnaudojimas“)⁶. Šis darbas yra pagrindas kurti ES IT platformą, kurioje būtų kaupiama informacija apie seksualinės prievartos prieš vaikus prevencijos iniciatyvas ir kuri padėtų ES valstybėms narėms ir kitiems

⁶ [Help seeker and Perpetrator Prevention Initiatives - Child Sexual Abuse and Exploitation](#), ISBN 978-92-76-60601-7, doi:10.2760/600662, JRC131323, 2023 m.

suinteresuotiesiems subjektams kurti ir įgyvendinti specialiai pritaikytą prevencijos politiką, atsižvelgiant į jų atitinkamą kultūrinę ir visuomeninę aplinką ir poreikius.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Visoje Direktyvoje vartojami terminai suderinti su pripažintais tarptautiniais standartais, pavyzdžiui, 2016 m. sausio 28 d. Liuksemburge Tarpžinybinės darbo grupės priimtomis Terminologijos gairėmis dėl vaikų apsaugos nuo seksualinio išnaudojimo ir seksualinės prievartos⁷.

Siūlomi toliau nurodyti pakeitimai.

2 straipsnis. Susipažinimas su seksualinės prievartos prieš vaikus medžiaga dažnai yra pirmas žingsnis siekiant praktiškai panaudoti tokią prievartą, neatsižvelgiant į tai, ar tokioje medžiagoje vaizduojama tikra, ar tikroviškai atrodanti prievarta ir išnaudojimas⁸. Kuriant papildytąją, išplėstinę ir virtualiąją realybės aplinką ir atsiradus galimybei netinkamai panaudoti dirbtinį intelektą sintetinės vaizdakaitos kūrimui, t. y. sintetiniu būdu sukurti tikrovišką seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagą, jau išplėsta „vaizdo“ apibrėžtis, nes tokioje medžiagoje gali būti naudojami pseudoportretai, įskaitant jutiminę grįžtamąją informaciją, pvz., naudojant prietaisus, suteikiančius lietimą pojūtį. 2 straipsnio 3 dalies d punkto pakeitimais siekiama užtikrinti, kad seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos apibrėžtimi į šiuos technologinius pokyčius būtų atsižvelgiama technologiniu požiūriu neutraliu, taigi ir ateities poreikiams pritaikytu būdu. Be to, platinami vadovai, kuriuose pateikiama patarimų, kaip rasti vaikus, juos vilioti ir vykdyti prievartą prieš juos, kaip nebūti atpažintam, kaip išvengti tyrimo ir patraukimo baudžiamojon atsakomybėn ir kaip geriausia paslėpti medžiagą. Mažindami kliūtis ir suteikdami reikiamos praktinės patirties, šie vadovai, vadinami „pedofilų vadovais“, padeda kurstyti nusikaltėlius ir remia seksualinės prievartos vykdymą, todėl už jų turėjimą taip pat turėtų būti traukiama baudžiamojon atsakomybėn. 2 straipsnyje taip pat pateikiama bendraamžių apibrėžtis – tai panašaus amžiaus ir psichologinio bei fizinio išsivystymo arba brandos asmenys, įskaitant tiek vaikus, tiek suaugusiuosius.

3 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimais siekiama užtikrinti pasiūlyme ir Direktyvoje (ES) .../... [*siūlo mo je direk ty vo je dėl kovos su smurtu prieš moteris ir smurtu šeimo je*] nurodytų sankcijų už analogiškas nusikalstamas veikas nuoseklumą. To siekiama ir pakeitimu, kuriuo įtraukiami ir veiksmai, kai vaikas, nesulaukęs amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiauti, yra verčiamas imtis seksualinių veiksmų su kitu asmeniu situacijose, nesusijusiose su jėgos naudojimu, prievarta ar grasinimu.

4 straipsnis. Bausmės už seksualinius veiksmus su vaiku, kai naudojamos vaikų prostitucija (4 straipsnio 7 dalis), padidinamos iki aštuonerių metų, kai vaikas nėra sulaukęs amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiauti, ir iki ketverių metų, kai vaikas yra sulaukęs amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiauti. Šis padidinimas būtinas siekiant

⁷ [Terminology Guidelines for the Protection of Children from Sexual Exploitation and Sexual Abuse](#) („Terminologijos gairės dėl vaikų apsaugos nuo seksualinio išnaudojimo ir seksualinės prievartos“), 2016 m.

⁸ „Protect Children, CSAM Users in the Dark Web:“, “Protecting Children Through Prevention“ („Vaikų apsauga. Seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos naudotojai tamsiajame saityne: vaikų apsauga vykdančią prevenciją“), 2021 m.

užtikrinti suderinamumą su naujausia *acquis*, įskaitant Direktyvą (ES) .../... [*siūlomą direktyvą dėl kovos su smurtu prieš moteris ir smurtu šeimoje*].

5 straipsnis. Viešasis interesas yra remti viešojo intereso labai veikiančių organizacijų, kovojančių su seksualine prievarta prieš vaikus, pavyzdžiui, INHOPE karštųjų linijų, kurios gauna visuomenės pranešimus apie seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagą ir padeda pašalinti tokią medžiagą ir tirti nusikalstamą veiką, darbą. Kai šios organizacijos, veikdamos viešojo intereso labui, peržiūri ir analizuoja ar kitaip tvarko medžiagą, kuri yra seksualinės prievartos prieš vaikus vaizdai ar vaizdo įrašai, pašalinimo ar tyrimo tikslais, toks duomenų tvarkymas neturėtų būti kriminalizuojamas. Todėl būtina atitinkamai apriboti atitinkamų nusikalstamų veikų apibrėžtį, paaiškinant, kad toks duomenų tvarkymas nelaikomas „neteisėtu“, kai valstybės narės, kurioje tokios organizacijos yra įsisteigusios, kompetentingos institucijos yra suteikusios leidimą šioms organizacijoms.

6 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimais užtikrinama, kad visų formų ryšių mezgimas internetu, įskaitant ryšių mezgimą seksualinės prievartos prieš vaikus ir jų išnaudojimo internete tikslais, būtų kriminalizuojamas visose valstybėse narėse.

7 straipsnis. Naujuoju 7 straipsniu siekiama užtikrinti, kad visos valstybės narės kriminalizuotų ir veiksmingai ištirtų seksualinės prievartos prieš vaikus tiesioginės transliacijos nusikalstamą veiką ir už ją trauktų baudžiamojon atsakomybėn. Pastaraisiais metais tokių veikų skaičius gerokai išaugo ir kilo konkrečių su tyrimais susijusių problemų, kurias lėmė tai, kad prievartos aktas transliuojamas tik tam tikrą laikotarpį ir dėl to tyrimo įstaigoms trūksta įrodymų.

8 straipsnis. Naujuoju 8 straipsniu, kuriuo kriminalizuojamas interneto infrastruktūros eksploatavimas siekiant sudaryti sąlygas seksualinei prievartai prieš vaikus ar jų išnaudojimui arba juos skatinti, siekiama kovoti su tamsiojo saityno vaidmeniu kuriant nusikaltėlių ar potencialių nusikaltėlių bendruomenes ir platinant seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagą.

10 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimais siekiama paaiškinti dabartinės Direktyvos teksto dviprasmybes, be kita ko, užtikrinant, kad savanoriškų seksualinių veiksmų kriminalizavimo išimtis būtų teisingai suprantama kaip taikoma tik vaikų ar bendraamžių pagamintai ir turimai medžiagai, o ne vaiko, sulaukusio amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiuoti, ir bet kokio amžiaus suaugusiojo pagamintai ir turimai medžiagai.

12 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimais siekiama kovoti su pavojumi, kad nusikaltėliai vėl turės galimybę bendrauti su vaikais įsidarbindami arba vykdydami savanorišką veiklą. Jais darbdaviams, įdarbinantiems profesinę ir savanorišką veiklą, susijusią su tiesioginiais ryšiais su vaikais, vykdančius asmenis ir viešojo intereso labai veikiančioms organizacijoms, kovojančioms su seksualine prievarta prieš vaikus, įdarbinančioms asmenis, nustatomas reikalavimas prašyti pateikti informaciją apie tokių įdarbinamų asmenų teistumą. Juo valstybės narės taip pat įpareigojamos pateikti kuo išsamesnę informaciją apie teistumą atsakant į tokius prašymus, prireikus naudojantis Europos nuosprendžių registrų informacine sistema ir bet koku kitu tinkamu informacijos šaltiniu.

14 straipsnis. Šis straipsnis, kuriuo reglamentuojamos sankcijos, kurios gali būti taikomos juridiniams asmenims, buvo pakeistas siekiant jį suderinti su naujausia *acquis*, išplečiant galimų sankcijų pavyzdžių sąrašą, į jį įtraukiant aiškią nuorodą į draudimą gauti viešąjį finansavimą ir įtraukiant suderintą minimalių baudų apskaičiavimo metodiką. Konkrečiai,

valstybės narės turėtų imtis būtinų priemonių užtikrinti, kad juridiniai asmenys, kurie gauna naudos iš kitų asmenų padarytų nusikalstamų veikų, kuriomis pažeidžiamos Sąjungos ribojamosios priemonės, būtų baudžiami bandomis, kurių maksimali riba turėtų būti nustatoma pagal nusikalstamos veikos sunkumą, atsižvelgiant į apibrėžtą mažiausią maksimalios baudos lygį, kuris būtų ne mažesnis kaip atitinkamai 1 ir 5 proc. juridinio asmens visos pasaulinės apyvartos per finansinius metus, ėjusius prieš sprendimo skirti baudą priėmimo metus. Juridinių asmenų atsakomybė nepašalina galimybės pradėti baudžiamąjį procesą prieš fizinius asmenis, kurie yra šioje direktyvoje nurodytų nusikalstamų veikų vykdytojai.

15 straipsnis. Pakeitimais buvo išsamiai išaiškintos situacijos, kai valstybės narės turi teisę netraukti baudžiamojon atsakomybėn nuo seksualinės prievartos ir seksualinio išnaudojimo nukentėjusių vaikų už dalyvavimą nusikalstamoje veikloje, kurią jie buvo priversti vykdyti, įskaitant seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos platinimą, siūlymą, tiekimą ar pateikimą. Atitinkama konstatuojamoji dalis buvo iš dalies pakeista siekiant paaiškinti, kad terminas „priversti“ taip pat turėtų būti suprantamas kaip apimantis ir viliojimą be jėgos ar prievartos.

16 straipsnis. 16 straipsnio 2 dalies pakeitimais siekiama užtikrinti, kad senaties terminai negalėtų prasidėti tol, kol nukentėjusysis sulaukia pilnametystės, ir nustatyti minimalius senaties terminus, kad nukentėjęs asmuo galėtų veiksmingai siekti teisingumo. Pakeitimais nustatomi šie minimalūs senaties terminų trukmės standartai:

- nusikalstamų veikų, už kurias pagal šią direktyvą baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip trejų metų bausme, atveju senaties terminas turi būti bent dvidešimt metų. Tai reiškia, kad skaičiuojant nuo pilnametystės senaties terminas pasibaigia tik tada, kai nukentėjusysis yra ne jaunesnis kaip 38 metų.
- Nusikalstamų veikų, už kurias pagal šią direktyvą baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip penkerių metų bausme, atveju senaties terminas turi būti bent dvidešimt penkeri metai. Tai reiškia, kad skaičiuojant nuo pilnametystės senaties terminas pasibaigia tik tada, kai nukentėjusysis yra ne jaunesnis kaip 43 metų.
- Nusikalstamų veikų, už kurias pagal šią direktyvą baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip aštuonerių metų bausme, atveju senaties terminas turi būti bent trisdešimt metų. Tai reiškia, kad skaičiuojant nuo pilnametystės senaties terminas pasibaigia tik tada, kai nukentėjusysis yra ne jaunesnis kaip 48 metų.

Siūlomo požiūrio į senaties terminus loginis pagrindas yra toks:

- tyrimai parodė, kad nuo seksualinės prievartos prieš vaikus ir jų išnaudojimo nukentėję asmenys keletą dešimtmečių po prievartos akto dažnai negali pranešti apie nusikaltimą. Dėl būtinybės įveikti gėdos, kaltės jausmą ir savęs kaltinimą, kuris, be kita ko, gali būti susijęs su socialine ir kultūrine stigmatizacija, kuri vis dar yra susijusi su seksualine prievarta, dėl prievartos slaptumo, nusikaltusio asmens grasinimo ar kaltinimo ir (arba) traumos dauguma nukentėjusių asmenų dešimtmečiais negali kalbėti apie nusikaltimą ar juo labiau pranešti valdžios institucijai⁹.

⁹ Žr., pavyzdžiui: McElvaney et al., „Child sexual abuse disclosures: Does age make a difference?“, *Child Abuse & Neglect*, („Seksualinės prievartos prieš vaikus atskleidimas. Ar svarbu vaiko amžius?“, *Prievarta prieš vaikus ir nepriežiūra*), 2020 m., 99 tomas, (2020 m.), p. 6; „Australian Royal

- Iš dabartinio tyrimo matyti, kad vaikystėje seksualinę prievartą patyrę asmenys apie savo patirtį papasakoja vidutiniškai po 17,2–21,4 metų. Apie 60–70 proc. tokią prievartą patyrusių asmenų nieko neatskleidžia, kol netampa suaugusiais, o 27,8 proc. tokių asmenų nieko neinformuoja¹⁰. Amžius ir lytis yra svarbūs veiksniai, dėl kurių informacijos atskleidimas atidedamas arba informacija neatskleidžiama, o tendencijos rodo, kad jaunesni vaikai ir berniukai rečiau atskleidžia informaciją¹¹.
- Šiuo metu senaties terminai valstybėse narėse labai skiriasi. Kai kurios iš jų panaikino visų arba daugumos nusikalstamų veikų, kurioms taikoma Direktyva, senaties terminus. Kai kuriose valstybėse narėse galioja labai trumpi senaties terminai, kurie dėl visų arba daugumos nusikalstamų veikų, kurioms taikoma Direktyva, nustoja galioti nukentėjusiajam asmeniui dar nesulaukus 40 metų. Dar kitos valstybės narės taiko senaties terminus, kurie nustoja galioti nukentėjusiam asmeniui sulaukus 40 metų, visų arba daugumos nusikalstamų veikų, kurioms taikoma Direktyva, atžvilgiu.
- Šie skirtumai tarp valstybių narių lemia nevienodas nukentėjusių asmenų galimybes kreiptis į teismą visoje ES, kad už atitinkamas nusikalstamas veikas būtų patraukta baudžiamojon atsakomybėn, ir gauti kompensaciją. Be to, nusikaltėliai gali pasinaudoti sistema ir išvengti baudžiamojo persekiojimo, persikeldami į kitą valstybę, kur senaties terminai yra trumpesni ir todėl yra pasibaigę. Tokia padėtis kelia pavojų, kad potencialūs nusikaltėliai gali išvengti baudžiamojo persekiojimo ir keletą dešimtmečių toliau kelti pavojų vaikams.
- Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, akivaizdu, kad veiksmingas seksualinės prievartos prieš vaikus ir jų išnaudojimo nusikaltimų tyrimas ir baudžiamasis persekiojimas už juos, taip pat tinkama pagalba ir parama nukentėjusiems asmenims gali būti užtikrinami tik tuo atveju, jei senaties terminai nėra pasibaigę ir nukentėję asmenys gali pranešti apie nusikaltimą, išlaikant galimybę pradėti tyrimą vėlesniais gyvenimo etapais.

16 straipsnio 3–5 dalių pakeitimais siekiama spręsti su tyrimais susijusias problemas, visų pirma susijusias su interneto technologijų naudojimu, nustatytas per Direktyvos vertinimą ir susijusias konsultacijas su suinteresuotaisiais subjektais. Pakeitimais reikalaujama, kad valstybės narės užtikrintų, jog asmenys, padaliniai ar tarnybos, tiriantys 3–9 straipsniuose nurodytas nusikalstamas veikas ir vykdančios baudžiamąjį persekiojimą už jas, turėtų pakankamai darbuotojų, ekspertinių žinių ir veiksmingų tyrimo priemonių, įskaitant galimybę atlikti slaptus tyrimus tamsiajame saityne.

Commission into Institutional Responses to Child Sexual Abuse“, *Final Report Volume 4 - Identifying and disclosing child sexual abuse*, (Australijos karališkosios komisijos institucinio atsako į seksualinę prievartą prieš vaikus srityje galutinė ataskaita „Seksualinės prievartos prieš vaikus atvejų nustatymas ir atskleidimas“), 4 tomas, 2017 m., p. 77.

¹⁰ J.E. Halvorsen, E. Tvedt Solberg ir S. Hjelen Stige, „To say it out loud is to kill your own childhood“ – An exploration of the first person perspective of barriers to disclosing child sexual abuse, *Children and Youth Services Review* („Pasakyti tai garsiai reiškia sugriauti savo vaikystę“. Seksualinę prievartą prieš vaikus patyrusio asmens požiūris į kliūtis atskleisti faktus tyrimas, Vaikų ir jaunimo reikalų tarnybų apžvalga), 113 tomas (2020 m.), p. 2.

¹¹ R. Alaggia, D. Collin-Vézin ir R. Lateef, „Facilitators and Barriers to Child Sexual Abuse (CSA) Disclosures: A Research Update (2000-2016)“, *Trauma, Violence and Abuse*, („Seksualinės prievartos prieš vaikus atskleidimą skatinantys veiksniai ir kliūtys: atnaujinti moksliniai tyrimai“) (2000–2016 m.), *Trauma, smurtas ir prievarta*, 2019 m., 2 tomas (2020 m.), p. 276.

17 straipsnis. Nepakankamas pranešimų apie seksualinę prievartą prieš vaikus skaičius vis dar yra didelis iššūkis siekiant sustabdyti seksualinę prievartą prieš vaikus ir užkirsti kelią tolesnei seksualinei prievartai, be kita ko, dėl to, kad pedagogai ir sveikatos priežiūros paslaugų teikėjai, taip pat kiti specialistai, palaikantys tiesioginius ryšius su vaikais, gali neišdrįsti apkaltinti asmens – galbūt kolegos – įvykdžius seksualinę prievartą prieš vaikus. 17 straipsnio 3 dalis buvo iš dalies pakeista siekiant nustatyti prievolę pranešti, kad tokiems specialistams būtų užtikrintas teisinis tikrumas, o 17 straipsnio 4 dalimi užtikrinama, kad sveikatos priežiūros sektoriaus specialistai, dirbantys su nusikaltėliais arba asmenimis, kurie baiminasi galį padaryti nusikalstamą veiką, būtų atleisti nuo tokios pareigos pranešti.

18 straipsnis. Šis straipsnis grindžiamas aukų teisėmis pagal Direktyvos (ES) 2012/29/ES, kuria nustatomi būtiniausi aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai (Nusikaltimų aukų teisių direktyva) [su pakeitimais, padarytais siūloma direktyva, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/29/ES, kuria nustatomi būtiniausi aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai], 5 ir 5a straipsnius, kiek tai susiję su pranešimu apie nusikalstamas veikas, siekiant užtikrinti, kad būtų galima naudotis lengvai prieinamais ir vaikams pritaikytais pranešimų teikimo kanalais.

21 straipsnis. Šiuo straipsniu išplečiamos galimybės aukoms gauti pagalbą ir paramą pagal Nusikaltimų aukų teisių direktyvą [su pakeitimais, padarytais siūloma direktyva, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/29/ES, kuria nustatomi būtiniausi aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai], siekiant užtikrinti, kad vaikai gautų būtiną ir pagal amžių tinkamą priežiūrą. Siekdamas remti geriausios praktikos rengimą ir plėtojimą visose valstybėse narėse, ES centras, kai jis įsteigtas, remtų valstybių narių pastangas rinkdamas informaciją apie esamas priemones bei programas ir užtikrindamas, kad tokia informacija būtų plačiai prieinama.

22 straipsnis. Šis straipsnis iš dalies keičiamas siekiant užtikrinti, kad nukentėjusio vaiko medicininių apžiūrų, kurie gali sukelti vaikui papildomą traumą, baudžiamojo proceso tikslais būtų kuo mažiau ir kad juos atliktų tinkamai parengti specialistai.

23 straipsnis. Šiuo nauju straipsniu gerinama nuo seksualinės prievartos prieš vaikus nukentėjusių asmenų ir jų vaikystėje patyrusių asmenų padėtis, nes sustiprinama jų teisė reikalauti kompensacijos už bet kokią žalą, patirtą dėl seksualinės prievartos prieš vaikus ir jų išnaudojimo nusikalstamų veikų, įskaitant žalą, patirtą dėl medžiagos, susijusios su prievarta, platinimo internete. Juo sustiprinami ES būtiniausi standartai, susiję tiek su prašymo skirti kompensaciją terminu, tiek su elementais, į kuriuos reikia atsižvelgti nustatant kompensacijos sumą. Juo, atsižvelgiant į ES būtiniausius standartus pagal Nusikaltimų aukų teisių direktyvą, taip pat išplečiamas asmenų ir subjektų, kurie turi būti laikomi atsakingais už tokios kompensacijos skyrimą, įskaitant juridinius asmenis ir, kai tinkama, pagal nacionalines kompensavimo sistemas, sukurtas nusikaltimų aukoms, skaičius.

24 straipsnis. Šiame naujame straipsnyje sprendžiamos problemos, susijusios su nepakankamu nacionalinių pastangų užkirsti kelią seksualinei prievartai prieš vaikus ir jų išnaudojimui ir su jais kovoti koordinavimu, reikalaujant, kad kiekviena valstybė narė įsteigtų už tokį koordinavimą ir duomenų rinkimą atsakingas nacionalines institucijas.

25 straipsnis. Šiuo nauju straipsniu valstybės narės įpareigojamos įdiegti būtinus mechanizmus, kad būtų užtikrintas tarpžinybinis ir įvairių suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimas ir koordinavimas nacionaliniu lygmeniu, įtraukiant visas atitinkamas šalis,

dalyvaujančias rengiant ir įgyvendinant seksualinės prievartos prieš vaikus internete ir realiame gyvenime prevencijos ir kovos su ja priemones.

26 straipsnis. Šio straipsnio pavadinimas ir su šiuo straipsniu susijusios konstatuojamosios dalys buvo atnaujintos siekiant vartoti Terminologijos gairėse dėl vaikų apsaugos nuo seksualinio išnaudojimo ir seksualinės prievartos¹² rekomenduotą terminiją, susijusią su anksčiau vartotu terminu „vaikų sekso turizmas“.

27 straipsnis. Pirmoje pastraipoje padarytais pakeitimais paaiškinama, kad prevencijos programos asmenims, kurie baiminasi galį padaryti nusikalstamą veiką, turėtų būti skirtos tai asmenų grupei ir kad valstybės narės turėtų suteikti galimybę jomis naudotis. Nauja 2 dalimi siekiama užtikrinti šių programų prieinamumą, visų pirma atitinkantį nacionalinius sveikatos priežiūros standartus.

28 straipsnis. Pakeitimais siekiama išsamiau paaiškinti prevencijos programų, kurias būtų galima svarstyti siekiant sumažinti tikimybę, kad vaikas taps auka (1 dalis) ir kad asmuo padarys nusikalstamą veiką (2 dalis), rūšis. Į atitinkamas konstatuojamąsias dalis įtraukta papildomų pavyzdžių. Straipsnyje reikalaujama, kad valstybės narės skatintų reguliarius mokymus ne tik pirminės grandies policijos pareigūnams, galintiems susidurti su vaikais, nukentėjusiais nuo seksualinės prievartos ar išnaudojimo, bet ir teisėjams bei kitiems atitinkamiems specialistams, kad būtų užtikrintas vaiko interesus atitinkantis teisingumas. Juo valstybės narės įpareigojamos imtis veiksmų seksualinės prievartos prieš vaikus internete ir realiame gyvenime prevencijos srityje ir reikalaujama, kad jos priimtų specialias prevencijos programas, skirtas vaikams bendruomenės aplinkoje, atsižvelgiant į jų ypatingą pažeidžiamumą. Galiausiai, pakeitimuose numatytas esminis būsimam ES centrai teksiantis koordinavimo ir žinių centro vaidmuo.

31 straipsnis. Šiuo nauju straipsniu valstybės narės įpareigojamos periodiškai rinkti statistinius duomenis apie Direktyvoje nurodytas nusikalstamas veikas pagal bendrą metodiką, parengtą bendradarbiaujant su ES centru, dalytis tais statistiniais duomenimis su ES centru ir Komisija ir juos viešai skelbti. Savo ruožtu ES centras turėtų visus gautus statistinius duomenis parengti ir juos paskelbti viešai.

32 straipsnis. Šiuo nauju straipsniu dėl ataskaitų teikimo pakeičiamas ankstesnis straipsnis ir nustatomi reikalavimai Komisijai kas penkerius metus teikti Direktyvos taikymo ataskaitas Europos Parlamentui ir ES Tarybai.

33 straipsnis. Šio straipsnio pakeitimais paaiškinamos nuostatos, kurias valstybės narės turi perkelti į nacionalinę teisę, t. y. tos, kurios buvo iš dalies pakeistos, palyginti su Direktyva 2011/93/ES.

34 straipsnis. Šiuo nauju straipsniu panaikinama Direktyva 2011/93/ES ir paaiškinami siūlomos direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę įpareigojimai, palyginti su Direktyva 2011/93/ES.

35 straipsnis. Šiame naujame straipsnyje nustatoma Direktyvos įsigaliojimo data. Jame taip pat nustatoma didžiosios Direktyvos dalies taikymo pradžios data ir nuostatų, susijusių su ES

¹² [Terminology Guidelines for the Protection of Children from Sexual Exploitation and Sexual Abuse](#) (Terminologijos gairės dėl vaikų apsaugos nuo seksualinio išnaudojimo ir seksualinės prievartos), kurias 2016 m. sausio 28 d. priėmė Tarpžinybinė darbo grupė Liuksemburge.

centru, taikymo pradžios data, kuri priklauso nuo ES centro įsteigimo datos, kuri šiuo metu aptariama tarpinstitucinėse derybose dėl pasiūlymo dėl reglamento, kuriuo nustatomos seksualinės prievartos prieš vaikus prevencijos ir kovos su ja taisyklės.

36 straipsnis. Šio straipsnio pakeitimu tik paliekama galimybė nustatyti priėmimo vietą ir datą, kurios bus patikslintos vėlesniame etape.

↓ naujas

2024/0035 (COD)

↓ 2011/93/ES

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir ~~vaikų pornografija~~ seksualinės prievartos prieš vaikus medžiaga , kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2004/68/TVR (nauja redakcija)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 82 straipsnio 2 dalį ir 83 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę,

~~pasikonsultavę su Regionų komitetu~~ atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

↓ naujas

(1) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2011/93/ES¹³ reikia padaryti pakeitimų. Dėl aiškumo ta direktyva turėtų būti išdėstyta nauja redakcija;

↓ 2011/93/ES 1 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

(2) seksualinė prievarta prieš vaikus ir jų seksualinis išnaudojimas, įskaitant ~~vaikų pornografija~~ seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagą , yra sunkūs pagrindinių teisių pažeidimai, pirmiausia – vaikų teisių į apsaugą ir ~~globą~~ globą priežiūrą,

¹³ 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/93/ES dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir vaikų pornografija, kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2004/68/TVR (OL L 335, 2011 12 17, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/93/oj1>, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/93/oj>).

būtinų jų gerovei, kaip numatyta 1989 m. Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijoje ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje¹⁴, pažeidimai;

↓ 2011/93/ES 2 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

⇒ naujas

- (3) pagal Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnio 1 dalį Sąjunga pripažįsta teises, laisves ir principus, nustatytus Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, kurios 24 straipsnio 2 dalyje nustatoma, kad vykdant visus su vaikais susijusius valdžios ar privačių institucijų veiksmus svarbiausi būtų vaiko interesai. Be to, ~~Stokholmo programoje „Atvira ir saugi Europa piliečių labui ir saugumui“ (4)~~ ⇒ ES veiksmingesnės kovos su seksualine prievarta prieš vaikus strategijoje¹⁵ ⇐ aiškus prioritetas teikiamas kovai su seksualine prievarta prieš vaikus ir jų seksualiniu išnaudojimu bei vaikų pornografija ⊗ kovos su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir ⊗ ⇒ seksualinės prievartos prieš vaikus medžiaga stiprinimui, be kita ko, imantis veiksmų, kuriais siekiama užtikrinti nuolatinį galiojančių Sąjungos teisės aktų veiksmingumą, prireikus juos atnaujinant. Tai taip pat remiama ES vaiko teisių strategijos tikslu kovoti su smurtu prieš vaikus ir užtikrinti vaiko interesus atitinkantį teisingumą ⇐ ;

↓ 2011/93/ES 3 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (4) ~~vaikų pornografijos, kurią sudaro seksualinės prievartos prieš vaikus vaizdai~~ ⊗ seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos ⊗, taip pat kitų itin sunkių formų seksualinės prievartos prieš vaikus ir jų seksualinio išnaudojimo atvejų daugėja dėl naujų technologijų ir interneto naudojimo;

↓ 2011/93/ES 4 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

⇒ naujas

- (5) ~~2003 m. gruodžio 22 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2004/68/TVR dėl kovos su seksualiniu vaikų išnaudojimu ir vaikų pornografija (5) suderinami valstybių narių teisės aktai, kuriais kriminalizuojami sunkiausi seksualinės prievartos prieš vaikus ir jų seksualinio išnaudojimo atvejai, išplečiama nacionalinė jurisdikcija ir nustatoma minimali pagalba nukentėjusiesiems. 2001 m. kovo 15 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2001/220/TVR dėl nukentėjusiųjų padėties baudžiamosiose bylose nustatomos nukentėjusiųjų teisės baudžiamosiose bylose, įskaitant teisę į apsaugą ir kompensaciją.~~ ⇒ Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2012/29/ES¹⁶ nustatytos

¹⁴ OL C 364, 2000 12 18, p. 1.

¹⁵ 2020 m. liepos 24 d. COM(2020) 607.

¹⁶ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/29/ES, kuria nustatomi būtiniausi nusikaltimų aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai (OL L 315, 2012 11 14, p. 57).

nukentėjusiųjų nuo visų nusikaltimų, įskaitant nuo seksualinės prievartos nukentėjusius vaikus, teisės. Šios teisės apima teisę į informaciją, teises į paramą ir apsaugą atsižvelgiant į nukentėjusiųjų asmeninius poreikius, procesines teises ir teisę į sprendimą dėl kompensacijos iš nusikaltėlio. Pasiūlymu dėl Nusikaltimų aukų teisių direktyvos peržiūros toliau stiprinamos nukentėjusiųjų nuo nusikaltimų teisės ES, be kita ko, stiprinant nuo nusikaltimų nukentėjusių vaikų teisę į paramą ir apsaugą¹⁷. Ši direktyva grindžiama Nusikaltimų aukų teisių direktyva ir ją papildo. ⇐ Be to, baudžiamojo persekiojimo seksualinės prievartos prieš vaikus, jų seksualinio išnaudojimo ir vaikų pornografijos atveju baudžiamąjį persekiojimą vykdyti bus lengviau, įgyvendinus 2009 m. lapkričio 30 d. Tarybos pamatinį sprendimą 2009/948/TVR dėl jurisdikcijos įgyvendinimo kolizijų baudžiamuosiuose procesuose prevencijos ir sprendimo; ☒ seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos bylose koordinavimą palengvina Tarybos pamatinio sprendimo 2009/948/TVR¹⁸ įgyvendinimas. ☒ ⇒ Jeigu baudžiamasis persekiojimas tokiose bylose priklauso daugiau nei vienos valstybės narės jurisdikcijai, atitinkamos valstybės narės turėtų bendradarbiauti, siekdamos nustatyti, kuri valstybė narė galėtų geriausiai vykdyti baudžiamąjį persekiojimą. Jeigu atitinkamų valstybių narių kompetentingos institucijos, bendradarbiaudamos arba surengusios tiesiogines konsultacijas pagal Tarybos pamatinį sprendimą 2009/948/TVR¹⁹, nusprendžia sukcentruoti baudžiamosios bylos nagrinėjimą vienoje valstybėje narėje, perkeldamos baudžiamosios bylos nagrinėjimą, tokiam perkėlimui turėtų būti taikomas Reglamentas (ES) .../... [siūlomas reglamentas dėl baudžiamųjų bylų nagrinėjimo perkėlimo]²⁰; ⇐

↓ 2011/93/ES 5 konstatuojamoji dalis

- (6) pagal Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos 34 straipsnį pasirašiusiosios šalys įsipareigoja saugoti vaiką nuo bet kokio seksualinio išnaudojimo ir seksualinės prievartos. 2000 m. Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos fakultatyvinis protokolai dėl vaikų pardavimo, vaikų prostitucijos ir vaikų pornografijos ir ypač 2007 m. Europos Tarybos vaikų apsaugos nuo seksualinio išnaudojimo ir seksualinės prievartos konvencija yra reikšmingos priemonės siekiant sustiprinti tarptautinį bendradarbiavimą šioje srityje;

¹⁷ 2023 m. liepos 12 d. COM(2023) 424 *final*.

¹⁸ 2009 m. lapkričio 30 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2009/948/TVR dėl jurisdikcijos įgyvendinimo kolizijų baudžiamuosiuose procesuose prevencijos ir sprendimo (OL L 328, 2009 12 15, p. 42), ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2009/948/oj.

¹⁹ 2009 m. lapkričio 30 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2009/948/TVR dėl jurisdikcijos įgyvendinimo kolizijų baudžiamuosiuose procesuose prevencijos ir sprendimo (OL L 328, 2009 12 15, p. 42), ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2009/948/oj.

²⁰ COM(2023) 185 *final*.

↓ 2011/93/ES 6 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

⇒ naujas

- (7) kovojant su tokiomis sunkiomis nusikalstamomis veikomis kaip seksualinis vaikų išnaudojimas ir ~~vaikų pornografija~~ ☒ seksualinės prievartos prieš vaikus medžiaga ☒, būtinas išsamus požiūris, aprėpiantis nusikaltusių asmenų baudžiamąjį persekiojimą, nukentėjusių vaikų apsaugą ir nusikalstamų veikų prevenciją☒⇒, įskaitant pastarojo meto ir numatomus pokyčius ir tendencijas, vis dažniau naudojant interneto technologijas. Tuo tikslu reikia atnaujinti dabartinę teisinę sistemą, kad ji išliktų veiksminga ⇐. Įgyvendinant bet kokias priemones siekiant kovoti su minėtomis nusikalstamomis veikomis pagal Jungtinių Tautų vaiko teisių konvenciją ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, visų pirma turi būti atsižvelgiama į tai, kad vaiko interesai būtų svarbiausi; ~~Pamatinis sprendimas 2004/68/TVR turėtų būti pakeistas nauja priemone, kuria būtų numatyti tokie išsamūs teisiniai pagrindai, leidžiantys pasiekti tą tikslą;~~
-

↓ 2011/93/ES 7 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (8) ši direktyva turėtų visapusiškai papildyti ~~2011 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/36/ES dėl prekybos žmonėmis prevencijos ir kovos su ja, pakeičiančią Tarybos pamatinį sprendimą 2002/629/TVR²¹~~, nes kai kurios prekybos žmonėmis aukos taip pat buvo nuo seksualinės prievartos ar seksualinio išnaudojimo nukentėję vaikai;
-

↓ 2011/93/ES 8 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (9) atsižvelgiant į tai, kad siekiama bausti už veiksmus, susijusius su ~~pornografiniu~~ ☒ seksualinės prievartos prieš vaikus ☒ renginiu, šioje direktyvoje kalbama apie organizuotą tiesioginį žiūrovams skirtą demonstravimą, taigi į apibrėžtį neįeina asmeninis tiesioginis ~~vienodo raidos ir brandos lygio asmenų savanoriškas bendraamžių~~, taip pat vaikų, sulaukusių amžiaus, kai gali duoti sutikimą lytiškai santykiuoti, ir jų partnerių bendravimas;

²¹ 2011 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/36/ES dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos, pakeičianti Tarybos pamatinį sprendimą 2002/629/TVR (OL L 101, 2011 4 15, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/36/oj>).

↓ 2011/93/ES 9 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

⇒ naujas

- (10) ~~vaikų pornografija~~ ☒ seksualinės prievartos prieš vaikus medžiaga ☒ dažnai apima vaizdus, kuriuose užfiksuota, kaip suaugusieji seksualiai prievartauja vaikus. Ji taip pat gali apimti atvirus ~~lytinius seksualinius~~ veiksmus atliekančių vaikų ar jų lyties organų vaizdus, kai tokie vaizdai naudojami pirmiausia seksualiniais tikslais su vaiko žinia ar be jos. Be to, ~~vaikų pornografijos~~ ☒ seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos ☒ sąvoka taip pat apima tikroviškus vaizdus, kuriuose vaikas atlieka arba vaizduojama, kad atlieka atvirus seksualinius veiksmus, pirmiausia seksualiniais tikslais ⇒ , taip pat vadinamuosius „pedofilų vadovus“ ⇐ ;

↓ naujas

- (11) tyrimai parodė, kad seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos platinimo ribojimas yra labai svarbus ne tik siekiant išvengti pakartotinės viktimizacijos, susijusios su prievartos vaizdų ir vaizdo įrašų platinimu, bet ir kaip nusikaltusių asmenų prevencijos forma, nes susipažinimas su seksualinės prievartos prieš vaikus medžiaga dažnai yra pirmas žingsnis siekiant praktiškai panaudoti tokią prievartą, neatsižvelgiant į tai, ar tokioje medžiagoje vaizduojama tikra, ar tikroviškai atrodanti prievarta ir išnaudojimas. Numatoma, kad šiuo metu kuriamos dirbtinio intelekto taikomosios programos, galinčios sukurti realistiškus vaizdus, kurie yra neatskiriami nuo realių vaizdų, vadinamųjų sintetinės sankaitos vaizdų ir vaizdo įrašų, kuriuose vaizduojama seksualinė prievarta prieš vaikus, skaičius artimiausiais metais eksponentiškai didės. Be to, dabartinė apibrėžtis nevisiškai apima papildytosios, išplėstinės ir virtualiosios realybės aplinkos, kurioje naudojami pseudoportretai, įskaitant jutiminę grįžtamąją informaciją, pvz., naudojant prietaisus, suteikiančius lietimą pojūtį, kūrimą. Įtraukus aiškia nuorodą į „atgaminimą ir vaizdavimą“ turėtų būti užtikrinta, kad seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos apibrėžtimi į šiuos ir būsimus technologinius pokyčius būtų atsižvelgiama technologiniu požiūriu neutraliu, taigi ir ateities poreikiams pritaikytu būdu;
- (12) siekiant užkirsti kelią nusikaltimams, susijusiems su seksualine prievarta prieš vaikus, į seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos apibrėžtį turėtų būti įtraukti vadinamieji „pedofilų vadovai“. Pedofilų vadovuose pateikiama patarimų, kaip rasti vaikus, juos vilioti ir išnaudoti ir kaip nebūti atpažintam ir išvengti patraukimo baudžiamajon atsakomybėn. Mažindami kliūtis ir suteikdami reikiamą praktinę patirtį, jie padeda kurstyti nusikaltusius asmenis ir remia seksualinės prievartos vykdymą. Dėl jų platinimo internete kai kurios valstybės narės jau iš dalies pakeitė savo baudžiamąją teisę ir aiškiai kriminalizavo tokių vadovų turėjimą ir platinimą. Dėl nepakankamo suderinimo apsaugos lygis visoje ES yra nevienodas;

↓ 2011/93/ES 10 konstatuojamoji dalis

- (13) negalia pati savaime netrukdo duoti sutikimą seksualiniams veiksams. Tačiau turėtų būti kriminalizuotas pasinaudojimas negalia, siekiant atlikti seksualinius veiksmus su vaiku;

↓ 2011/93/ES 11 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (14) priimdama teisės aktus dėl materialinės baudžiamosios teisės, Sąjunga turėtų užtikrinti tokių teisės aktų nuoseklumą, visų pirma bausmių lygio požiūriu. ~~Vadovaujantis Lisabonos sutartimi, turėtų būti atsižvelgta į 2002 m. balandžio 24 ir 25 d. Tarybos išvadą dėl požiūrio, taikytino bausmių derinimo srityje, kuriose nurodyti keturi bausmių lygiai.~~ Kadangi šioje direktyvoje pateiktas išskirtinai didelis įvairių nusikalstamų veikų skaičius, siekiant atsižvelgti į įvairius nusikalstamų veikų sunkumo lygius, joje būtina bausmių lygius diferencijuoti labiau, nei paprastai turėtų būti numatyta Sąjungos teisės aktuose;

↓ 2011/93/ES 12 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

⇒ naujas

- (15) už sunkią seksualinę prievartą prieš vaikus ir seksualinį vaikų išnaudojimą turėtų būti taikomos veiksmingos, proporcingos ir atgrasomosios sankcijos. Pirmiausia – už įvairių formų vaikų seksualinę prievartą ir jų seksualinį išnaudojimą, kuriems palankias sąlygas sudaro informacinių ir ryšių technologijų naudojimas, pvz., ryšių mezgimas su vaikais internetu seksualiniais tikslais socialinių tinklų ir pokalbių svetainėse. Taip pat reikėtų išaiškinti ~~vaikų pornografijos~~ seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos apibrėžtį ir ją kuo labiau priartinti prie apibrėžties, nurodytos tarptautiniuose teisės aktuose. ⇒ Apskritai šioje direktyvoje vartojami terminai turėtų būti suderinti su pripažintais tarptautiniais standartais, pavyzdžiui, 2016 m. sausio 28 d. Liuksemburge Tarpžinybinės darbo grupės priimtomis Terminologijos gairėmis dėl vaikų apsaugos nuo seksualinio išnaudojimo ir seksualinės prievartos; ⇐

↓ 2011/93/ES 13 konstatuojamoji dalis

- (16) maksimali laisvės atėmimo bausmė, numatyta šioje direktyvoje už joje nurodytas nusikalstamas veikas, turėtų būti taikoma bent už tokias sunkiausių formų veikas;

↓ 2011/93/ES 14 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (17) siekdamas užtikrinti, kad už su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir ~~vaikų pornografija~~ seksualinės prievartos prieš vaikus medžiaga susijusias nusikalstamas veikas būtų baudžiama maksimalia laisvės atėmimo bausme, numatyta šioje direktyvoje, valstybės narės, atsižvelgdamos į jų nacionalinę teisę, gali sujungti nacionalinės teisės aktuose numatytas laisvės atėmimo bausmes už tokias nusikalstamas veikas;

↓ 2011/93/ES 15 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

⇒ naujas

- (18) pagal šią direktyvą valstybės narės, atsižvelgdamos į Sąjungos teisės nuostatas dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir ~~vaikų pornografija~~ seksualinės prievartos prieš vaikus medžiaga , savo nacionalinės teisės aktuose ~~privalo~~ privalėtų numatyti atitinkamas baudžiamąsias sankcijas. Šioje direktyvoje ~~nenustatoma~~ neturėtų būti nustatoma įpareigojimų, kaip tokias sankcijas ar kitą galimą teisėsaugos sistemą taikyti konkrečiais atvejais;

↓ 2011/93/ES 16 konstatuojamoji dalis

- (19) visų pirma, kai šioje direktyvoje nurodytos nusikalstamos veikos vykdomos siekiant finansinės naudos, valstybės narės raginamos apsvarstyti, ar kartu su laisvės atėmimo bausme turėtų būti nustatomos ir finansinės baudos;

↓ 2011/93/ES 17 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

⇒ naujas

- (20) kalbant apie ~~vaikų pornografiją~~ seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagą , sąvoka „neteisėtas“ „neturi būti laikomas neteisėtu“ leidžia valstybėms narėms teikti apsaugą, kai elgesys susijęs su ~~pornografinė~~ medžiaga , kuri galėtų būti laikoma seksualinės prievartos prieš vaikus medžiaga , skirta, pvz., medicininiais, moksliniams ar panašioms tikslams. Taikant šią sąvoką taip pat galima vykdyti veiksmus turint teisinius ~~vidaus nacionalinius~~ įgaliojimus, pvz., institucijos gali ~~teisėtai~~ turėti ~~vaikų pornografijos~~ seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos , kad galėtų atlikti baudžiamąsias procedūras arba užkirsti kelią nusikaltimams, juos nustatyti arba tirti, , arba veiklą, kurią vykdo viešojo intereso labai veikiančios organizacijos, kovojančios su seksualine prievarta prieš vaikus, kai šioms organizacijoms leidimą suteikė valstybės narės, kurioje jos yra įsisteigusios, kompetentingos institucijos. Ši veikla visų pirma apima pranešimų apie įtariamą seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagą priėmimą, analizę ir rengimą, įskaitant

vietos, kurioje laikoma pranešimuose nurodyta medžiaga, kurią jiems teikia interneto naudotojai arba kitos viešojo intereso labai veikiančios organizacijos, kovojančios su seksualine prievarta prieš vaikus, nustatymą, taip pat paiešką, siekiant nustatyti seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos platinimą. Be to, pagal šią sąvoką „neteisėtas“ galima taikyti teisminės gynybos ar kitus panašius principus, pagal kuriuos esant specifinėms aplinkybėms iš asmens nereikalaujama atsakomybės, pvz., kai naudojamas telefonas ar internetas siekiant pranešti apie tokius atvejus;

↓ 2011/93/ES 18 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (21) turėtų būti kriminalizuotas sąmoningas priegris prie ~~vaikų pornografijos~~ seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos gavimas, naudojantis informacinėmis ir ryšių technologijomis. Kad asmuo galėtų būti patrauktas atsakomybėn, jis turėtų ketinti ~~įeiti į tinklavietę~~ apsilankyti interneto vietoje, kurioje pateikta ~~vaikų pornografijos~~ seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos, ir žinoti, kad joje galima rasti ~~tokių vaizdų~~ tokios medžiagos. Sankcijos neturėtų būti taikomos asmenims, kurie netyčia ~~įeina į tinklavietes~~ apsilanko interneto vietose, kuriose pateikta ~~vaikų pornografijos~~ seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos. Tai, kad nusikalstama veika yra tyčinio pobūdžio, gali būti nustatyta visų pirma atsižvelgiant į tai, kad ji yra pasikartojanti, arba į tai, kad nusikalstama veika buvo padaryta pasinaudojus mokama paslauga;

↓ 2011/93/ES 19 konstatuojamoji dalis
⇒ naujas

- (22) ryšių su vaikais mezgimas seksualiniais tikslais yra specifinė internetinė grėsmė, nes internetas suteikia naudotojams precedento neturintį anonimiškumą, kadangi jie gali nuslėpti savo tikrąją tapatybę ir asmenines savybes, pvz., savo amžių. Per pastarąjį dešimtmetį nusikaltusiems asmenims atsivėrė plačios galimybės bendrauti su vaikais naudojant informacines ir ryšių technologijas, kur dažnai užmezgamas ryšys su nusikaltusiu asmeniu, kuris vilioja vaiką, pavyzdžiui, apsimesdamas bendraamžiu arba kitu apgaulingu ar meilikuojančiu elgesiu, į pavojingas situacijas. Šios didesnės galimybės bendrauti su vaikais lėmė spartų tokių reiškinių kaip seksualinis šantažas (t. y. grasinimas dalytis intymia medžiaga, vaizduojančia nukentėjusįjį, siekiant gauti pinigų, seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos ar bet kokios kitos naudos) plitimą; nuo jo nukentėję tiek nesulaukę amžiaus, kai gali duoti sutikimą lytiškai santykiuoti, vaikai, tiek tokio amžiaus sulaukę vaikai. Pastaraisiais metais padaugėjo organizuotų nusikalstamų grupių finansiniais sumetimais vykdomo seksualinio šantažo atvejų, visų pirma nukreiptų į paauglius berniukus, dėl kurių daug tokių vaikų pasitraukė iš gyvenimo. Todėl labai svarbu, kad visi šie reiškiniai būtų tinkamai įtraukti į valstybių narių teisę. Tuo pačiu valstybės narės pripažįsta, kad svarbu kovoti ir su ryšių su vaikais mezgimu ne internete, visų pirma, kai ryšiai mezgami nenaudojant informacinių ir ryšių technologijų. Valstybės narės raginamos kriminalizuoti tokį elgesį, kai norint, kad vaikas susitiktų su nusikaltėliu seksualiniais tikslais, ryšiai mezgami vaikui matant ar greta, pvz., kai konkrečiai ruošiamasi

įvykdyti nusikalstamą veiką, kėsiniama įvykdyti šioje direktyvoje nurodytas nusikalstamas veikas ar naudojama tam tikros formos seksualinė prievarta. Nesvarbu, kokią sprendimą pasirenka valstybės narės, siekdamos kriminalizuoti viliojimą ne internetu, jos turėtų užtikrinti, kad tokių nusikalstamų veikų vykdytojais būtų ~~vienas ar kiti~~ traukiami baudžiamojon atsakomybėn;

↓ naujas

(23) atsižvelgiant į naujausius technologinius pokyčius ir, visų pirma, į papildytosios, išplėstinės ir virtualiosios realybės aplinkos kūrimą, ryšių su vaikais mezgimo kriminalizavimas neturėtų apsiriboti vien balso, tekstiniais ar pašto pokalbiais, bet taip pat turėtų apimti kontaktus ar bendravimą papildytosios, išplėstinės ar virtualiosios realybės aplinkoje, taip pat plataus masto ryšių su vaikais mezgimą naudojant tuo tikslu parengtus pokalbių robotus, nes prognozuojama, kad atsižvelgiant į numatomą dirbtinio intelekto taikomųjų programų raidą šis reiškinys didės. Todėl sąvoka „naudojant informacines ir ryšių technologijas“ turėtų būti suprantama pakankamai plačiai, kad apimtų visus šiuos technologinius pokyčius;

↓ 2011/93/ES 20 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

⇒ naujas

(24) šia direktyva neregamentuojama valstybių narių politika, susijusi su savanoriškais seksualiniais veiksmais, kuriuos gali atlikti vaikai ir kuriuos galima laikyti įprastu besivystančio žmogaus seksualumo atradimo procesu, atsižvelgiant į įvairias kultūrinės ir teisines tradicijas bei naujas vaikų ir paauglių santykių užmezgimo ir palaikymo formas – be kita ko, naudojantis informacinėmis ir ryšių technologijomis. ~~Tokiems klausimams ši direktyva netaikoma.~~ Valstybės narės, kurios pasinaudoja šioje direktyvoje nurodytomis galimybėmis, turėtų tai daryti naudodamosi savo įgaliojimais. ⇒ Konkrečiau, valstybės narės turėtų turėti galimybę nekriminalizuoti savanoriškų seksualinių veiksmų, susijusių vien su vaikais, sulaukusiais amžiaus, kai jie gali duoti sutikimą lytiškai santykiauti, taip pat savanoriškų seksualinių veiksmų, susijusių su bendraamžiais. To straipsnio pakeitimais siekiama paaiškinti nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo sritį, atsižvelgiant į tai, kad kai kurios valstybės narės per plačiai aiškino jos pirminę formuluotę (pvz., nekriminalizuodamos nepilnamečių, sulaukusių amžiaus, kai jie gali duoti sutikimą lytiškai santykiauti, ir bet kokio amžiaus suaugusių asmenų, kurie, nepaisant didelio amžiaus skirtumo, laikomi bendraamžiais, savanoriškų veiksmų); ⇐

↓ 2011/93/ES 21 konstatuojamoji dalis

(25) valstybės narės, vadovaudamosi jų teisės sistemose nustatytais taikytinomis taisyklėmis dėl sunkinančių aplinkybių, turėtų nacionalinėje teisėje numatyti sunkinančias aplinkybes. Jos turėtų užtikrinti, kad teisdami nusikaltusius asmenis teisėjai turėtų galimybę atsižvelgti į tokias sunkinančias aplinkybes, nors teisėjai ir neprivalo tokių sunkinančių aplinkybių taikyti. Sunkinančios aplinkybės neturėtų būti

numatytos valstybių narių teisėje tais atvejais, kai tai neturi reikšmės atsižvelgiant į konkrečios nusikalstamos veikos pobūdį. Įvairių sunkinančių aplinkybių, kurios yra numatytos šioje direktyvoje, aktualumas turėtų būti įvertintas nacionaliniu lygmeniu kiekvienos iš šioje direktyvoje nurodytų nusikalstamų veikų atveju;

↓ 2011/93/ES 22 konstatuojamoji dalis

- (26) pagal šią direktyvą protine ar fizine negalia turėtų būti laikoma taip pat ir būklė, kai jaučiama fizinė ar protinė negalia dėl narkotikų ar alkoholio poveikio;

↓ 2011/93/ES 23 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

⇒ naujas

- (27) kovojant su seksualiniu vaikų išnaudojimu, turėtų būti visapusiškai pasinaudojama esamais aktais dėl nusikalstamu būdu įgytų pajamų arešto bei konfiskavimo, pvz., Jungtinių Tautų konvencija prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą²² bei jos protokolais, 1990 m. Europos Tarybos konvencija dėl pinigų plovimo ir nusikalstamu būdu įgytų pajamų paieškos, arešto bei konfiskavimo, ~~2001 m. birželio 26 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2001/500/TVR dėl pinigų plovimo, nusikaltimo priemonių ir nusikalstamu būdu įgytų pajamų nustatymo, paieškos, išaldymo, areštavimo ir konfiskavimo~~²³ ir ~~2005 m. vasario 24 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2005/212/TVR dėl nusikalstamu būdu įgytų lėšų, nusikaltimo priemonių ir turto konfiskavimo~~²⁴ ⇒, ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [.../.../...]²⁵ ⇐. Areštuotas bei konfiskuotas šioje direktyvoje nurodytų nusikalstamų veikų priemonės ir iš jų nusikalstamu būdu gautas pajamas turėtų būti skatinama skirti nukentėjusiesiems teikiamai pagalbai ir jų apsaugai remti;

↓ 2011/93/ES 24 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

⇒ naujas

- (28) turėtų būti išvengta asmenų, nukentėjusių nuo šioje direktyvoje nurodytų nusikalstamų veikų, antrinės viktimizacijos. ⇒ Pavyzdžiui, nedarant poveikio Europos Parlamento ir

²² OL L 261, 2004 8 6, p. 70.

²³ 2001 m. birželio 26 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2001/500/TVR dėl pinigų plovimo, nusikaltimo priemonių ir nusikalstamu būdu įgytų pajamų nustatymo, paieškos, išaldymo, areštavimo ir konfiskavimo (OL L 182, 2001 7 5, p. 1), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2001/500/oj>.

²⁴ 2005 m. vasario 24 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2005/212/TVR dėl nusikalstamu būdu įgytų lėšų, nusikaltimo priemonių ir turto konfiskavimo (OL L 68, 2005 3 15, p. 49), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2005/212/oj>.

²⁵ 2022 m. gegužės 25 d. COM(2022) 245.

Tarybos direktyvoje (ES) 2016/800²⁶ numatyti apsaugos priemonės, tose ~~↳ Tose~~ valstybėse narėse, kuriose pagal nacionalinę baudžiamąją teisę baudžiama už prostituciją arba už tai, kad asmuo pavaizduotas pornografinėje medžiagoje, turėtų būti suteikta galimybė nevykdyti baudžiamojo persekiojimo ir neskirti bausmių pagal tokią teisę tais atvejais, kai tam tikras vaikas įvykdė šias veikas dėl to, kad nukentėjo nuo seksualinio išnaudojimo, arba tais atvejais, kai vaikas buvo priverstas dalyvauti ~~vaikų pornografinėje veikloje;~~ ~~↳ seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagoje.~~ Šiuo atveju sąvoka „priverstas“ turėtų būti suprantama kaip apimanti ne tik situacijas, kai vaikas buvo verčiamas veikti grasinant ar prievarta, bet ir situacijas, kai vaikas buvo priviliotas veikti be grasinimo ar prievartos; ~~↳~~

↓ 2011/93/ES 25 konstatuojamoji dalis

- (29) ši direktyva yra baudžiamosios teisės derinimo priemonė, todėl joje numatomos įvairaus lygio bausmės, kurios turėtų būti taikomos nedarant poveikio konkrečiai valstybių narių baudžiamajai politikai, susijusiai su asmenimis, įtariamais seksualinės prievartos prieš vaikus nusikaltimais, ir už juos nuteistais asmenimis ~~pažeidėjais vaikais;~~

↓ 2011/93/ES 26 konstatuojamoji dalis

- (30) turėtų būti palengvintas nusikalstamų veikų tyrimas ir kaltinimų pareiškimas baudžiamosiose bylose, atsižvelgiant į tai, kad nukentėjusiems vaikams sunku apskųsti seksualinę prievartą prieš juos naudojančius asmenis, ir į nusikaltusių asmenų anonimiškumą kibernetinėje erdvėje. Siekiant užtikrinti sėkmingą šioje direktyvoje nurodytų nusikalstamų veikų tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą, šie veiksmai iš esmės turėtų būti pradedami nepriklausomai nuo to, ar nukentėjęs asmuo arba jo atstovas pateikė skundą ar kaltinimą; ~~Pakankamo baudžiamojo persekiojimo laikotarpio trukmė turėtų būti nustatyta pagal nacionalinę teisę;~~

↓ naujas

- (31) nukentėjusieji nuo seksualinės prievartos prieš vaikus ir jų seksualinio išnaudojimo dažnai negali pranešti apie nusikaltimą keletą dešimtmečių po jo padarymo dėl gėdos, kaltės ir savęs kaltinimo, kurie, be kita ko, gali būti susiję su socialine ir kultūrine stigmatizacija, kuri vis dar yra susijusi su seksualine prievarta, slaptumu, kuriame vykdoma prievarta, nusikaltėlio grasinimais arba kaltinimais ir (arba) trauma. Seksualinės prievartos prieš vaikus ir jų seksualinio išnaudojimo vykdytojai, kitaip nei kitų smurtinių nusikaltimų vykdytojai, linkę išlikti aktyvūs iki senyvo amžiaus ir toliau kelia grėsmę vaikams. Atsižvelgiant į tai, veiksmingas nusikalstamų veikų, susijusių

²⁶ 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/800 dėl procesinių garantijų vaikams, kurie baudžiamajame procese yra įtariamieji ar kaltinamieji (OL L 132, 2016 5 21, p. 1), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/800/oj>.

su seksualine prievarta prieš vaikus ir jų seksualiniu išnaudojimu, tyrimas ir baudžiamasis persekiojimas, taip pat tinkama pagalba ir parama nukentėjusiesiems gali būti teikiami tik tuo atveju, jei senaties terminai leidžia nukentėjusiesiems pranešti apie nusikaltimą gerokai ilgesnį laikotarpį;

↓ 2011/93/ES 27 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

⇒ naujas

- (32) už nusikalstamų veikų, nurodytų šioje direktyvoje, tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą atsakingi asmenys turėtų turėti galimybę naudotis veiksmingomis tyrimo priemonėmis. Tos priemonės galėtų būti pranešimų perėmimas, slaptas stebėjimas, įskaitant elektroninį stebėjimą, banko sąskaitų kontrolė ir kiti finansiniai tyrimai, atsižvelgiant, *inter alia*, į proporcingumo principą ir tiriamų nusikalstamų veikų pobūdį bei sunkumą. ~~Tinkamais atvejais, kai~~ ☒ Kai ☒ tai atitinka ~~nacionalinius nacionalines~~ teisės aktus, viena iš tokių priemonių turėtų būti galimybė teisėsaugos institucijoms naudotis netikra tapatybe internete ⇒ ir, esant teisminei priežiūrai, platinti seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagą. Siekiant užtikrinti veiksmingą nusikalstamų veikų, susijusių su seksualine prievarta prieš vaikus ir jų seksualiniu išnaudojimu, tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą, labai svarbu nustatyti reikalavimą, kad valstybės narės sudarytų sąlygas naudoti šiuos tyrimo metodus. Kadangi daugeliu atvejų tokios priemonės palengvinamos arba joms sudaromos sąlygos internetinėmis priemonėmis ir todėl iš esmės jos yra tarpvalstybinės, slaptos operacijos ir vadinamųjų „medaus jaukų“ naudojimas pasirodė esančios ypač veiksmingos tyrimo priemonės, susijusios su seksualine prievarta prieš vaikus ir vaikų seksualinio išnaudojimo nusikalstamomis veikomis. Siekdamas užtikrinti veiksmingą tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą, valstybių narių kompetentingos institucijos taip pat turėtų bendradarbiauti per Europolą ir Eurojustą ir su jais pagal atitinkamą kompetenciją ir laikydamosi taikytinos teisinės sistemos. Šios kompetentingos institucijos taip pat turėtų tarpusavyje ir su Komisija dalytis informacija apie problemas, su kuriomis susiduria atlikdamos tyrimus ir vykdydamos baudžiamąjį persekiojimą; ⇐

↓ naujas

- (33) kai kurių formų seksualinė prievarta prieš vaikus internete, pvz., tiesioginė prievartos prieš vaikus transliacija, kurią dažnai fiziškai vykdo trečiosiose šalyse esantys asmenys už tai mokančių nusikaltėlių ES prašymu, kelia ypatingų tyrimo sunkumų, nes po prievartos transliacijos paprastai nelieka vaizdų ar įrašų. Siekiant įveikti sunkumus, kylančius tiriant tokias nusikalstamas veikas ir vykdamas baudžiamąjį persekiojimą, labai svarbus gali būti bendradarbiavimas su finansinių paslaugų, apibrėžtų Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/65/EB²⁷ 2 straipsnio b punkte, ir kitų atitinkamų paslaugų teikėjais. Todėl, siekdamas užtikrinti veiksmingą

²⁷ 2002 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/65/EB dėl nuotolinės prekybos vartotojams skirtomis finansinėmis paslaugomis ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 90/619/EEB ir Direktyvas 97/7/EB ir 98/27/EB (OL L 271, 2002 10 9, p. 16, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/65/oj>).

tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą, valstybės narės turėtų apvarstyti galimybę sukurti glaudaus finansinių paslaugų ir kitų atitinkamų paslaugų teikėjų, pavyzdžiui, tiesioginės transliacijos paslaugų teikėjų, bendradarbiavimo sistemas. Tai sumažintų nebaudžiamumą ir užtikrintų, kad visos nusikalstamos veikos, kurioms taikoma ši direktyva, galėtų būti veiksmingai tiriamos naudojant tiksles ir tinkamas priemones ir išteklius;

↓ 2011/93/ES 28 konstatuojamoji dalis
⇒ naujas

- (34) valstybės narės turėtų skatinti visus asmenis, žinančius apie seksualinę prievartą prieš vaikus arba jų seksualinį išnaudojimą arba tai įtariančius, pranešti apie tai kompetentingoms valdžios tarnyboms. ⇒ Visų pirma valstybės narės turėtų teikti vaikams informaciją apie galimybę pranešti apie prievartą, įskaitant pagalbos linijas. ⇐ Kiekviena valstybė narė atsako už tai, kad būtų nustatytos kompetentingos valdžios institucijos, kurioms būtų galima pranešti apie tokius įtarimus. Tos kompetingos valdžios institucijos turėtų būti ne tik vaiko teisių apsaugos tarnybos ar atitinkamos socialinės tarnybos. Turėtų būti taikomas „sąžiningų įtarimų“ reikalavimas, kuriuo siekiama neleisti, kad šia nuostata būtų pasinaudota piktavališkais tikslais siekiant sankcionuoti esą įvykdytų veiksmų, kurie tik įsivaizduojami arba apie kuriuos pranešama melagingai, pasmerkimą;

↓ 2011/93/ES 29 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (35) turėtų būti iš dalies pakeistos jurisdikcijos nuostatos, siekiant užtikrinti, kad prievartą prieš vaikus naudojantys asmenys arba seksualiniai vaikų išnaudotojai iš Sąjungos būtų persekiojami, net jeigu nusikaltimus įvykdo ne Sąjungoje, pirmiausia užsiimdami vadinamuoju sekso turizmu. Vaikų seksualinis išnaudojimas kelionių ir turizmo srityje ~~sekso turizmas~~ turėtų būti suprantamas kaip vaikų seksualinis išnaudojimas, kurį atlieka asmuo ar asmenys, keliaujantys iš savo įprastinės aplinkos į šalį, kurioje užmezga seksualinį kontaktą su vaikais. Kai vaikų ~~sekso turizmas~~ seksualinis išnaudojimas kelionių ir turizmo srityje vyksta už Sąjungos ribų, valstybės narės raginamos, pasinaudojant turimomis nacionalinėmis ir tarptautinėmis priemonėmis, įskaitant dvišalius ir daugiašalius susitarimus dėl ekstradicijos, savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose ar baudžiamojo proceso perdavimo, aktyviau bendradarbiauti su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis siekiant kovoti su sekso turizmu. Valstybės narės turėtų skatinti atvirą dialogą ir ryšius su Sąjungai nepriklausančiomis šalimis, siekiant turėti galimybių pagal jų nacionalinės teisės aktus persekioti nusikaltėlius, kurie keliauja už Sąjungos ribų ~~seksualinio turizmo~~ vaikų seksualinio išnaudojimo kelionių ir turizmo srityje tikslais;

↓ 2011/93/ES 30 konstatuojamoji dalis

⇒ naujas

- (36) priemonės, skirtos visapusiškai apsaugoti nukentėjusius vaikus, turėtų būti patvirtinamos atsižvelgiant į tai, kad jų interesai būtų svarbiausi, ir įvertinus jų poreikius. ⇒ Veiksmingai vaikų apsaugai užtikrinti būtina įtraukti visą visuomenę. Visos atitinkamos institucijos ir tarnybos, visų pirma paisydamos vaiko interesų, turėtų dirbti kartu, siekdamos apsaugoti vaiką ir jam padėti. „Barnahus“ modelis, pagal kurį sukuriama vaikams palanki aplinka, kurioje dirba visų atitinkamų disciplinų specialistai, šiuo metu yra pažangiausias vaiko interesus atitinkančio požiūrio į teisingumą, kuriuo siekiama išvengti pakartotinės viktimizacijos, pavyzdys. Atitinkamos šios direktyvos nuostatos grindžiamos to modelio principais. Tuo modeliu siekiama užtikrinti, kad visi vaikai, dalyvaujantys prievartos prieš vaikus ar vaikų seksualinio išnaudojimo tyrimuose, gautų kokybišką vertinimą vaikams palankioje aplinkoje, tinkamą psichosocialinę paramą ir vaikų apsaugos paslaugas. Šia direktyva siekiama užtikrinti, kad visos valstybės narės laikytųsi šių principų, nors joje nereikalaujama, kad valstybės narės laikytųsi paties „Barnahus“ modelio. Tais atvejais, kai vaiko medicininės apžiūros yra būtinos nusikalstamų veikų tyrimo tikslais, pavyzdžiui, siekiant surinkti prievartos įrodymus, jos turėtų būti atliekamos neviršijant to, kas tikrai būtina, siekiant sumažinti pakartotinį traumavimą. Ši pareiga neturėtų užkirsti kelio kitoms medicininėms apžiūroms, būtinoms vaiko gerovei užtikrinti. ⇐ Nukentėję vaikai turėtų turėti galimybes lengvai naudotis ⇒ vaiko interesus atitinkančiu teisingumu, ⇐ teisių gynimo priemonėmis ir interesų konfliktų sprendimo priemonėmis seksualinės prievartos prieš vaikus ir jų seksualinio išnaudojimo šeimoje atvejais. Jeigu baudžiamojo tyrimo arba bylos metu turėtų būti paskirtas specialus vaiko atstovas, ši vaidmenį taip pat galėtų atlikti juridinis asmuo – institucija arba tarnyba. Be to, nukentėję vaikai turėtų būti apsaugoti nuo sankcijų, pavyzdžiui, pagal nacionalinės teisės aktus dėl prostitucijos, jeigu jie apie savo atvejį praneša kompetentingoms valdžios institucijoms. Be to, dalyvaudami baudžiamosiose bylose, nukentėję vaikai, kiek tai įmanoma, neturėtų patirti papildomos traumos dėl apklausų ar matydami nusikaltusius asmenis. ⇒ Visoms procese dalyvaujančioms institucijoms turėtų būti rengiami vaiko interesus atitinkančio teisingumo srities mokymai. ⇐ Išmokus gerai suprasti vaikus ir žinant, kaip jie elgiasi, susidūrę su traumuojančia patirtimi, bus galima lengviau užtikrinti, kad įkalčiai būtų renkami kokybiškai ir kad būtų mažinamas stresas, kurį tenka patirti vaikams, kai imamasi būtinų priemonių. ⇒ Kai nukentėję vaikai dalyvauja baudžiamajame procese, teismas, vykdydamas procesą, turėtų visapusiškai atsižvelgti į jų amžių ir brandą ir užtikrinti, kad procesas būtų prieinamas ir suprantamas vaikui; ⇐

↓ 2011/93/ES 31 konstatuojamoji dalis

⇒ naujas

- (37) valstybės narės turėtų ~~apsvarstyti galimybę teikti~~ nukentėjusiems vaikams ⇒ teikti pritaikytą ir visapusišką ⇐ trumpalaikę ir ilgalaikę pagalbą. Bet kokia žala, padaryta įvykdžius vaiko seksualinę prievartą ir seksualinį išnaudojimą, yra svarbi, ir ~~ji turėtų~~

~~būti atkreiptas dėmesys dėl jos turėtų būti imtasi veiksmų~~ ⇒ kuo greičiau po to, kai nukentėjusysis pirmą kartą susisiečia su valdžios institucijomis. Neatidėliotina pagalba nukentėjusiesiems prieš baudžiamuosius tyrimus ir procesus ir jų metu yra labai svarbi siekiant sumažinti ilgalaikę traumą, susijusią su patirta prievarta. Siekdamas sudaryti palankesnes sąlygas greitai teikti pagalbą, be kita ko, nustatyti atitinkamas paramos paslaugas, valstybės narės turėtų parengti gaires ir protokolus sveikatos priežiūros, švietimo ir socialinių paslaugų specialistams, įskaitant pagalbos linijų darbuotojus ⇐. Dėl žalos, padarytos įvykdžius seksualinę prievartą ar seksualinį išnaudojimą, pobūdžio tokia pagalba turėtų būti teikiama tiek, kiek ji reikalinga vaikui, kad jis pasveiktų fiziškai ir psichologiškai, ir prireikus gali būti teikiama net kai vaikas taps suaugusiuoju. Nukentėjusio vaiko tėvams ⇒, vaikais besirūpinantiems asmenims ⇐ arba globėjams, jei jie nėra įtariami dalyvavę atitinkamoje nusikalstamoje veikoje, taip pat turėtų būti teikiama pagalba ir ~~rengiami mokymai konsultacijos~~, kad jie galėtų padėti nukentėjusiesiems vaikams baudžiamosiose bylose;

↓ naujas

- (38) traumos, susijusios su seksualine prievarta prieš vaikus ir jų seksualiniu išnaudojimu, dažnai tęsiasi ir vaikui tapus suaugusiuoju ir daro ilgalaikį poveikį, dėl kurio nukentėjusieji dažnai negali pranešti apie nusikalstamą veiką ir prašyti pagalbos ir paramos daugelį metų ar net dešimtmečių. Todėl valstybės narės turėtų teikti pritaikytą ir visapusišką trumpalaikę ir ilgalaikę pagalbą ne tik nukentėjusiesiems vaikams, bet ir vaikystėje seksualinę prievartą ir seksualinį išnaudojimą patyrusiems suaugusiems asmenims;

↓ 2011/93/ES 32 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

⇒ naujas

- (39) ~~Pamatinio sprendimo 2001/220/TVR~~ ☒ Direktyva 2012/29/ES ☒ nustatomos nukentėjusių asmenų teisės baudžiamosiose bylose, įskaitant teisę į apsaugą ir ~~kompensaciją~~ ⇒ teisę į sprendimą dėl kompensacijos iš nusikaltėlio ⇐. ⇒ Pasiūlyme dėl Nusikaltimų aukų teisių direktyvos peržiūros numatyti tiksliniai visų nukentėjusiųjų teisių pakeitimai. ⇐ Be ~~to~~ ☒ toje direktyvoje nustatytų teisių ☒, vaikai, nukentėję nuo seksualinės prievartos, seksualinio išnaudojimo ir ~~vaikų pornografijos~~ ☒ seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos ☒, turėtų turėti galimybę naudotis teisinėmis konsultacijomis ir, atsižvelgiant į nukentėjusių asmenų vaidmenį atitinkamose teisingumo sistemose, teisinio atstovavimo paslaugomis, taip pat žalos atlyginimo reikalavimo tikslais. Tokią teisinę konsultaciją ir teisinį atstovavimą kompetentingos valdžios institucijos galėtų teikti ir siekiant iš valstybės išsireikalauti kompensaciją. Teisinių konsultacijų tikslas – padėti nukentėjusiesiems gauti informacijos ir patarimų apie įvairias galimybes, kuriomis jos gali naudotis. Teisinės konsultacijos turėtų būti teikiamos asmens, gavusio atitinkamą teisinį ~~apmokymą~~, ir jis nebūtinai privalo būti teisininkas. Teisinės konsultacijos ir, atsižvelgiant į nukentėjusiojo vaidmenį atitinkamose teisingumo sistemose, teisinio atstovavimo paslaugos turėtų būti teikiamos nemokamai bent jau tada, kai nukentėjusysis neturi pakankamai finansinių lėšų, laikantis valstybių narių vidaus procedūrų;

↓ naujas

(40) ES seksualinės prievartos prieš vaikus prevencijos ir kovos su ja centras (toliau – ES centras), įsteigtas Reglamentu [.../.../ES, kuriuo nustatomos seksualinės prievartos prieš vaikus prevencijos ir kovos su ja taisyklės]²⁸, turėtų remti valstybių narių prevencijos ir pagalbos nukentėjusiesiems pastangas ir pareigas pagal šią direktyvą. Jis turėtų palengvinti keitimąsi geriausia praktika Sąjungoje ir už jos ribų. ES centras turėtų skatinti visų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų dialogą, kad padėtų plėtoti naujausias prevencijos programas. Be to, bendradarbiaudamas su valstybėmis narėmis ir prisidėdamas prie duomenų apie seksualinę prievartą prieš vaikus ir jų seksualinį išnaudojimą rinkimo standartizavimo visoje Sąjungoje, ES centras turėtų būti naudingas remiant įrodymais grindžiamą prevencijos ir pagalbos nukentėjusiesiems politiką. Valstybės narės turėtų įsteigti nacionalines institucijas arba lygiaverčius subjektus, kurie, jų nuomone, yra tinkamiausi pagal jų organizacinę vidaus struktūrą, atsižvelgdamos į poreikį sukurti minimalią struktūrą su nustatytomis užduotimis, gebančią atlikti seksualinės prievartos prieš vaikus tendencijų vertinimus, rinkti statistinius duomenis, vertinti seksualinės prievartos prieš vaikus prevencijos ir kovos su ja veiksmų rezultatus ir reguliariai teikti ataskaitas apie tokias tendencijas, statistinius duomenis ir rezultatus. Tokios nacionalinės institucijos turėtų veikti kaip nacionalinis informacijos centras ir savo darbe turėtų laikytis integruoto įvairių suinteresuotųjų subjektų požiūrio. Be to, valstybės narės turėtų sukurti būtinus mechanizmus nacionaliniu lygmeniu, kad būtų užtikrintas veiksmingas visų atitinkamų viešųjų ir privačiųjų subjektų veiksmų koordinavimas ir bendradarbiavimas rengiant ir įgyvendinant priemones, kuriomis siekiama užkirsti kelią seksualinei prievartai prieš vaikus ir jų seksualiniam išnaudojimui tiek internete, tiek realiame gyvenime ir kovoti su jais, taip pat palengvintas bendradarbiavimas su ES centru ir Komisija;

↓ naujas

(41) valstybės narės gali nuspręsti nacionalinėmis institucijomis arba lygiaverčiais subjektais pagal šią direktyvą paskirti esamas įstaigas ar subjektus, pavyzdžiui, nacionalines koordinavimo institucijas, jau paskirtas pagal Reglamentą [.../.../ES siūlomas reglamentas dėl seksualinės prievartos prieš vaikus prevencijos ir kovos su ja], jei tai suderinama su poreikiu užtikrinti, kad pagal šią direktyvą jiems pavestos užduotys būtų vykdomos veiksmingai ir visapusiškai;

↓ 2011/93/ES 33 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

⇒ naujas

(42) valstybės narės turėtų imtis veiksmų, siekdamas užkirsti kelią veiksams, susijusiems su seksualinės prievartos prieš vaikus ir ~~vaikų seksualinio turizmo~~ seksualinės prievartos prieš vaikus ir jų seksualinio išnaudojimo kelionių ir turizmo srityje

²⁸ 2022 m. gegužės 11 d. COM(2022) 209.

propagavimu, ar juos uždrausti. Galėtų būti ~~nagrinėjami įvairūs~~ nagrinėjamos įvairios prevencinės priemonės, tokios kaip turizmo sektoriaus elgesio kodekso ir savireguliacinio mechanizmų parengimas ir stiprinimas, etikos kodekso nustatymas arba kokybės ženklų ~~⇒ sukūrimas arba aiškios politikos, skirtos~~ ~~⇒, skiriamas~~ turizmo organizacijoms, kovojančioms su ~~vaikų sekso turizmu~~ ~~⊗ seksualine prievarta prieš vaikus ir jų seksualiniu išnaudojimu kelionių ir turizmo srityje,~~ ~~⊗ ar vykdančioms aiškiai kovos su vaikų sekso turizmu politiką, sukūrimas, nustatymas.~~ ~~⇒ Valstybės narės turėtų pasinaudoti pagal ES teisę, nacionalinę teisę ir tarptautinius susitarimus turimomis priemonėmis, kad užkirstų kelią seksualinei prievartai prieš vaikus ir jų seksualiniam išnaudojimui kelionių ir turizmo srityje vykstant per jų teritoriją arba į ją, visų pirma imdamosi tinkamų veiksmų, kai gaunama atitinkama informacija iš trečiųjų šalių, be kita ko, atlikdamos papildomus patikrinimus arba priimdamos atsisakymą leisti atvykti pagal Reglamentą (ES) 2018/1861 dėl Šengeno informacinės sistemos (SIS) sukūrimo, eksploatavimo ir naudojimo patikrinimams kertant sieną²⁹; ~~⇒~~~~

↓ 2011/93/ES 34 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

⇒ naujas

- (43) valstybės narės turėtų sukurti ~~ir (arba)~~ stiprinti politiką, kuria siekiama užkirsti kelią seksualinei vaikų prievartai ir jų seksualiniam išnaudojimui, įskaitant priemones, kuriomis varžoma ir mažinama visų formų vaikų seksualinį išnaudojimą skatinanti paklausa, ir priemonės, kuriomis mažinama rizika vaikams tapti nukentėjusiais, vykdančios informacijos ir informuotumo didinimo kampanijas ~~⇒~~, įskaitant skirtas tėvams, vaikais besirūpinantiems asmenims ir plačiajai visuomenei, ~~⇒~~ bei mokslinių tyrimų ir švietimo programas. Imdamosi šių iniciatyvų, valstybės narės turėtų vadovautis požiūriu, kuriuo ginamos vaikų teisės. Ypač reikėtų stengtis užtikrinti, kad vaikams skirtos informuotumo didinimo kampanijos būtų tinkamos ~~ir~~ ~~⇒~~ pakankamai lengvai suprantamos ~~⇒~~ ir pritaikytos prie konkrečių įvairių amžiaus grupių vaikų, įskaitant ikimokyklinio amžiaus vaikus, poreikių. Prevencijos priemonėmis turėtų būti laikomasi holistinio požiūrio į seksualinės prievartos prieš vaikus ir jų seksualinio išnaudojimo reiškinių, atsižvelgiant į jo aspektus internete ir realiame gyvenime ir sutelkiant visus atitinkamus suinteresuotuosius subjektus. Visų pirma, kalbant apie internetinį aspektą, priemonės turėtų apimti skaitmeninio raštingumo įgūdžių ugdymą, įskaitant kritinį bendradarbiavimą su skaitmeniniu pasauliu, siekiant padėti naudotojams nustatyti kėsiniamsi vykdyti seksualinę prievartą prieš vaikus internete ir su juo kovoti, ieškoti paramos ir užkirsti kelią tokiai prievartai. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas vaikų, kurie prižiūrimi bendruomeniniuose vaikų globos namuose, seksualinės prievartos prieš vaikus ir jų seksualinio išnaudojimo prevencijai, o ne globos šeimoje atveju ~~⇒~~. ~~⊗~~ Jei tokių dar nėra, ~~⊗~~ Turėtų turėtų būti apsvarstyta galimybė sukurti ~~⇒~~ specialias ~~⇒~~ pagalbos arba ~~specialias~~ karštąsias linijas;

²⁹ 2018 m. lapkričio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1861 dėl Šengeno informacinės sistemos (SIS) sukūrimo, eksploatavimo ir naudojimo patikrinimams kertant sieną, kuriuo iš dalies keičiama Konvencija dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo ir iš dalies keičiamas bei panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1987/2006, OL L 312, 2018 12 7, p. 14–55, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1861/oj>.

↓ 2011/93/ES 35 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (44) turėtų būti skatinama pranešimo apie vaikų seksualinę prievartą ir seksualinį išnaudojimą ir pagalbos vaikams sistema, t. y. ~~pagalbos telefonu karštosios~~ linijos (pranešimams apie dingusius vaikus telefono numeris – 116 000, ~~nusikaltimo aukoms nukentėjusiesiems nuo nusikaltimų~~ – 116 006 ir ~~pagalbos linijos~~ vaikams – 116 111), numatytos ~~2007 m. vasario 15 d.~~ Komisijos sprendime 2007/116/EB ~~dėl nacionalinio skaitmenimis 116 prasidedančių numerių intervalo rezervavimo suderintų socialinių paslaugų suderintiems numeriams~~³⁰, ir atsižvelgiama į jų veikimo patirtį;

↓ naujas

- (45) viešojo intereso labai veikiančios organizacijos, kovojančios su seksualine prievarta prieš vaikus, pavyzdžiui, INHOPE karštųjų linijų tinklo nariai, jau daugelį metų veikia keliose valstybėse narėse, bendradarbiauja su teisėsaugos institucijomis ir paslaugų teikėjais, kad palengvintų seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos internete pašalinimo ir pranešimo apie ją procesą. Šis darbas padeda kovoti su pakartotine viktimizacija ribojant neteisėtos medžiagos plitimą internete ir gali suteikti teisėsaugos institucijoms padarytų nusikaltimų įrodymų. Tačiau teisinė sistema, kurioje jos veikia, įvairiose valstybėse narėse labai skiriasi ir daugeliu atvejų joje nenustatytos užduotys, kurias šios organizacijos gali teisėtai atlikti, ir atitinkamos sąlygos. Valstybės narės turėtų turėti galimybę suteikti šioms organizacijoms leidimą atlikti atitinkamas užduotis, visų pirma tvarkyti seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagą; tokiu atveju duomenų tvarkymas neturėtų būti laikomas „neteisėtu“. Tokie leidimai skatinami, nes jais didinamas teisinis tikrumas, kuo labiau padidinama nacionalinių valdžios institucijų ir kitų subjektų, dalyvaujančių kovojant su seksualine prievarta prieš vaikus, sinergija ir remiamos nukentėjusiųjų teisės pašalinant seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagą iš viešosios skaitmeninės erdvės;

↓ 2011/93/ES 36 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

⇒ naujas

- (46) specialistai, kuriems gali tekti bendrauti su vaikais, nukentėjusiais nuo seksualinės prievartos ir seksualinio išnaudojimo, turėtų būti tinkamai parengti atpažinti tokius nukentėjusiuosius ir su jais bendrauti. ⇒ Siekiant užtikrinti vaiko interesus atitinkantį teisingumą tiriant seksualinės prievartos prieš vaikus ir jų seksualinio išnaudojimo bylas ir vykdant baudžiamąjį persekiojimą, taip ~~taip~~ rengti turėtų būti skatinama šių kategorijų atstovus, kuriems gali tekti bendrauti su nukentėjusiais vaikais: policijos pareigūnus, prokurorus, teisininkus, teisminių institucijų darbuotojus ir teismų pareigūnus, vaikų ir sveikatos priežiūros personalą, ⇒ švietimo sektoriaus, be kita ko,

³⁰ 2007 m. vasario 15 d. Komisijos sprendimas 2007/116/EB dėl nacionalinio skaitmenimis 116 prasidedančių numerių rezervavimo suderintų socialinių paslaugų suderintiems numeriams (OL L 49, 2007 2 17, p. 30, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2007/116\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2007/116(1)/oj)).

ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros, socialinių paslaugų specialistus, paramos nukentėjusiesiems teikėjus ir atkuriamojo teisingumo paslaugų teikėjus, ⇐ tačiau taip rengiami galėtų būti ir kitų grupių asmenys, kuriems dirbant gali tecti susitikti su vaikais, nukentėjusiais nuo seksualinės prievartos ir seksualinio išnaudojimo;

↓ 2011/93/ES 37 konstatuojamoji dalis

- (47) siekiant užkirsti kelią vaikų seksualinei prievartai ir seksualiniam išnaudojimui, seksualines nusikalstamas veikas įvykdžiusiems asmenims turėtų būti pasiūlytos intervencijos programos ar priemonės. Tose intervencijos programose ar priemonėse turėtų būti laikomasi plataus, lankstaus požiūrio, daugiausia dėmesio skiriant medicinos bei psichologiniams ir socialiniams aspektams, ir jos turėtų būti neprivalomos. Tomis intervencijos programomis ar priemonėmis nedaromas poveikis kompetentingų teisminių institucijų nustatytoms intervencijos programoms ar priemonėms;

↓ 2011/93/ES 38 konstatuojamoji dalis

⇒ naujas

- (48) ~~automatiškai nesuteikiama teisė naudotis intervencijos programomis ar priemonėmis~~ valstybė narė sprendžia, kokios intervencijos programos ar priemonės yra tinkamos. ⇒ Asmenims, kurie baiminasi gali padaryti nusikalstamą veiką, šios programos ar priemonės turėtų būti prieinamos laikantis nacionalinių sveikatos priežiūros standartų; ⇐

↓ 2011/93/ES 39 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

⇒ naujas

- (49) siekiant užkirsti kelią recidyvui ir sumažinti jo atvejų skaičių, turėtų būti įvertinamas nusikaltusių asmenų keliamas pavojus ir grėsmė, kad nusikalstamos veikos prieš vaikus bus pakartotos. Tokiam įvertinimui taikoma tvarka, pavyzdžiui, kuri institucija yra kompetentinga priimti sprendimą dėl tokio įvertinimo ir jį atlikti, arba kada – baudžiamosios bylos nagrinėjimo metu arba po jo – turėtų būti atliktas šis įvertinimas, taip pat tvarka, susijusi su veiksmingomis intervencijos programomis ar priemonėmis, kurios pasiūlomos po to įvertinimo, turėtų atitikti valstybių narių vidaus procedūras. Siekiant to paties tikslo – užkirsti kelią recidyvui ir sumažinti jo atvejų skaičių – nusikalstę asmenys taip pat turėtų turėti galimybę savanoriškai naudotis veiksmingomis intervencijos programomis ar priemonėmis. Tomis intervencijos programomis ar priemonėmis neturėtų būti trukdoma nacionalinėms sistemoms, įsteigtoms siekiant gydyti psichikos sutrikimų ⇒ sveikatos problemų ⇐ turinčius asmenis ⇒ , ir tos programos ir priemonės turėtų būti prieinamos ir įperkamos laikantis nacionalinių sveikatos priežiūros standartų, pavyzdžiui, dėl jų kompensavimo pagal valstybių narių sveikatos priežiūros sistemas ⇐;

↓ 2011/93/ES 40 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

⇒ naujas

- (50) jeigu, atsižvelgiant į nusikaltusių asmenų keliamą pavojų ir galimą grėsmę, kad nusikalstamos veikos bus pakartotos, yra tikslinga, nuteistiems nusikaltusiems asmenims turėtų būti laikinai arba visam laikui užkirstas kelias užsiimti bent profesine veikla, susijusia su tiesioginiais ir reguliariais kontaktais su vaikais ⇒ , arba su vaikais dirbančiose organizacijose arba viešojo intereso labai veikiančiose organizacijose, kovojančiose su seksualine prievarta prieš vaikus ⇐. Darbdaviai, įdarbindami darbuotojus eiti pareigas, susijusias su tiesioginiais ir reguliariais kontaktais su vaikais, turi teisę būti informuojami ⇒ turėtų prašyti informacijos ⇐ apie į nuosprendžių registrą įrašytus esamus apkaltinamuosius nuosprendžius už nusikalstamas seksualines veikas prieš vaikus arba apie galiojančią teisių atėmimą. Šioje direktyvoje vartojama sąvoka „darbdaviai“ turėtų apimti ir asmenis, vadovaujančius organizacijoms, vykdančioms savanorišką veiklą, susijusią su vaikų globa ~~ir (arba) priežiūra~~, į kurią įeina ir tiesioginiai bei reguliarūs kontaktai su vaikais ⇒ , įskaitant bendruomenės aplinką, pavyzdžiui, mokyklas, ligonines, socialinės rūpybos tarnybas, sporto klubus ar religines bendruomenes ⇐. Informacijos perdavimo būdas, pvz., per atitinkamą asmenį, ir tikslus informacijos turinys, ir tai, ką reiškia organizuoti savanoriški veiksmai ir tiesioginiai bei reguliarūs kontaktai su vaikais, turėtų būti nustatyta pagal nacionalinę teisę. ⇒ Tačiau vienos kompetentingos institucijos kitai perduodama informacija turėtų apimti bent visus atitinkamus įrašus, kuriuos bet kuri valstybė narė saugo savo nacionaliniuose nuosprendžių registruose, ir visus susijusius įrašus, kuriuos galima lengvai gauti iš trečiųjų šalių, pavyzdžiui, informaciją, kurią galima gauti iš Jungtinės Karalystės naudojantis kanalu, nustatytu pagal Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo trečios dalies IX antraštinę dalį;³¹ ⇐

↓ 2011/93/ES 41 konstatuojamoji dalis

⇒ naujas

- (51) ⇒ seksualinės prievartos prieš vaikus srityje ypač plačiai paplitęs ir nerimą keliantis reiškinys, kai nusikaltėliai atgauna galimybę bendrauti su vaikais po apkaltinamojo nuosprendžio arba teisių atėmimo persikeldami į kitą jurisdikciją. Todėl labai svarbu imtis visų būtinų priemonių, kad būtų užkirstas kelias tokiam reiškiniui. ⇐ Deramai atsižvelgiant į skirtingas valstybių narių teises tradicijas, šioje direktyvoje atsižvelgiama į tai, kad pasinaudoti nuosprendžių registru leidžiama tik kompetentingai valdžios institucijai arba atitinkamam asmeniui. Šioje direktyvoje

³¹ OL L 149, 2021 4 30, p. 10, ELI: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:22021A0430\(01\)https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:22021A0430\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:22021A0430(01)https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:22021A0430(01)).

nenustatoma prievolė pakeisti nacionalines sistemas, taikomas nuosprendžių registrams, ar prieigos prie šių registrų būdus;

↓ 2011/93/ES 42 konstatuojamoji dalis

⇒ naujas

- (52) ⇒ informacijos, kurios ECRIS (dar) nėra, pavyzdžiui, informacijos apie nusikalstamas veikas padariusius trečiųjų šalių piliečius, atveju, kol bus visiškai įgyvendintas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/816³², valstybės narės turėtų naudotis kitais kanalais, kad pateiktų visą svarbią informaciją darbdaviams, kurie įdarbina darbuotojus eiti pareigas, susijusias su tiesioginiais ir reguliariais kontaktais su vaikais. ⇐ Šia direktyva nesiekama derinti taisyklių dėl atitinkamų asmenų sutikimo keičiantis informacija iš nuosprendžių registrų, pvz., ar reikalauti tokio sutikimo, ar ne. Nesvarbu, ar pagal nacionalinę teisę reikalaujama gauti sutikimą, ar ne, pagal šią direktyvą nenustatoma prievolė keisti nacionalinę teisę ar atitinkamas nacionalines procedūras;

↓ 2011/93/ES 43 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (53) valstybės narės gali apsvarstyti galimybę kaltininkų atžvilgiu imtis papildomų administracinių priemonių, pvz., registruoti asmenis, nuteistus už šioje direktyvoje nurodytas nusikalstamas veikas, seksualines nusikalstamas veikas padariusių asmenų registre. Prieiga prie tų registrų turėtų būti ribojama laikantis nacionalinių konstitucinių principų ir taikytinų duomenų apsaugos standartų, pvz., prieigą turėtų turėti tik teisminės ~~ir (arba)~~ teisėsaugos institucijos;

↓ 2011/93/ES 44 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

⇒ naujas

- (54) valstybės narės ~~skatinamos kartu su pilietine visuomene sukurti~~ ⇒ , bendradarbiaudamos su pilietine visuomene, turėtų imtis būtinų priemonių, kad sukurtų ⇐ nacionalines ~~ar vietos~~ , vietos ar regiono lygmens duomenų rinkimo priemones ~~ar pagrindinius centrus~~, siekiant stebėti ir vertinti seksualinės prievartos prieš vaikus ir jų seksualinio išnaudojimo reiškinį ⇒ , taip pat remdamosi platesnėmis duomenų rinkimo prievolėmis, nustatytomis Direktyvoje [.../...] [Nusikaltimų aukų teisių direktyva, nauja redakcija] ir Reglamente (ES) [Reglamentas dėl seksualinės prievartos prieš vaikus prevencijos ir kovos su ja] ⇐. Kad būtų galima tinkamai

³² 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/816, kuriuo Europos nuosprendžių registrų informacinei sistemai papildyti sukuriamą centralizuota valstybių narių, turinčių informacijos apie priimtus trečiųjų šalių piliečių ir asmenų be pilietybės apkaltinamuosius nuosprendžius, nustatymo sistema (ECRIS-TCN) ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1726 (OL L 135, 2019 5 22, p. 1), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/816/oj>.

įvertinti veiksmų, kuriais siekiama kovoti su seksualine prievarta prieš vaikus, vaikų seksualiniu išnaudojimu ir ~~vaikų pornografija~~ ☒ seksualinės prievartos prieš vaikus medžiaga ☒, rezultatus, Sąjunga turėtų toliau plėtoti darbą metodologijų ir duomenų rinkimo metodų srityse siekiant parengti palyginamą statistiką. ⇒ Svarbų vaidmenį šioje srityje turėtų atlikti ES centras, kaip pagrindinis žinių apie seksualinę prievartą prieš vaikus Sąjungoje centras; ⇐

↓ 2011/93/ES 45 konstatuojamoji dalis

- (55) valstybės narės turėtų imtis atitinkamų veiksmų, siekdamos teikti informavimo paslaugas, kad būtų galima teikti informaciją, kaip atpažinti seksualinės prievartos ir seksualinio išnaudojimo ženklus;

↓ 2011/93/ES 46 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (56) ~~vaikų pornografija, kurią sudaro vaiko seksualinės prievartos vaizdai, ☒ seksualinės prievartos prieš vaikus medžiaga ☒ yra konkrečios rūšies turinys, kurio negalima laikyti nuomonės išraiška. Siekiant užkirsti kelią tokiai pornografijai su tokia medžiaga kovoti, būtina mažinti vaiko seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos apyvartą platinimą, apsunkinant nusikaltusių asmenų galimybes įkelti toki turinį į viešai prieinamą internetą. Todėl būtina imtis veiksmų, kad būtų pašalintas turinys ir sulaikyti tokių vaizdų ☒ tokios medžiagos ☒ kūrėjai, platintojai ar tokius vaizdus, susijusius tokią medžiagą, susijusią su seksualine prievarta prieš vaikus, parsisiunčiantys asmenys. Siekdamos remti Sąjungos pastangas kovoti su ~~vaikų pornografija~~ ☒ seksualinės prievartos prieš vaikus medžiaga ☒, valstybės narės turėtų daryti viską, kas įmanoma, kad bendradarbiautų su trečiosiomis šalimis ir taip stengtųsi užtikrinti, kad toks turinys būtų pašalintas iš jų teritorijoje esančių serverių;~~

↓ naujas

- (57) valstybių narių pastangos mažinti seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos platinimą, be kita ko, bendradarbiaujant su trečiosiomis valstybėmis pagal šią direktyvą, neturėtų daryti poveikio Reglamentui (ES) 2022/2065, Reglamentui (ES) 2021/1232 ir [.../.../ Reglamentui, kuriuo nustatomos seksualinės prievartos prieš vaikus prevencijos ir kovos su ja taisyklės]. Internetiniam turiniui, kuris gali būti laikomas šioje direktyvoje nurodytomis nusikalstamomis veikomis arba kuriuo sudaromos palankesnės sąlygos tokioms nusikalstamoms veikoms, bus taikomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2022/2065³³ nustatytos priemonės, susijusios su neteisėtu turiniu;

³³ 2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/2065 dėl bendrosios skaitmeninių paslaugų rinkos, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2000/31/EB (Skaitmeninių paslaugų aktas) (OL L 277, 2022 10 27, p. 1).

↓ 2011/93/ES 47 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

⇒ naujas

- (58) ~~tačiau~~ nepaisant tokių valstybių narių pastangų, jeigu pirminė medžiaga yra ne Sąjungoje, pašalinti ~~vaikų pornografijos~~ seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos šaltinį dažnai būna neįmanoma dėl to, kad valstybė, kurioje yra serveriai, nepageidauja bendradarbiauti, arba tenka labai ilgai užtrukti, kol pavyksta pasiekti, kad atitinkama valstybė pašalintų medžiagą. Todėl galėtų būti nustatyti priegigos iš Sąjungos teritorijos prie interneto tinklalapių, kuriuose, kaip nustatyta, yra ~~vaikų pornografijos~~ seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos arba kuriais tokia ~~pornografija medžiaga~~ platinama, blokavimo mechanizmai. Priemonės, kurių pagal šią direktyvą imasi valstybės narės, siekdamos pašalinti, ar, jei taikoma, blokuoti tinklalapius, kuriuose yra ~~vaikų pornografijos~~ seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos , gali būti grindžiamos įvairių tipų viešaisiais veiksmais, pvz., teisėkūros, ne teisėkūros, teisminiais ar kitais. Atsižvelgiant į tai, šia direktyva nedaromas poveikis savanoriškiems veiksams, kurių imasi interneto pramonė, siekdama užkirsti kelią piktnaudžiavimui jos paslaugomis, ar bet kokiai valstybių narių teikiamai šių veiksmų paramai. Nesvarbu, koks veiksmų ar metodo pagrindas pasirenkamas, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad jį taikant naudotojams ir paslaugų teikėjams būtų užtikrinamas tinkamo lygio teisinis tikrumas ir nuspėjamumas. Siekiant šalinti ir blokuoti prievartos prieš vaikus turinį, turėtų būti kuriamas ir stiprinamas viešųjų institucijų bendradarbiavimas, pirmiausia siekiant, kad svetainių, kuriose yra ~~vaikų pornografijos~~ seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos, nacionaliniai sąrašai būtų kuo išsamesni ir kad būtų išvengta veiklos dubliavimo. Taikant tokias priemones būtina atsižvelgti į galutinių naudotojų teises ir laikytis galiojančių teisinių ir teisminių procedūrų bei Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos. ~~Pagal Saugesnio interneto programą sukurtas specialiuju linijų tinklas – taip siekiama rinkti informaciją, taip pat užtikrinti ataskaitų dėl pagrindinių rūšių neteisėto turinio internete teikimą ir keitimąsi jomis;~~ ⇒ ES bendrai finansuojamas karštųjų linijų tinklas³⁴ tvarko pranešimus apie įtariamą seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagą, apie kurią anonimiškai praneša visuomenė, ir bendradarbiauja su teisėsaugos ir pramonės atstovais nacionaliniu, Europos ir pasauliniu lygmenimis, kad būtų užtikrintas spartus tokio pobūdžio turinio pašalinimas; ⇐

↓ 2011/93/ES 48 konstatuojamoji dalis

~~48. šia direktyva siekiama iš dalies pakeisti ir praplėsti Pamatinio sprendimo 2004/68/TVR nuostatas. Kadangi būsimų pakeitimų yra daug ir jie yra esminiai, siekiant aiškumo reikėtų pakeisti visą pamatinį sprendimą valstybių narių, kurios dalyvauja priimant šią direktyvą, atžvilgiu;~~

³⁴ Šiuo metu pagal Skaitmeninės Europos programą.

↓ 2011/93/ES 49 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (59) kadangi šios direktyvos tikslo, t. y. kovoti su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir ~~vaikų pornografija~~ seksualinės prievartos prieš vaikus medžiaga , valstybės narės negali deramai pasiekti ~~ir kadangi~~ , o dėl siūlomo veiksmo apimties ir poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;
-

↓ 2011/93/ES 50 konstatuojamoji dalis

- (60) šia direktyva užtikrinamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, visų pirma pripažintų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, t. y.: teisės į žmogaus orumo apsaugą, kankinimo ir nežmoniško ar žeminančio elgesio arba baudimo uždraudimo, vaiko teisių, teisės į laisvę ir saugumą, saviraiškos ir informacijos laisvės, teisės į asmens duomenų apsaugą, teisės į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą, taip pat teisėtumo ir nusikalstamos veikos bei bausmės proporcingumo principų. Šia direktyva siekiama užtikrinti, kad būtų besąlygiškai užtikrinamos visos šios teisės ir laikomasi principų, ir ji atitinkamai turi būti įgyvendinama;
-

↓ 2011/93/ES 51 konstatuojamoji dalis

~~51. pagal Protokolo dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės (Nr. 21), pridėto prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo, 3 straipsnį Jungtinė Karalystė ir Airija pranešė pageidaujanti dalyvauti priimanč ir taikant šią direktyvą;~~

↓ naujas

- (61) [pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 3 straipsnį ir 4a straipsnio 1 dalį Airija [... raštu] pranešė apie savo pageidavimą dalyvauti priimanč ir taikant šią direktyvą;]

ARBA

[pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 1 ir 2 straipsnius ir 4a straipsnio 1 dalį ir nedarant poveikio to protokolo 4 straipsniui, Airija nedalyvauja priimanč šią direktyvą ir ji nėra jai privaloma ar taikoma;]

↓ 2011/93/ES 52 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

(62) ~~Danija, remdamasi Protokolo (Nr. 22) dėl Danijos pozicijos, pridėto pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo, pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnių nuostatomis, straipsnius Danija nedalyvauja priimant šią direktyvą, taigi ši direktyva nėra jai įpareigojanti ir Danija neprivalo jos taikyti, ir ji nėra jai privaloma ar taikoma;~~

↓ naujas

(63) pareiga perkelti šią direktyvą į nacionalinę teisę turėtų apsiriboti tomis nuostatomis, kurios iš esmės skiriasi nuo ankstesnės direktyvos nuostatų. Pareiga perkelti nepakeistas nuostatas atsiranda pagal anksčiau priimtą direktyvą;

↓ naujas

(64) ši direktyva neturėtų daryti poveikio valstybių narių pareigoms, susijusioms su direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę terminu, nurodytu I priede,

↓ 2011/93/ES (pritaikytas)

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Dalykas

Šia direktyva nustatomos pagrindinės nusikalstamų veikų ir sankcijų apibrėžčių taisyklės seksualinės prievartos prieš vaikus, jų seksualinio išnaudojimo, ~~vaikų pornografijos~~ seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos ir ryšių su vaikais mezgimo seksualiniais tikslais srityse. Ja taip pat įvedamos nuostatos, kad būtų sustiprinta tų ~~nusikalstamų~~ nusikalstamų veikų prevencija ir nuo jų nukentėjusiųjų apsauga.

↓ 2011/93/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

- (1) vaikas – bet kuris jaunesnis nei 18 metų asmuo;
 - (2) amžius, kurio sulaukus gali būti duotas sutikimas lytiškai santykiuoti – amžius, kurio nesulaukus draudžiama atlikti seksualinius veiksmus su vaiku pagal nacionalinę teisę;
 - (3) ~~vaiku pornografija~~ seksualinės prievartos prieš vaikus medžiaga
 - a) bet kokia vaizdinė medžiaga, kurioje vaizduojami tikri arba apsimestiniai vaiko atviri seksualiniai veiksmai;
 - b) vaiko lyties organų vaizdavimas pirmiausia seksualiniais tikslais;
 - c) bet kokia vaizdinė medžiaga, kurioje vaizduojami tikri arba apsimestiniai vaiko išvaizdos asmens atviri seksualiniai veiksmai, arba vaiko išvaizdos asmens lyties organų vaizdavimas pirmiausia seksualiniais tikslais; ~~arba~~
 - d) tikroviški ~~lytinius atvirus seksualinius~~ veiksmus atliekančio vaiko ~~vaizdai~~ arba ~~tikroviški~~ vaiko lyties organų vaizdai , atgaminti vaizdai arba atvaizdavimas pirmiausia seksualiniais tikslais;
-

↓ naujas

- e) bet kokia medžiaga, neatsižvelgiant į jos formą, skirta patarti, konsultuoti ar teikti instrukcijas apie tai, kaip vykdyti seksualinę prievartą prieš vaikus, seksualinį jų išnaudojimą ar megzti ryšius su vaikais;
-

↓ 2011/93/ES (pritaikytas)

- 4) vaiko išnaudojimas ~~prostitucijos~~ os tikslais – vaiko išnaudojimas seksualiniams veiksams kaip užmokestį už tai duodant arba žadant pinigų ar bet kuri kitoki atlygį arba kompensaciją, nesvarbu, ar tas užmokestis, pažadas ar kompensacija duodami vaikui, ar trečiajai šaliai;
- 5) ~~pornografinis~~ seksualinės prievartos prieš vaikus renginys – organizuotas tiesioginis žiūrovams skirtas demonstravimas, be kita ko, informacinėmis ir ryšių technologijomis:
 - a) vaiko tikrų arba apsimestinių atvirų seksualinių veiksmų arba
 - b) vaiko lyties organų, pirmiausia seksualiniais tikslais tiesioginis demonstravimas;
- 6) juridinis asmuo – subjektas, turintis teisinį subjektiškumą pagal taikytiną teisę, išskyrus valstybes ar valdžios funkcijas vykdančias viešąsias įstaigas bei viešąsias tarptautines organizacijas;

↓ naujas

(7) informacinės visuomenės paslauga – paslauga, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2015/1535 1 straipsnio 1 dalies b punkte³⁵;

(8) bendraamžiai – panašaus amžiaus ir psichologinio bei fizinio išsivystymo arba brandos asmenys.

↓ 2011/93/ES

⇒ naujas

3 straipsnis

Su seksualine prievarta susijusios nusikalstamos veikos

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad už 2–~~6~~ ⇒ 8 ⇐ dalyse nurodytus ~~tyčinius~~ veiksmus būtų baudžiama.
2. Už vaiko, nesulaukusio amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiauti, vertimą stebėti seksualinius veiksmus, net jei jis neturi dalyvauti atliekant šiuos veiksmus, seksualiniais tikslais baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip vienerių metų laisvės atėmimo bausme.
3. Už vaiko, nesulaukusio amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiauti, vertimą stebėti seksualinę prievartą, net jei jis neturi dalyvauti atliekant šiuos veiksmus, seksualiniais tikslais baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip dvejų metų laisvės atėmimo bausme.
4. Už seksualinius veiksmus su vaiku, nesulaukusiu amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiauti, ⇒ arba už vaiko vertimą atlikti seksualinius veiksmus su kitu asmeniu ⇐ baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip ~~penkerių~~ ⇒ aštuonerių ⇐ metų laisvės atėmimo bausme.
5. Už seksualinius veiksmus su vaiku, kai:
 - a) piktnaudžiaujama pripažintu pasitikėjimu, autoritetu arba įtaka vaikui – baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip ~~aštuonerių~~ ⇒ dešimties ⇐ metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas nėra sulaukęs amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiauti, ir ne trumpesne kaip ~~trejų~~ ⇒ šešerių ⇐ metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas yra sulaukęs tokio amžiaus; arba
 - b) piktnaudžiaujama itin pažeidžiama vaiko padėtimi, visų pirma dėl jo protinės ar fizinės negalios arba priklausomumo – baudžiama maksimalia ne trumpesne

³⁵ Directive (EU) 2015/1535 of the European Parliament and of the Council of 9 September 2015 laying down a procedure for the provision of information in the field of technical regulations and of rules on Information Society services (codification), OJ L 241, 17.9.2015, p. 1–15.

kaip ~~aštuonerių~~ ⇒ dešimties ⇐ metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas nėra sulaukęs amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiuoti, ir ne trumpesne kaip ~~trejų~~ ⇒ šešerių ⇐ metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas yra sulaukęs tokio amžiaus; arba

c) naudojama prievarta, jėga arba grasinama – baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip ~~dešimties~~ ⇒ dvylikos ⇐ metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas nėra sulaukęs amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiuoti, ir ne trumpesne kaip ~~penkerių~~ ⇒ septynerių ⇐ metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas yra sulaukęs tokio amžiaus.

6. Už vaiko vertimą atlikti seksualinius veiksmus su trečiąja šalimi naudojant jėgą arba grasinant baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip ~~dešimties~~ ⇒ dvylikos ⇐ metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas nėra sulaukęs amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiuoti, ir ne trumpesne kaip ~~penkerių~~ ⇒ septynerių ⇐ metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas yra sulaukęs tokio amžiaus.

↓ naujas

7. Už toliau nurodytus tyčinius veiksmus baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip dvylikos metų laisvės atėmimo bausme:

a) santykiavimas su vaiku, nesulaukusių amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiuoti, atliekant bet kokį seksualinio pobūdžio vaginalinį, analinį ar oralinį įsiskverbimą bet kuria kūno dalimi ar daiktu;

b) vertimas vaiką, nesulaukusių amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiuoti, su kitu asmeniu atlikti bet kokį seksualinio pobūdžio vaginalinį, analinį ar oralinį įsiskverbimą bet kuria kūno dalimi ar daiktu.

8. Tais atvejais, kai vaikas yra sulaukęs amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiuoti, ir nesutinka su šiuo veiksmu, už 7 dalyje nurodytus veiksmus baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip dešimties metų laisvės atėmimo bausme.

9. 8 dalies tikslais valstybės narės užtikrina, kad:

a) veiksmas be sutikimo būtų suprantamas kaip veiksmas, atliekamas be savanoriškai duoto vaiko sutikimo, vaikui laisva valia įvertinus susijusias aplinkybes, arba kai vaikas negali išreikšti savo valios dėl 5 dalyje nurodytų aplinkybių arba kitų aplinkybių, įskaitant vaiko fizinę ar psichinę būklę, pavyzdžiui, sąmonės netekimą, apsvaigimą, paralyžių, ligą ar kūno sužalojimą;

b) sutikimas galėtų būti atšauktas bet kuriuo metu prieš veiksmą ir jo metu;

c) sutikimo nedavimo faktas negalėtų būti paneigtas remiantis vien tuo, kad vaikas tylėjo, nesipriešino žodžiu ar fiziškai arba jo seksualiniu elgesiu praityje.

4 straipsnis

Su seksualiniu išnaudojimu susijusios nusikalstamos veikos

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad už 2–7 dalyse nurodytus tyčinius veiksmus būtų baudžiama.
2. Už vaiko vertimą dalyvauti ~~pornografiniame~~ seksualinės prievartos prieš vaikus renginyje arba jo verbavimą, už pelnymąsi iš vaiko ar kitokį vaiko išnaudojimą tokiais tikslais baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip penkerių metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas nėra sulaukęs amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiauti, ir ne trumpesne kaip dvejų metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas yra sulaukęs tokio amžiaus.
3. Už vaiko vertimą naudojant prievartą ar jėgą dalyvauti ~~pornografiniuose~~ seksualinės prievartos prieš vaikus renginiuose arba grasinimą vaikui tokiais tikslais baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip aštuonerių metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas nėra sulaukęs amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiauti, ir ne trumpesne kaip penkerių metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas yra sulaukęs tokio amžiaus.
4. Už sąmoningą dalyvavimą ~~pornografiniuose~~ seksualinės prievartos prieš vaikus renginiuose, kuriuose dalyvauja vaikas, baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip dvejų metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas nėra sulaukęs amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiauti, ir ne trumpesne kaip vienerių metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas yra sulaukęs tokio amžiaus.
5. Už vaiko vertimą arba verbavimą dalyvauti išnaudojimo prostitucijos tikslais veikloje ~~užsiimti vaikų prostitucija~~, pelnymąsi iš vaiko ar kitokį vaiko išnaudojimą tokiais tikslais baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip aštuonerių metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas nėra sulaukęs amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiauti, ir ne trumpesne kaip penkerių metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas yra sulaukęs tokio amžiaus.
6. Už vaiko vertimą naudojant prievartą ar jėgą dalyvauti išnaudojimo prostitucijos tikslais veikloje ~~užsiimti vaikų prostitucija~~ arba grasinimą vaikui tokiais tikslais baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip dešimties metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas nėra sulaukęs amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiauti, ir ne trumpesne kaip penkerių metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas yra sulaukęs tokio amžiaus.
7. Už seksualinius veiksmus su vaiku išnaudojimo prostitucijos tikslais atveju ~~kai naudojamas vaikų prostitucija~~, baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip ~~penkerių~~ aštuonerių metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas nėra sulaukęs

amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiuoti, ir ne trumpesne kaip ~~dveju~~
⇒ ketverių ⇐ metų laisvės atėmimo bausme, jei vaikas yra sulaukęs tokio amžiaus.

↓ 2011/93/ES (pritaikytas)

5 straipsnis

Su ~~vaiku pornografija~~ ☒ seksualinės prievartos prieš vaikus medžiaga ☒ susijusios
nusikalstamos veikos

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamas užtikrinti, kad už 2–6 dalyse nurodytus tyčinius veiksmus, įvykdytus neteisėtai, būtų baudžiama.
2. Už ~~vaiku pornografijos~~ ☒ seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos ☒ įsigijimą arba turėjimą baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip vienerių metų laisvės atėmimo bausme.
3. Už sąmoningą ~~vaiku pornografijos~~ ☒ seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos ☒ gavimą naudojantis informacinėmis ir ryšių technologijomis baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip vienerių metų laisvės atėmimo bausme.
4. Už ~~vaiku pornografijos~~ ☒ seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos ☒ platinimą, sklaidą ~~ir~~ arba perdavimą baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip dvejų metų laisvės atėmimo bausme.
5. Už ~~vaiku pornografijos~~ ☒ seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos ☒ siūlymą, tiekimą ar galimybės ją gauti sudarymą baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip dvejų metų laisvės atėmimo bausme.
6. Už ~~vaiku pornografijos~~ ☒ seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos ☒ gamybą baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip trejų metų bausme.

↓ naujas

7. Taikant 1 dalį, 2, 3 ir 4 dalyse nurodyti veiksmai nelaikomi įvykdytais neteisėtai, visų pirma tais atvejais, kai juos vykdo valstybėje narėje įsteigta viešojo intereso labai veikianti organizacija, kovojanti su seksualine prievarta prieš vaikus, kuriai tos valstybės narės kompetentingos institucijos suteikė leidimą, arba tai daroma jos vardu ir atsakomybe, kai tokie veiksmai buvo atlikti laikantis tokiaime leidime nustatytų sąlygų.

Šios sąlygos gali apimti reikalavimą, kad tokius leidimus gavusios organizacijos turėtų reikiamų ekspertinių žinių ir būtų nepriklausomos, kad būtų taikomi tinkami ataskaitų teikimo ir priežiūros mechanizmai siekiant užtikrinti, kad organizacijos veiktų operatyviai, kruopščiai ir viešojo intereso labui, ir kad organizacijos naudotųsi saugiais ryšių kanalais veiksams, kuriems suteiktas leidimas, atlikti.

8. Valstybės narės užtikrina, kad 7 dalyje nurodytais leidimais viešojo intereso labai veikiančiai organizacijai, kovojančiai su seksualine prievarta prieš vaikus, būtų leidžiama vykdyti tam tikrą arba visą toliau nurodytą veiklą:
- a) gauti ir analizuoti pranešimus apie įtariamą seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagą, kurią jai pateikė nukentėję asmenys, interneto naudotojai ar kitos viešojo intereso labai veikiančios organizacijos, kovojančios su seksualine prievarta prieš vaikus;
 - b) skubiai informuoti atitinkamą valstybės narės, kurios priegloboje laikomas neteisėtas turinys, apie kurį pranešta, teisėsaugos instituciją;
 - c) bendradarbiauti su viešojo intereso labai veikiančiomis organizacijomis, kovojančiomis su seksualine prievarta prieš vaikus ir įgaliotomis gauti pranešimus apie įtariamą seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagą pagal a punktą valstybėje narėje arba trečiojoje valstybėje, kurioje teikiama medžiagos prieglobos paslauga;
 - d) per prieglobos paslaugų teikėją atlikti viešai prieinamos medžiagos paiešką, kad nustatytų seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos platinimą, remiantis a punkte nurodytais pranešimais apie įtariamą seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagą arba nukentėjusio asmens prašymu.

↓ 2011/93/EU (pritaikytas)

9. Valstybėms narėms paliekama teisė savo nuožiūra spręsti, ar šis straipsnis taikomas 2 straipsnio ~~☒~~ e punkto ~~iii~~ 3 dalies c punkte ~~papunktyje~~ nurodytais atvejais, susijusiais su ~~vaiku pornografija~~ seksualinės prievartos prieš vaikus medžiaga , kai asmuo, atrodantis kaip vaikas, demonstravimo metu iš tikrųjų buvo 18 metų amžiaus ar vyresnis.
10. ~~Valstybėms narėms paliekama teisė savo nuožiūra spręsti, ar šio straipsnio 2 ir 6 dalys taikomos tais atvejais, kai nustatoma, kad 2 straipsnio e punkto iv papunktyje nurodyta pornografinė medžiaga yra pagaminta gamintojo ir jis ją turi tik savo asmeniniam naudojimui, su sąlyga, kad 2 straipsnio e punkto i, ii ir iii papunkčiuose nurodyta pornografinė medžiaga nebuvo panaudota jos pagaminimo tikslais ir kad dėl šių veiksmų nekyla pavojaus, jog medžiaga bus išplatinta.~~

↓ 2011/93/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

6 straipsnis

Ryšų mezgimas su vaikais seksualiniais tikslais

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad už šiuos tyčinius suaugusiojo atliktus veiksmus būtų baudžiama , kaip nurodyta toliau :

- a) už siūlymą informacinėmis ir ryšių technologijomis besinaudojančio suaugusiojo siūlymą susitikti su vaiku, ~~nesulaukusiu amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiuoti,~~ ⇒ internete arba asmeniškai ⇐ 3 straipsnio 4 ⇒ , 5, 6 ir 7 ⇐ dalyse dalyje ir 5 straipsnio 6 dalyje nurodytų nusikalstamų veikų padarymo tikslu, jeigu po to pasiūlymo imtasi realių veiksmų, kad toks susitikimas įvyktų, baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip vienerių metų laisvės atėmimo bausme:

↓ naujas

- b) už pirmoje pastraipoje nurodytus veiksmus baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip dvejų metų laisvės atėmimo bausme, kai naudojama prievarta, jėga ar grasinimai.

↓ 2011/93/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

2. Valstybės narės imasi būtinų priemonių, siekdamos užtikrinti, kad ~~būtų baudžiama~~ už informacinėmis ir ryšių technologijomis besinaudojančio suaugusiojo ~~užmegzti ryšius ryšių~~ kėsinimąsi su vaiku, ~~nesulaukusiu amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiuoti, mezgimą kėsinantis~~ siekiant įvykdyti 5 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytas veikas, t. y. apsirūpinti pornografija, kurioje vaizduojamas tas vaikas seksualinės prievartos prieš vaikus medžiaga , būtų baudžiama ⇒ maksimalia ne trumpesne kaip šešių mėnesių laisvės atėmimo bausme ⇐.

↓ naujas

Už pirmoje pastraipoje nurodytus veiksmus baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip vienerių metų laisvės atėmimo bausme, kai naudojama prievarta, jėga ar grasinimai.

3. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad už informacinėmis ir ryšių technologijomis besinaudojančio suaugusiojo kėsinimąsi padaryti 4

straipsnio 2 ir 5 dalyse nurodytas nusikalstamas veikas, dėl kurių vaikas verčiamas dalyvauti seksualinės prievartos prieš vaikus renginiuose ir yra išnaudojamas prostitucijos tikslais, būtų baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip šešių mėnesių laisvės atėmimo bausme.

Už pirmoje pastraipoje nurodytus veiksmus baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip vienerių metų laisvės atėmimo bausme, kai naudojama prievarta, jėga ar grasinimai.

↓ naujas

7 straipsnis

Ryšių mezgimas seksualinės prievartos tikslais

Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad už tai duodant arba žadant pinigų ar bet kurį kitokį atlygį arba kompensaciją asmeniui, siekiant priversti jį vykdyti bet kurią iš 3 straipsnio 4, 5, 6, 7 ir 8 dalyse, 4 straipsnio 2 ir 3 dalyse ir 5 straipsnio 6 dalyje išvardytų nusikalstamų veikų, būtų baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip trejų metų laisvės atėmimo bausme.

↓ naujas

8 straipsnis

Internetinės paslaugos teikimas seksualinės prievartos prieš vaikus ar jų seksualinio išnaudojimo tikslais

Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad už informacinės visuomenės paslaugos, skirtos palengvinti arba paskatinti bet kurios iš 3–7 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų padarymą, tyčinį teikimą ar administravimą būtų baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip vienerių metų laisvės atėmimo bausme.

↓ 2011/93/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

9 straipsnis

Kurstymas, bendrininkavimas ir kėsinimasis

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad už kurstymą padaryti ar bendrininkavimą padarant 3-6 ⇒ 8 ⇐ straipsniuose nurodytas nusikalstamas veikas, taip pat už pasikėsinimą jas padaryti būtų baudžiama.
2. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad už kėsinimąsi padaryti bet kurią iš 3 straipsnio 4, 5-# ⊗ , ⊗ 6 ⇒ , 7 ir 8 ⇐ dalyse, 4 straipsnio 2, 3, 5, 6 ir 7 dalyse, bei 5 straipsnio 4, 5 ir 6 dalyse ⇒ , 7 ir 8 straipsniuose ⇐ nurodytų nusikalstamų veikų būtų baudžiama.

↓ 2011/93/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

10 straipsnis

Savanoriški seksualiniai veiksmai

1. Valstybėms narėms paliekama teisė savo nuožiūra spręsti, ar 3 straipsnio 2 ir 4 dalys taikomos ~~bendraamžių panašaus amžiaus ir psichinės bei fizinės raidos arba brandos lygio vaikų~~ savanoriškiems seksualiniams veiksams, jei juose nėra jokios prievartos.
2. Valstybėms narėms paliekama teisė savo nuožiūra spręsti, ar 4 straipsnio 4 dalis taikoma ~~pornografiniam~~ renginiui, įvykusiam savanoriškų seksualinių veiksmų metu, kai vaikas yra sulaukęs amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiauti, ~~arba bendraamžių panašaus amžiaus bei psichinės ir fizinės raidos arba brandos lygio vaikų~~ savanoriškų seksualinių veiksmų metu, jei juose nebuvo prievartos arba išnaudojimo, ir jei už ~~pornografinį~~ renginį nebuvo atlyginta kaip užmokestį duodant pinigų ar kitokį atlygį arba kompensaciją.
3. Valstybėms narėms paliekama teisė savo nuožiūra spręsti, ar 5 straipsnio 2, ⇒ 3, 4 ⇐ ir 6 dalys taikomos medžiagos, ~~kurioje vaizduojami vaikai, sulaukę amžiaus, kai jie gali duoti sutikimą lytiškai santykiauti,~~ gaminimui, įgijimui ar turėjimui ⇒ arba gavimui ⇐, ⇒ kai šioje medžiagoje vaizduojami tik: ⇐
 - ⊗ a) ⊗ vaikai, sulaukę amžiaus, kai jie gali duoti sutikimą lytiškai santykiauti ⊗, arba ⊗
 - ⇒ b) vaikai, sulaukę amžiaus, kai jie gali duoti sutikimą lytiškai santykiauti, ir jų bendraamžiai, ⇐

kai ši medžiaga yra pagaminta ir turima gavus ~~net~~ ⊗ vaizduojamų ⊗ vaikų sutikimą ir tik asmeniniam susijusių asmenų naudojimui, jei tuose veiksmuose nebuvo jokios prievartos.

↓ naujas

4. Valstybėms narėms paliekama teisė savo nuožiūra spręsti, ar 6 straipsnis taikomas bendraamžių pasiūlymams, pokalbiams, ryšiams ar tarpusavio bendravimui.
5. Taikant 1–4 dalis gali būti laikoma, kad vaikas, sulaukęs amžiaus, kai gali duoti sutikimą lytiškai santykiuoti, sutiko su veiksmais tik tuo atveju, jei sutikimas buvo duotas savanoriškai, laisva vaiko valia įvertinus susijusias aplinkybes.
Sutikimas gali būti atšauktas bet kuriuo metu.
Sutikimo nedavimo faktas negali būti paneigtas remiantis vien tuo, kad vaikas tylėjo, nesipriešino žodžiu ar fiziškai arba jo elgesiu praesityje.
6. Sutikimas dalytis savo intymiais vaizdais ar vaizdo įrašais negali būti aiškinamas kaip sutikimas toliau dalytis arba platinti tą patį vaizdą ar vaizdo įrašą.

↓ 2011/93/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

11 straipsnis

Atsakomybę sunkinančios aplinkybės

Jei toliau nurodytos aplinkybės dar nėra sudėtinės nusikalstamų veikų, nurodytų 3–⇒ 9 ⇐ 7 straipsniuose, dalys, valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad toliau nurodytas aplinkybes būtų galima, remiantis atitinkamomis nacionalinės teisės nuostatomis, laikyti sunkinančiomis aplinkybėmis, susijusiomis su 3–⇒ 9 ⇐ 7 straipsniuose nurodytomis atitinkamomis nusikalstamomis veikomis:

- a) nusikalstama veika buvo padaryta prieš itin pažeidžiamoje padėtyje esantį vaiką, pvz., vaiką, turintį protinę ar fizinę negalią, vaiką, esantį priklausomumo būklėje, arba vaiką, esantį fizinės ar protinės negalios būsenoje;
- b) nusikalstama veika buvo padaryta vaiko šeimos nario, kartu su vaiku gyvenančio asmens arba asmens, kuris turi pripažintą vaiko ~~pripažintą~~ pasitikėjimą, ~~ar~~ autoritetą ⇒ arba įtaką jam ⇐;
- c) nusikalstama veika buvo padaryta kartu veikusios asmenų grupės;
- d) nusikalstama veika buvo padaryta dalyvaujant nusikalstamoje organizacijoje, kaip apibrėžta ~~2008 m. spalio 24 d. Tarybos pamatiniame sprendime 2008/841/TVR dėl kovos su organizuotu nusikalstamumu~~³⁶;
- e) nusikaltęs asmuo jau anksčiau buvo pripažintas kaltu už tokio paties pobūdžio nusikalstamas veikas;

³⁶ ~~2008 m. spalio 24 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2008/841/TVR dėl kovos su organizuotu nusikalstamumu (OL L 300, 2008 11 11, p. 42).~~

- f) nusikaltęs asmuo sąmoningai arba per neatsargumą sukėlė pavojų vaiko gyvybei;~~as~~
- g) nusikalstama veika buvo padaryta panaudojant sunkų smurtą, arba nukentėjusiajam padaryta ypač didelė žala ☒ ; ☒ =

↓ naujas

- h) nusikalstama veika buvo padaryta pakartotinai;
- i) nusikalstama veika padaryta naudojant ginklą ar grasinant juo pasinaudoti, arba
- j) nusikalstama veika padaryta privertus nukentėjusį asmenį vartoti narkotikus, alkoholį ar kitas svaiginamąsias medžiagas arba būti jų paveiktam.

↓ 2011/93/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

12 straipsnis

Teisių atėmimas po nuosprendžių

1. Siekdamas išvengti pavojaus, kad nusikalstamos veikos bus pakartotos, valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad fiziniam asmeniui, kuris buvo nuteistas už bet kurią iš 3–~~7~~ ~~⇒ 9~~ ~~⇒ 7~~ straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų, galėtų būti laikinai arba visam laikui užkirstas kelias vykdyti bent profesinę veiklą, susijusią su tiesioginiais ir reguliariais kontaktais su vaikais.
2. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad darbdaviai, įdarbindami asmenį vykdyti profesinę ar organizuotą savanorišką veiklą, susijusią su tiesioginiais ir reguliariais kontaktais su vaikais, ~~⇒ ir viešojo intereso labai veikiančios organizacijos, kovojančios su seksualine prievarta prieš vaikus, įdarbinančios darbuotojus,~~ ~~⇒ turėtų teisę būti informuojami~~ ~~⇒ reikalautų~~ ~~⇒ informacijos~~ pagal nacionalinę teisę bet kokiomis tinkamomis priemonėmis, pavyzdžiui, suteikiant prieigą paprašius arba per atitinkamą asmenį, apie į nuosprendžių registrą įrašytus apkaltinamuosius nuosprendžius dėl 3–~~7~~ ~~⇒ 9~~ ~~⇒ 7~~ straipsniuose nurodytų bet kurių nusikalstamų veikų arba apie esamą bet kokią teisių atėmimą vykdyti veiklą, susijusią su tiesioginiais ir reguliariais kontaktais su vaikais, priėmus atitinkamus apkaltinamuosius nuosprendžius.
3. Siekiant taikyti šio straipsnio 1 ir 2 dalį, ~~Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad, siekiant taikyti šio straipsnio 1 ir 2 dalį,~~ ~~⇒ kompetentingoms institucijoms paprašius,~~ ~~⇒ būtų perduodama~~ informacija apie apkaltinamųjų nuosprendžių už bet kurią iš 3–~~7~~ ~~⇒ 9~~ ~~⇒ 7~~ straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų buvimą ar pagal šiuos nuosprendžius taikomą teisių atėmimą vykdyti veiklą, susijusią su tiesioginiais ir reguliariais kontaktais su vaikais, ~~⇒ būtų perduodama laikantis procedūrų, nustatytų 2009 m. vasario 26 d. Tarybos pamatiniame sprendime 2009/315/TVR dėl valstybių narių keitimosi informacija iš nuosprendžių registro~~

~~organizavimo ir turinio (13), ir, kai to reikalaujama pagal to pamatinio sprendimo 6 straipsnį, gavus atitinkamo asmens sutikimą. ⇒ ir kad perduodama informacija būtų kuo išsamesnė, t. y. kad bent jau būtų nurodyta bet kurios valstybės narės turima informacija apie apkaltinamuosius nuosprendžius arba teisių atėmimą pagal apkaltinamuosius nuosprendžius. Tuo tikslu tokia informacija perduodama per ECRIS arba su trečiosiomis šalimis sukurta keitimosi informacija apie teistumą mechanizmą. ⇐~~

↓ 2011/93/ES

~~11 straipsnis~~

~~Areštavimas ir konfiskavimas~~

~~Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad jų kompetentingos valdžios institucijos turėtų įgaliojimus areštuoti ir konfiskuoti nusikaltimo priemones ir pajamas, gautas iš nusikalstamų veikų, nurodytų 3, 4 ir 5 straipsniuose.~~

↓ 2011/93/ES

⇒ naujas

13 straipsnis

Juridinių asmenų atsakomybė

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad juridiniai asmenys galėtų būti traukiami atsakomybėn už 3–⇐ 9 ⇐ 7 straipsniuose nurodytas nusikalstamas veikas, kurias jų naudai padarė asmuo, veikęs individualiai arba kaip tokio juridinio asmens struktūros narys ir užimantis to juridinio asmens struktūroje vadovaujančias pareigas, jeigu jis turėjo teisę:
 - a) atstovauti juridiniam asmeniui;
 - b) juridinio asmens vardu priimti sprendimus; arba
 - c) vykdyti kontrolę juridinio asmens struktūroje.
2. Valstybės narės taip pat imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad juridiniai asmenys galėtų būti patraukti atsakomybėn, jeigu dėl 1 dalyje nurodyto asmens priežiūros arba kontrolės stokos jo prižiūrimas asmuo galėjo padaryti bet kurią iš 3–⇐ 9 ⇐ 7 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų to juridinio asmens ~~labai~~ naudai.
3. Juridinių asmenų atsakomybė pagal 1 ir 2 dalis neatmeta galimybės patraukti baudžiamojon atsakomybėn fizinius asmenis, kurie yra 3–⇐ 9 ⇐ 7 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų vykdytojai, kurstytojai arba bendrininkai.

↓ 2011/93/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

14 straipsnis

Sankcijos juridiniams asmenims

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad juridiniam asmeniui, patrauktam atsakomybėn pagal 13 straipsnį ~~12 straipsnio 1 dalį~~, būtų taikomos veiksmingos, proporcingos ir atgrasomosios sankcijos, kurios apima baudžiamąsias arba ne baudžiamojo pobūdžio baudas ir gali apimti kitas sankcijas, tokias kaip:
 - a) teisės į valstybės teikiamas lengvatas arba pagalbą atėmimą;
 - b) ⇒ draudimą gauti viešąjį finansavimą, įskaitant draudimą dalyvauti konkursuose ir gauti dotacijas bei koncesijas; ⇐
 - c) laikiną ar nuolatinę teisės verstis komercine veikla atėmimą;
 - d) teisminės priežiūros skyrimą;
 - e) ~~teismo paskirtą likvidavimą~~; likvidavimą teismo sprendimu arba
 - f) laikiną ar galutinę įmonių, kurios buvo naudojamos nusikalstamai veikai įvykdyti, uždarymą.
2. ~~Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad juridinis asmuo, patrauktas atsakomybėn pagal 12 straipsnio 2 dalį, būtų baudžiamas taikant veiksmingas, proporcingas ir atgrasomąsias sankcijas arba priemones.~~

↓ naujas

2. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad juridiniai asmenys, patraukti atsakomybėn pagal 13 straipsnį, už nusikalstamas veikas, už kurias fiziniams asmenims skiriama maksimali ne trumpesnė kaip dvejų metų laisvės atėmimo bausmė, būtų baudžiami baudomis, kurių maksimalus dydis turėtų būti ne mažesnis kaip 1 proc. juridinio asmens visos pasaulinės apyvartos per finansinius metus, ėjusius prieš sprendimo skirti baudą priėmimo metus.
3. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad juridiniai asmenys, patraukti atsakomybėn pagal 13 straipsnį, už nusikalstamas veikas, už kurias fiziniams asmenims skiriama maksimali ne trumpesnė kaip trejų metų laisvės atėmimo bausmė, būtų baudžiami baudomis, kurių maksimalus dydis turėtų būti ne mažesnis kaip 5 proc. juridinio asmens visos pasaulinės apyvartos per finansinius metus, ėjusius prieš sprendimo skirti baudą priėmimo metus.

↓ 2011/93/ES

⇒ naujas

15 straipsnis

Nukentėjusiųjų netraukimas baudžiamojon atsakomybėn arba bausmių jiems netaikymas

Valstybės narės, vadovaudamosi savo teisinės sistemos pagrindiniais principais, imasi būtinų priemonių siekdamas užtikrinti, kad kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos turėtų įgaliojimus netraukti baudžiamojon atsakomybėn nuo seksualinės prievartos ir seksualinio išnaudojimo nukentėjusių vaikų ir netaikyti jiems sankcijų už dalyvavimą baudžiamosiose veikose, kurias jie buvo priversti vykdyti tiesiogiai dėl bet kurios iš jų atžvilgiu įvykdytų veikų, nurodytų 4 straipsnio 2, 3, 5 ir 6 dalyse bei 5 straipsnio ⇒ 4, 5 ir ⇐ 6 dalyse.

↓ 2011/93/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

16 straipsnis

Tyrimas ir baudžiamasis persekiojimas ⇒ bei senaties terminai ⇐

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad 3–7 ⇒ 9 ⇐ straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų tyrimas ar baudžiamasis persekiojimas už jas nepriklausytų nuo nukentėjusio asmens ar jo atstovo pranešimo arba kaltinimo ir kad baudžiamoji byla galėtų būti tęsiama, net jeigu tas asmuo atsiėmė savo pareiškimą.
2. Valstybės narės imasi būtinų priemonių ~~suteikti galimybes~~ sudaryti sąlygas, kad baudžiamasis persekiojimas už bet kurią iš 3 straipsnyje, 4 straipsnio 2, 3, 5, 6 ir 7 dalyse ~~ir~~ nurodytų nusikalstamų veikų, bet kurią iš 5 straipsnio 6 dalyje nurodytų sunkių nusikalstamų veikų, kai buvo naudojama ~~vaikų pornografija~~ seksualinės prievartos prieš vaikus medžiaga , nurodyta 2 straipsnio ~~e~~ 3 dalies a ir b punktuose punkte ~~ir ir~~ ~~papunkčiuose~~, ⇒ ir už bet kurią iš 7 ir 8 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų ⇐ būtų vykdomas pakankamą laiką po to, kai nukentėjęs asmuo sulaukė pilnametystės, ir kad atitiktų padarytos nusikalstamos veikos sunkumą.

↓ naujas

Šis pirmoje pastraipoje nurodytas laikotarpis yra:

- a) ne mažiau kaip 20 metų nuo tos dienos, kai nukentėjęs asmuo sulaukė pilnametystės, nusikalstamų veikų, už kurias pagal šią direktyvą baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip trejų metų laisvės atėmimo bausme, atveju;

- b) ne mažiau kaip 25 metai nuo tos dienos, kai nukentėjęs asmuo sulaukė pilnametystės, nusikalstamų veikų, už kurias pagal šią direktyvą baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip penkerių metų laisvės atėmimo bausme, atveju;
- c) ne mažiau kaip 30 metų nuo tos dienos, kai nukentėjęs asmuo sulaukė pilnametystės, nusikalstamų veikų, už kurias pagal šią direktyvą baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip aštuonerių metų laisvės atėmimo bausme, atveju.

↓ 2011/93/ES

⇒ naujas

3. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad už 3–7 ⇒ 9 ⇐ straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų tyrimą ar baudžiamąjį persekiojimą atsakingi asmenys, padaliniai ar tarnybos galėtų naudotis veiksmingomis tyrimo priemonėmis, pvz., tomis, kurios naudojamos organizuoto nusikalstamumo ar kitų sunkių nusikaltimų atvejais.

⇓ naujas

4. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad už 3–9 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą atsakingi asmenys, padaliniai ar tarnybos turėtų pakankamai darbuotojų, ekspertinių žinių ir veiksmingų tyrimo priemonių, kad galėtų veiksmingai tirti tokius nusikaltimus, įskaitant nusikaltimus, padarytus naudojant informacines ir ryšių technologijas, ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už juos pagal taikytinas Sąjungos ir nacionalinės teisės taisykles. Kai tinkama, šios priemonės apima specialias tyrimo priemones, pavyzdžiui, tas, kurios naudojamos kovojant su organizuotu nusikalstamumu ar kitais sunkiais nusikaltimais, pavyzdžiui, galimybę atlikti slaptus tyrimus.

↓ 2011/93/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

5. Valstybės narės imasi būtinų priemonių sudaryti galimybę tyrimo padaliniams arba tarnyboms siekti nustatyti 3–7 ⇒ 9 ⇐ straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų aukas, visų pirma nagrinėjant ~~vaikų pornografijos~~ seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagą, tokią kaip nuotraukas ar garso ir vaizdo įrašus, perduotus ar pateiktus naudojant informacines ir ryšių technologijas.

↓ 2011/93/ES

⇒ naujas

17 straipsnis

Pranešimai apie įtarimą dėl seksualinės prievartos prieš vaikus ar seksualinio išnaudojimo

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad pagal nacionalinę teisę tam tikriems specialistams, kurių pagrindinis darbas yra susijęs su vaikais, taikomos konfidencialumo taisyklės netrukdytų tiems specialistams teikti pranešimų už vaikų apsaugą atsakingoms tarnyboms, jeigu pagrįstai mano, kad vaikas yra nukentėjęs nuo 3–7 ⇒ 9 ⇐ straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų.
2. Valstybės narės imasi būtinų priemonių paskatinti kiekvieną asmenį, kuris žino arba pagrįstai įtaria, kad ~~bet kuri~~ yra padaryta bet kuri iš 3–7 ⇒ 9 ⇐ straipsniuose nurodytų veikų, pranešti apie tai kompetentingoms tarnyboms ⇐, nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2022/2065³⁷ 18 straipsniui ir Reglamento (ES) .../... [, kuriuo nustatomos seksualinės prievartos prieš vaikus prevencijos ir kovos su ja taisyklės]³⁸ 12 straipsniui. ⇐

↓ naujas

3. Valstybės narės užtikrina, kad bent jau tiesiogiai su vaikais dirbantys vaikų apsaugos, švietimo, vaikų priežiūros ir sveikatos priežiūros sektorių specialistai privalėtų pranešti kompetentingoms institucijoms, jei jie turi pagrįstų priežasčių manyti, kad buvo padaryta arba gali būti padaryta nusikalstama veika, už kurią baudžiama pagal šią direktyvą.
4. Valstybės narės atleidžia specialistus, dirbančius sveikatos priežiūros sektoriuose pagal programas, skirtas asmenims, nuteistiems už nusikalstamą veiką, už kurią baudžiama pagal šią direktyvą, arba asmenims, kurie baiminasi gali padaryti kurią nors iš nusikalstamų veikų, už kurias baudžiama pagal šią direktyvą, nuo prievolės pranešti, numatytos 3 dalyje.
5. Valstybės narės, remiamos ES centro, kai jis bus įsteigtas, paskelbia 3 dalyje nurodytiems asmenims skirtas gaires, kaip nustatyti, ar buvo padaryta arba gali būti padaryta nusikalstama veika, už kurią baudžiama pagal šią direktyvą, ir pranešti kompetentingoms institucijoms. Tokiose gairėse taip pat nurodoma, kaip atsižvelgti į konkrečius nukentėjusių asmenų poreikius.

³⁷ 2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/2065 dėl bendrosios skaitmeninių paslaugų rinkos, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2000/31/EB (Skaitmeninių paslaugų aktas) (OL L 277, 2022 10 27, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>).

³⁸ Reglamentas (ES)

18 straipsnis

Pranešimai apie seksualinę prievartą prieš vaikus arba jų seksualinį išnaudojimą

1. Be nukentėjusių asmenų teisių teikiant skundą pagal Direktyvos 2012/29/ES 5 straipsnį ir Direktyvos (ES).../... [siūlomos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/29, kuria nustatomi būtiniausi nusikaltimų aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai] 5a straipsnį, valstybės narės užtikrina, kad nukentėję asmenys galėtų lengvai ir prieinamu būdu pranešti kompetentingoms institucijoms apie šios direktyvos 3–9 straipsniuose nurodytas nusikalstamas veikas. Tai apima galimybę pranešti apie tas nusikalstamas veikas ir, kai įmanoma, pateikti įrodymus lengvai prieinamomis ir patogiomis naudoti informacinėmis ir ryšių technologijomis.
2. Valstybės narės užtikrina, kad 1 dalyje nurodytos pranešimo procedūros būtų saugios, konfidencialios ir parengtos vaikams suprantamu būdu ir kalba, atsižvelgiant į jų amžių ir brandą. Valstybės narės užtikrina, kad pranešimų teikimas nepriklausytų nuo tėvų sutikimo.
3. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingoms institucijoms, bendraujančioms su nukentėjusiais asmenimis, pranešančiais apie seksualinės prievartos prieš vaikus arba seksualinio išnaudojimo nusikalstamas veikas, būtų draudžiama perduoti asmens duomenis, susijusius su nukentėjusio asmens gyventojų statusu, kompetentingoms migracijos institucijoms bent jau iki pirmojo individualaus nukentėjusio asmens apsaugos poreikių vertinimo, atliekamo pagal Direktyvos 2012/29/ES 22 straipsnį, užbaigimo.

19 straipsnis

Jurisdikcija ir baudžiamojo persekiojimo koordinavimas

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių jų jurisdikcijai dėl nusikalstamų veikų, nurodytų 3–7 ⇒ 9 ⇐ straipsniuose, nustatyti, jeigu:
 - a) nusikalstama veika visiškai ar iš dalies padaryta jų teritorijoje; arba
 - b) nusikalstamą veiką padaręs asmuo yra vienas iš jų piliečių.
2. Valstybė narė praneša Komisijai, jeigu ji nusprendžia nustatyti papildomą jurisdikciją dėl 3–7 ⇒ 9 ⇐ straipsniuose nurodytos nusikalstamos veikos, padarytos už jos teritorijos ribų, *inter alia*, kai:
 - a) nusikalstama veika padaryta vienam iš jos piliečių arba asmeniui, kurio įprastinė gyvenamoji vieta yra jos teritorijoje;
 - b) nusikalstama veika padaryta jos teritorijoje įsisteigusio juridinio asmens naudai; arba

- c) nusikalstamą veiką padariusio asmens įprastinė gyvenamoji vieta yra jos teritorijoje.
3. Valstybės narės užtikrina, kad jų jurisdikcija aprėptų tokias situacijas, kai 5 ~~☒~~ , ~~☒~~ 6 ~~⇒~~ ir 8 straipsniuose ir, jei tinkama, 3 ~~⇒~~ 4, 7 ~~⇒~~ ir 9 ~~⇐~~ straipsniuose nurodytos nusikalstamos veikos padaromos naudojant informacines ir ryšių technologijas, prieiga prie kurių yra jų teritorijoje, nepaisant to, ar tos technologijos yra jų teritorijoje.
4. Nustatant baudžiamąjį persekiojimą už bet kurią iš 3 straipsnio 4, 5 ~~☒~~ , ~~☒~~ ~~⇒~~ 6, ~~⇒~~ 7 ir 8 ~~⇐~~ dalyse, 4 straipsnio 2, 3, 5, 6 ir 7 dalyse ~~⇒~~ ~~☒~~ , ~~☒~~ 5 straipsnio 6 dalyje ~~⇒~~ , 7 ir 8 straipsniuose ~~⇐~~ nurodytų nusikalstamų veikų, padarytų ne atitinkamos valstybės narės teritorijoje, šio straipsnio 1 dalies b punkte nurodytu atveju bet kuri valstybė narė imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad jos jurisdikcija nepriklausytų nuo sąlygos, kad veiksmai nusikalstamos veikos padarymo vietoje laikomi nusikalstama veika.
5. Nustatant baudžiamąjį persekiojimą už bet kurią iš 3–~~7~~ ~~⇒~~ 9 ~~⇐~~ straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų, padarytų ne atitinkamos valstybės narės teritorijoje, šio straipsnio 1 dalies b punkte nurodytu atveju kiekviena valstybė narė imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad jos jurisdikcija nepriklausytų nuo sąlygos, kad baudžiamasis persekiojimas gali būti pradėtas tik po to, kai apie ją nusikalstamos veikos vietoje praneša nukentėjęs asmuo arba ją atskleidžia valstybė, kurioje padaryta nusikalstama veika.

↓ naujas

6. Jeigu 3–9 straipsniuose nurodyta nusikalstama veika priklauso daugiau negu vienos valstybės narės jurisdikcijai, šios valstybės narės bendradarbiauja siekdamos nustatyti, kuri valstybė narė turės nagrinėti baudžiamąją bylą. Prireikus, laikantis Pamininio sprendimo 2009/948/TVR 12 straipsnio, byla perduodama Eurojustui.

↓ 2011/93/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

20 straipsnis

Nukentėjusiems vaikams taikomos bendrosios pagalbos, paramos ir apsaugos priemonių nuostatos

1. Nuo 3–~~7~~ ~~⇒~~ 9 ~~⇐~~ straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų nukentėjusiems vaikams pagalba, parama ir apsauga teikiama pagal ~~19 ir 20~~ ~~☒~~ 21 ir 22 ~~☒~~ straipsnius, atsižvelgiant į tai, kad vaiko interesai būtų svarbiausi.
2. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad vaikui būtų teikiama pagalba ir parama, kai tik kompetentingos valdžios institucijos gauna pagrįstų duomenų, į kuriuos atsižvelgiant galima manyti, kad jis galėjo nukentėti nuo bet kurios 3–~~⇒~~ 9 ~~⇐~~ ~~7~~ straipsniuose nurodytos nusikalstamos veikos.

3. Valstybės narės užtikrina, kad, jeigu asmens, prieš kurį padarytos bet kurios 3–7 ⇒ 9 ⇐ straipsniuose nurodytos nusikalstamos veikos, amžius neaiškus ir yra pagrindas manyti, kad jis yra vaikas, tas asmuo laikomas vaiku, kad nedelsiant gautų pagalbą, paramą ir apsaugą pagal ~~19 ir 20~~ ⊗ 21 ir 22 ⊗ straipsnius.

↓ 2011/93/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

21 straipsnis

Pagalba ir parama nukentėjusiesiems

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad prieš baudžiamąjį procesą, jo metu ir atitinkamą laikotarpį baudžiamajam procesui pasibaigus nukentėjusiesiems būtų teikiama pagalba ir ⇒ specializuota ir derama ⇐ parama, kad jie galėtų naudotis teisėmis, nustatytomis ~~Pamatiniam sprendime 2001/220/TVR~~ ⊗ Direktyvoje 2012/29/ES ⊗, ⇒ Direktyvoje (ES) .../... [siūlomoje direktyvoje, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/29, kuria nustatomi būtinausi nusikaltimų aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai] ⇐ ir šioje direktyvoje. ⇒ Valstybės narės visų pirma užtikrina, kad nuo 3–9 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų nukentėję asmenys turėtų galimybę naudotis tikslinės ir integruotos paramos vaikams paslaugomis pagal Direktyvos (ES).../... [siūlomos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/29, kuria nustatomi būtinausi nusikaltimų aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai] 9a straipsnį. ⇐ Valstybės narės visų pirma imasi būtinų veiksmų, siekdamas apsaugoti vaikus, kurie praneša apie prievartą jų šeimoje.

↓ naujas

2. Nukentėjusiesiems asmenims teikiama koordinuota, pagal jų amžių pritaikyta medicininė priežiūra, emocinė, psichosocialinė, psichologinė ir pedagoginė pagalba, taip pat bet kokia kita reikiama parama, kuria visų pirma atsižvelgiama į seksualinės prievartos atvejus.
3. Kai būtina suteikti laikiną apgyvendinimą, vaikai pirmiausia apgyvendinami su kitais šeimos nariais, jei reikia, laikiname arba nuolatiniame būste, kuriame teikiamos paramos paslaugos.
4. Nuo nusikalstamų veikų, už kurias baudžiama pagal šią direktyvą, nukentėję asmenys gali kreiptis į nukreipimo centrus, įsteigtus pagal Direktyvos [.../.../ES siūlomos direktyvos dėl smurto prieš moteris]³⁹ 28 straipsnį.

³⁹ COM(2022) 105, 2022 3 8.

2011/93/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

5. ~~5.~~ Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad pagalba ir parama nukentėjusiam vaikui būtų teikiama nepaisant to, ar nukentėjęs vaikas nori bendradarbiauti baudžiamosios veikos tyrimo, baudžiamojo persekiojimo ir teismo metu.
6. ~~6.~~ Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad konkretūs veiksmai siekiant suteikti pagalbą ir paramą nukentėjusiems vaikams, kad jie galėtų naudotis šioje direktyvoje nustatytais teisėmis, būtų pritaikyti individualiai įvertinus su kiekvienu nukentėjusiu vaiku susijusias ypatingas aplinkybes ⇒ pagal Direktyvos (ES) .../... [siūlomos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/29/ES, kuria nustatomi būtiniausi nusikaltimų aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai] 22 straipsnį ⇐ ir deramai atsižvelgus į vaiko nuomonę, poreikius ir rūpesčius.
7. ~~7.~~ Nuo bet kurios iš 3–~~7~~ ⇒ 9 ⇐ straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų nukentėję vaikai laikomi ypač pažeidžiamais pagal ~~Pamatinio sprendimo 2001/220/TVR 2 straipsnio 2 dalį, 8 straipsnio 4 dalį ir 14 straipsnio 1 dalį~~ ⇒ Direktyvos 2012/29/ES 22 straipsnio 2 dalį ir Direktyvą (ES) .../... [siūlomą direktyvą, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/29/ES, kuria nustatomi būtiniausi nusikaltimų aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai] ⇐.
8. ~~8.~~ Valstybės narės, jei tinkama ir įmanoma, imasi priemonių siekdamas suteikti pagalbą ir paramą nukentėjusio vaiko šeimai, kad ji galėtų naudotis šioje direktyvoje nustatytais teisėmis, jeigu šeima yra valstybių narių teritorijoje. Valstybės narės visų pirma, jei tinkama ir įmanoma, nukentėjusio vaiko šeimai taiko ~~Pamatinio sprendimo 2001/220/TVR~~ ⇨ Direktyvos 2012/29/ES ⇨ 4 straipsnį ⇒ ir Direktyvą (ES) .../... [siūlomą direktyvą, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/29/ES, kuria nustatomi būtiniausi nusikaltimų aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai] ⇐.

⇓ naujas

9. ES centras, kai jis bus įsteigtas, aktyviai remia valstybių narių pastangas teikti pagalbą nukentėjusiems asmenims:
 - a) ragindamas kitas Sąjungos institucijas, įstaigas, organus ir agentūras, taip pat atitinkamas valstybių narių institucijas, įstaigas ar agentūras, kai tikslinga ir bent kartą per metus dalytis su ES centru informacija apie pagalbą nuo seksualinės prievartos prieš vaikus ir jų seksualinio išnaudojimo nukentėjusiems asmenims;
 - b) savo iniciatyva rinkdamas informaciją apie priemones ir programas pagalbos nuo seksualinės prievartos prieš vaikus ir jų seksualinio išnaudojimo nukentėjusiems asmenims srityje, įskaitant trečiuosiose šalyse įgyvendinamas priemones ir programas;
 - c) sudarydamas palankesnes sąlygas keistis geriausia praktika tarp valstybių narių ir tarp valstybių narių ir trečiųjų šalių, tvarkant viešą kiekvienoje valstybėje narėje ir trečiuosiose šalyse įgyvendinamų pagalbos nukentėjusiems

priemonių ir programų duomenų bazę; duomenų bazėje nepateikiami jokie asmens duomenys;

d) palengvindamas 10 dalyje nurodytų gairių ir protokolų rengimą.

10. Valstybės narės, remiamos ES centro, kai jis bus įsteigtas, sveikatos priežiūros, švietimo ir socialinių paslaugų specialistams paskelbia gaires dėl tinkamos paramos nuo seksualinės prievartos prieš vaikus ar jų išnaudojimo nukentėjusiems asmenims teikimo, be kita ko, dėl nukentėjusių asmenų nukreipimo į atitinkamas paramos tarnybas ir funkcijų bei atsakomybės išaiškinimo. Tokiose gairėse taip pat nurodoma, kaip atsižvelgti į konkrečius nukentėjusių asmenų poreikius.

↓ 2011/93/ES

⇒ naujas

22 straipsnis

Nukentėjusių vaikų apsauga baudžiamuosiuose tyrimuose ir baudžiamosiose bylose

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad kompetentingos valdžios institucijos, atsižvelgdamos į nukentėjusių asmenų vaidmenį atitinkamoje teisingumo sistemoje, paskirtų specialų atstovą, kuris atstovautų nukentėjusiam vaikui baudžiamajame tyrime ir baudžiamojoje byloje, jeigu pagal nacionalinę teisę tėvų teises turintiems asmenims neleidžiama atstovauti vaikui dėl jų ir nukentėjusio vaiko interesų konflikto arba jeigu vaikas yra nelydimas ar atskirtas nuo šeimos.
2. Valstybės narės užtikrina, kad nukentėję vaikai nedelsiant turėtų prieigą gauti teisingumo konsultacijas ir, atsižvelgiant į nukentėjusių asmenų vaidmenį atitinkamoje teisingumo sistemoje, galėtų naudotis teisinio atstovavimo paslaugomis, be kita ko, kai reikalaujama atlyginti žalą. Teisinės konsultacijos ir teisinio atstovavimo paslaugos teikiamos nemokamai, jei nukentėjusysis neturi užtektinai finansinių išteklių.
3. Nepažeidžiant teisės į gynybą, valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad vykstant bet kurios iš 3–7 ⇒ 9 ⇐ straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų baudžiamajam tyrimui:
 - a) faktus pranešus kompetentingoms valdžios institucijoms, nebūtų nepagrįstai vilkinamos nukentėjusių vaikų apklausos;
 - b) ~~poreikius~~ nukentėjusių vaikų apklausos vyktų šiam tikslui sukurtose arba pritaikytose patalpose;
 - c) nukentėjusių vaikų apklausas vykdytų šiam tikslui parengti specialistai;
 - d) jei įmanoma ir tinkama, visas nukentėjusių vaikų apklausas vykdytų tie patys asmenys;
 - e) apklausų būtų kuo mažiau ir jos būtų vykdomos tik tais atvejais, jei tai visiškai būtina baudžiamųjų tyrimų ir procesų tikslais;
 - f) nukentėjusį vaiką galėtų lydėti jos teisinis atstovas arba, tam tikrais atvejais, jo pasirinktas suaugusysis, nebent dėl to asmens priimtas pagrįstas priešingas sprendimas;

⇒ g) būtų atliekama kuo mažiau nukentėjusio vaiko medicininių apžiūrų baudžiamojo proceso tikslais ir jas atliktų šiuo tikslu parengti specialistai. ⇐

4. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad bet kurios iš 3–7 ⇐ 9 ⇐ straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų baudžiamuosiuose tyrimuose visos nukentėjusių vaikų arba, tam tikrais atvejais, liudijančių vaikų apklausos galėtų būti įrašomos garso ir vaizdo priemonėmis ir kad tokios įrašytos apklausos galėtų būti naudojamos kaip įrodymai nagrinėjant baudžiamąsias bylas teisme pagal jų nacionalinės teisės normas.
5. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad nagrinėjant su bet kuria iš 3–7 ⇐ 9 ⇐ straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų susijusią baudžiamąją bylą teisme galima būtų nurodyti, kad:
 - a) apklausa vyktų uždarame posėdyje;
 - b) nukentėjęs vaikas galėtų būti išklaustas teismo salėje joje nebūdamas, visų pirma naudojant atitinkamas ryšių technologijas.
6. Valstybės narės imasi būtinų priemonių apsaugoti nukentėjusių vaikų privatumą, tapatybę bei išvaizdą ir užkirsti kelią bet kokios informacijos, galinčios padėti nustatyti nukentėjusių vaikų tapatybę, viešam platinimui, kai tai atitinka nukentėjusio vaiko interesus ir atsižvelgiant į kitus pagrindinius interesus.

⇓ naujas

7. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad tais atvejais, kai vaikui būtina dalyvauti baudžiamajame procese, susijusiame su bet kuria iš 3–9 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų, teismas atitinkamame teismo procese atsižvelgtų į vaiko amžių ir brandą.

⇓ naujas

23 straipsnis

Nukentėjusio asmens teisė į kompensaciją

1. Valstybės narės užtikrina, kad nuo šios direktyvos 3–9 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų nukentėję asmenys turėtų teisę į patirtos žalos atlyginimą. Valstybės narės užtikrina, kad būtų galima reikalauti kompensacijos iš bet kurios iš 3–9 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų vykdytojų, iš juridinių asmenų, atsakingų už tokias nusikalstamas veikas pagal 13 ir 14 straipsnius, ir, kai tinkama, pagal nacionalines kompensavimo sistemas, sukurtas nuo nusikaltimų nukentėjusiems asmenims.
2. Be savo teisių pagal Direktyvos (ES) .../... [siūlomos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/29, kuria nustatomi būtiniausi nusikaltimų aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai] 16a straipsnį, pilnametystės sulaukusiems nukentėjusiems asmenims baudžiamojo ir civilinio proceso metu leidžiama prašyti kompensacijos už žalą, patirtą dėl bet kurios iš nusikalstamų veikų, už kurias baudžiama pagal šią direktyvą, pakankamą laikotarpį, atitinkantį nusikalstamos veikos sunkumą.

3. Pirmoje pastraipoje minimas laikotarpis yra:

- a) bent 20 metų nuo tos dienos, kai nukentėjęs asmuo sulaukė pilnametystės, nusikalstamų veikų, už kurias pagal šią direktyvą baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip trejų metų laisvės atėmimo bausme, atveju;
- b) bent 25 metai nuo tos dienos, kai nukentėjęs asmuo sulaukė pilnametystės, nusikalstamų veikų, už kurias pagal šią direktyvą baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip penkerių metų laisvės atėmimo bausme, atveju;
- c) bent 30 metų nuo tos dienos, kai nukentėjęs asmuo sulaukė pilnametystės, nusikalstamų veikų, už kurias pagal šią direktyvą baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip aštuonerių metų laisvės atėmimo bausme, atveju.

4. Valstybės narės garantuoja, kad siekiant užtikrinti pakankamą kompensaciją nuo nusikalstamų veikų, už kurias baudžiama pagal šią direktyvą, nukentėjusiems asmenims, būtų atsižvelgta į visus svarbius elementus, įskaitant:

- a) bet kokį dėl nusikalstamos veikos sukeltą fizinį ar psichinį skausmą ir kančias, įskaitant skausmą ir kančias, susijusius su seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos, susijusios su atitinkamu nukentėjusiu asmeniu, platinimu internete;
- b) visas priežiūros išlaidas, susijusias su išgijimu nuo tokio skausmo ir kančių, įskaitant išlaidas, susijusias su psichine ir fizine sveikata ir gydymu, taip pat kelionės išlaidas, kurios galėjo būti patirtos norint pasinaudoti tokia priežiūra, ir
- c) dėl nusikalstamos veikos prarastas pajamas.

↓ naujas

24 straipsnis

Nacionalinės valdžios institucijos arba lygiaverčiai subjektai

Valstybės narės įsteigia nacionalines institucijas arba lygiaverčius subjektus, kurie vykdo toliau nurodytą veiklą:

- 1) palengvinti ir prireikus koordinuoti nacionalinio lygmens pastangas prevencijos ir pagalbos nukentėjusiems asmenims srityje;
- 2) atlikti seksualinės prievartos prieš vaikus internete ir realiame gyvenime tendencijų vertinimus;
- 3) įvertinti prevencinių programų ir priemonių, taip pat programų ir priemonių, skirtų padėti nukentėjusiems asmenims ir juos remti, rezultatus, įskaitant statistinių duomenų rinkimą glaudžiai bendradarbiaujant su atitinkamomis šioje srityje veikiančiomis pilietinės visuomenės organizacijomis;
- 4) pranešti apie tokias tendencijas, rezultatus ir statistinius duomenis.

Visų pirma nacionalinės institucijos yra atsakingos už 31 straipsnyje nurodytas duomenų rinkimo, mokslinių tyrimų ir ataskaitų teikimo prievoles.

↓ naujas

25 straipsnis

Tarpžinybinis ir įvairių suinteresuotųjų subjektų veiklos koordinavimas ir bendradarbiavimas

Valstybės narės įdiegia tinkamus mechanizmus, kad užtikrintų veiksmingą koordinavimą ir bendradarbiavimą siekiant nacionaliniu lygmeniu parengti ir įgyvendinti atitinkamų institucijų, agentūrų ir įstaigų, įskaitant vietos ir regionines valdžios institucijas, teisėsaugos institucijas, teismines institucijas, prokurorus, paramos paslaugų teikėjus, taip pat informacinės visuomenės paslaugų teikėjus, nevyriausybinės organizacijas, socialines tarnybas, įskaitant vaikų apsaugos ar gerovės institucijas, švietimo ir sveikatos priežiūros paslaugų teikėjus, socialinius partnerius, nedarant poveikio jų autonomijai, ir kitas atitinkamas organizacijas ir subjektus, priemones, skirtas kovoti su seksualine prievarta prieš vaikus ir jų išnaudojimu tiek internete, tiek realiame gyvenime. Šiais mechanizmais taip pat užtikrinamas veiksmingas koordinavimas ir bendradarbiavimas su ES centru ir Komisija.

↓ 2011/93/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

26 straipsnis

Priemonės prieš galimybių panaudoti prievartą ir seksualinės prievartos prieš vaikus ir jų seksualinio išnaudojimo kelionių ir turizmo srityje ~~vaikų seksualinio turizmo~~ reklamą

Valstybės narės imasi atitinkamų priemonių, kuriomis siekiama užkirsti kelią arba uždrausti:

- a) medžiagos, kuria reklamuojama galimybė padaryti bet kurią iš 3– 8 ~~6~~ straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų, sklaidą; ir
- b) kelionių kitiems asmenims organizavimą komerciniais ar kitais tikslais siekiant padaryti bet kurią iš 3– , 4 ir 5 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų.

↓ 2011/93/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

27 straipsnis

Preveninės intervencijos programos arba priemonės

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad asmenys, kurie baiminasi galį padaryti bet kurią iš 3–~~7~~ 9 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų, ~~jei tinkama,~~ galėtų naudotis specialiomis ir veiksmingomis intervencijos programomis arba priemonėmis, sukurtomis grėsmei, kad tokios nusikalstamos veikos gali būti padarytos, įvertinti ir užkirsti tam kelią.

↓ naujas

2. Valstybės narės užtikrina, kad 1 dalyje nurodytos programos ar priemonės būtų prieinamos be nepagrįstų apribojimų pagal nacionalinius sveikatos priežiūros standartus.

↓ 2011/93/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

28 straipsnis

Prevencija

1. ⇒ Siekdamas sustabdyti ir sumažinti paklausą, kuri skatina visų formų vaikų seksualinį išnaudojimą, ⇐ valstybės narės imasi atitinkamų priemonių, kaip antai švietimas ir mokymas, ⇒ informavimo ir informuotumo didinimo kampanijos apie visą gyvenimą juntamas seksualinės prievartos prieš vaikus ir jų išnaudojimo pasekmes, tokių veiksmų neteisėtumą ir galimybę asmenims, kurie baiminasi gali padaryti susijusias nusikalstamas veikas, naudotis specialiomis ir veiksmingomis intervencijos programomis arba priemonėmis ⇐ ~~kad sustabdytų ir sumažintų visų formų vaikų seksualinį išnaudojimą.~~
2. Valstybės narės, prireikus bendradarbiaudamos su atitinkamomis pilietinės visuomenės organizacijomis ir kitais suinteresuotaisiais subjektais, imasi atitinkamų veiksmų, taip pat ir internetu, pavyzdžiui, vykdo informavimo ir informuotumo samoningumo didinimo kampanijas, mokslinius tyrimus, # švietimo ⇒ ir mokymo ⇐ programas ⇒ arba rengia medžiagą ⇐, kuriomis siekiama didinti samoningumą informuotumą ir sumažinti riziką vaikams nukentėti nuo seksualinės prievartos ar ⇒ seksualinio ⇐ išnaudojimo.
3. Valstybės narės skatina rengti reguliarius mokymus ⇒, įskaitant vaiko interesus atitinkančio teisingumo srityje, specialistams, teisėjams ir ⇐ pareigūnams, kuriems gali tekti susitikti su vaikais, nukentėjusiais nuo seksualinės prievartos ar seksualinio išnaudojimo, taip pat ⇒ (tačiau ne tik) vaiko apsaugos srities specialistams, teisininkams, mokytojams ir pedagogams, šeimos bylų teismų teisėjams ir ⇐ ~~šioje srityje dirbantiems~~ pirminės grandies policijos pareigūnams, kad jie galėtų atpažinti nuo seksualinės prievartos ar seksualinio išnaudojimo nukentėjusius vaikus ir vaikus, kurie galėtų tokiais tapti, ir mokėtų su jais elgtis.

↓ naujas

4. Valstybės narės imasi tinkamų priemonių, kad sustiprintų seksualinės prievartos prieš vaikus prevenciją bendruomenės aplinkoje, įskaitant mokyklas, ligonines, socialinės rūpybos tarnybas, sporto klubus ar religines bendruomenes.

Tokios priemonės apima:

- a) tokioje aplinkoje dirbantiems darbuotojams skirtus specialius mokymus ir informuotumo didinimo veiklą;
- b) specialias gaires, vidaus protokolus ir standartus, kuriais nustatoma geroji praktika, pavyzdžiui, priežiūros ir atskaitomybės mechanizmų, skirtų tiesiogiai su vaikais tokioje aplinkoje dirbantiems darbuotojams, sukūrimą;
- c) saugių erdvių, kurias valdytų specialūs ir tinkamai parengti darbuotojai ir kuriose vaikai, tėvai, vaikais besirūpinantys asmenys ir bendruomenės nariai galėtų pranešti apie netinkamą elgesį, sukūrimą.

Prevencijos priemonėmis ypatingas dėmesys skiriamas poreikiui apsaugoti ypač pažeidžiamus vaikus, įskaitant psichinę ar fizinę negalią turinčius vaikus.

5. Kai jis bus įsteigtas, ES centras aktyviai remia valstybių narių prevencijos pastangas:

- a) ragindamas kitas Sąjungos institucijas, įstaigas, organus ir agentūras, taip pat atitinkamas valstybių narių institucijas, įstaigas ar agentūras kai tikslina ir bent kartą per metus dalytis informacija apie prevencijos priemones ir programas seksualinės prievartos prieš vaikus ir jų seksualinio išnaudojimo srityje;
- b) rinkdamas informaciją apie prevencijos priemones ir programas seksualinės prievartos prieš vaikus ir jų išnaudojimo srityje, įskaitant trečiosiose šalyse įgyvendinamas priemones ir programas;
- c) sudarydamas palankesnes sąlygas keistis geriausia praktika tarp valstybių narių ir tarp valstybių narių ir trečiųjų šalių, tvarkant viešą kiekvienoje valstybėje narėje ir trečiosiose šalyse įgyvendinamų prevencijos priemonių ir programų duomenų bazę.

↓ 2011/93/ES

⇒ naujas

29 straipsnis

Savanoriškai pasirenkamos intervencijos programos arba priemonės vykstant baudžiamosios bylos nagrinėjimui arba po jo

1. Nedarydamos poveikio kompetentingų teisminių institucijų pagal nacionalinę teisę nustatytoms intervencijos programoms ar priemonėms, valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad būtų galimybė naudotis ⇒ specialiomis ir ⇐ veiksmingomis intervencijos programomis arba priemonėmis, skirtomis užkirsti kelią pakartotinėms seksualinio pobūdžio nusikalstamosioms veikoms prieš vaikus ir sumažinti pakartojimo pavojų. Nagrinėjant baudžiamąją bylą turi būti sudaryta galimybė bet kuriuo metu naudotis tokiomis programomis ar priemonėmis ⇒ ir jos pagal nacionalinę teisę turi būti prieinamos tiek ⇐ == kalėjime, tiek ≠ už jo ribų ~~pagal nacionalinę teisę~~.
2. Intervencijos programos arba priemonės, nurodytos 1 dalyje, atitinka konkrečius seksualines nusikalstamas veikas padariusių vaikų ugdymo poreikius.

3. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad 1 dalyje nurodytomis intervencijos programomis arba priemonėmis galėtų naudotis šie asmenys:
- asmenys, kuriems iškelta baudžiamoji byla dėl bet kurios iš 3– ~~7~~ ^{⇒ 9} ~~7~~ straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų, tokiomis sąlygomis, kurios nebūtų žalingos ir neprieštarautų teisei į gynybą ar teisingo bei nešališko bylos nagrinėjimo reikalavimams, visų pirma pagal nekaltumo prezumpcijos principą; ir
 - už bet kurią iš 3– ~~7~~ ^{⇒ 9} ~~7~~ straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų nuteisti asmenys.
4. Siekdamas nustatyti tinkamas intervencijos programas ar priemones, valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad būtų įvertinta, ar 3 dalyje nurodyti asmenys kelia pavojų, taip pat ar yra pavojus, kad jie gali pakartotinai padaryti bet kurią iš 3– ~~7~~ ^{⇒ 9} ~~7~~ straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų.
5. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad 3 dalyje nurodyti asmenys, kuriems pagal 4 dalį buvo pasiūlytos intervencijos programos arba priemonės:
- būtų išsamiai informuojami apie pasiūlymo priežastis;
 - sutiktų dalyvauti programose arba naudotis priemonėmis, išsamiai susipažinę su faktais;
 - galėtų atsisakyti, o nuteisti asmenys būtų supažindinti su galimomis tokio atsisakymo pasekmėmis.

↓ 2011/93/ES (pritaikytas)

30 straipsnis

Kovos su internetu svetainėms, kuriose yra ~~vaikų pornografijos~~ [☒] seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos [☒] arba per kurias ji platinama, priemonės

- Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad būtų skubiai pašalintos jų teritorijoje esančios tinklavietės, kuriose yra ~~vaikų pornografijos~~ [☒] seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos [☒] arba per kurias ji platinama, ir stengtis, kad būtų pašalintos už jų teritorijos ribų pagrindiniuose kompiuteriuose esančios tokios tinklavietės.
- Valstybės narės gali imtis priemonių, kad jų teritorijoje būtų blokuojama interneto naudotojų prieiga prie tinklaviečių, kuriose yra ~~vaikų pornografijos~~ [☒] seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos [☒] arba per kurias ji platinama. Šios priemonės turi būti nustatomos taikant skaidrias procedūras ir suteikti atitinkamą apsaugą, visų pirma užtikrinant, kad būtų ribojama tai, kas būtina ir proporcinga, ir kad naudotojai būtų informuojami apie tokio apribojimo priežastį. Tos priemonės apima ir žalos atlyginimo per teismą galimybę.

31 straipsnis

Duomenų rinkimas

1. Valstybės narės įdiegia viešųjų statistinių duomenų apie 3–9 straipsniuose nurodytas nusikalstamas veikas rinkimo, plėtojimo, rengimo ir sklaidos sistemą.
2. Statistiniai duomenys apima šiuos duomenis, suskirstytus pagal nukentėjusiojo ir nusikaltusio asmens lytį, amžių, nukentėjusiojo ir nusikaltusio asmens santykį ir nusikalstamos veikos rūšį:
 - a) nukentėjusiųjų, kurių atžvilgiu per pastaruosius 12 mėnesių, paskutinius penkerius metus ir visą gyvenimą padaryta viena iš 3–9 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų, skaičius;
 - b) asmenų, patrauktų baudžiamojon atsakomybėn ir nuteistų už 3–9 straipsniuose nurodytas nusikalstamas veikas, skaičius per metus, gautas iš nacionalinių administracinių šaltinių;
 - c) jų prevencijos iniciatyvų pagal 27, 28 ir 29 straipsnius rezultatai: nusikaltusių asmenų ir potencialių nusikaltėlių, kurie pasinaudojo prevencijos programomis, skaičius ir šių nusikaltusių asmenų bei potencialių nusikaltėlių, kurie buvo nuteisti už vieną iš 3–9 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų po to, kai dalyvavo tokiose programose, procentinė dalis.
3. Kas trejus metus valstybės narės atlieka gyventojų apklausą pagal suderintą Komisijos (Eurostato) metodiką, surenka 2 dalies a punkte nurodytus duomenis ir jais remdamosi įvertina šios direktyvos 3–9 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų paplitimą ir tendencijas. Valstybės narės tuos duomenis Komisijai (Eurostatui) pirmą kartą perduoda ne vėliau kaip [treji metai nuo direktyvos įsigaliojimo].
4. Valstybės narės administracinius duomenis pagal 2 dalį renka vadovaudamosi bendru suskirstymu, parengtu bendradarbiaujant su ES centru. Tuos duomenis jos kasmet perduoda ES centrai. Perduodant duomenis asmens duomenys nepateikiami.
5. ES centras padeda valstybėms narėms rinkti 2 dalyje nurodytus duomenis, be kita ko, skatindamas rengti bendrus savanoriškus standartus dėl vienetų skaičiavimo, skaičiavimo taisyklių, bendro suskirstymo, ataskaitų teikimo formų ir nusikalstamų veikų klasifikavimo.
6. Valstybės narės statistinius duomenis perduoda ES centrai ir Komisijai ir surinktus statistinius duomenis kasmet viešai skelbia. ES centras rengia statistinius duomenis ir juos paskelbia viešai. Statistiniuose duomenyse nepateikiami asmens duomenys.
7. Valstybės narės remia mokslinius tyrimus, susijusius su pagrindinėmis šios direktyvos 3–9 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų priežastimis, poveikiu, dažnumu, veiksmingomis prevencijos priemonėmis, veiksmingomis pagalbos nukentėjusiems asmenims priemonėmis ir apkaltinamųjų nuosprendžių skaičiumi.

↓ 2011/93/ES (pritaikytas)

32 straipsnis

Ataskaitos

- ~~1. Komisija ne vėliau kaip 2015 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą, kurioje įvertinama, kokių mastu valstybės narės ėmėsi šiai direktyvai įgyvendinti būtinų priemonių, ir, jei būtina, pasiūlymą dėl teisės akto.~~
- ~~2. Komisija ne vėliau kaip 2015 m. gruodžio 18 d. pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje įvertinama, kaip įgyvendinamos 25 straipsnyje nurodytos priemonės.~~

↓ naujas

Komisija ne vėliau kaip [5 metai nuo taikymo pradžios dienos], o vėliau kas penkerius metus Europos Parlamentui ir Tarybai teikia šios direktyvos taikymo [valstybėse narėse] ataskaitą ir prireikus siūlo pakeitimus.

↓ 2011/93/ES

~~26 straipsnis~~

~~Pamatinio sprendimo 2004/68/TVR pakeitimas~~

~~Pamatinis sprendimas 2004/68/TVR pakeičiamas nepažeidžiant valstybių narių, kurios dalyvauja priimant šią direktyvą, pareigų, susijusių su pamatinio sprendimo perkėlimo į nacionalinę teisę terminais.~~

~~Valstybių narių, dalyvaujančių priimant šią direktyvą, atžvilgiu nuorodos į Pamatinį sprendimą 2004/68/TVR laikomos nuorodomis į šią direktyvą.~~

↓ 2011/93/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

33 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

- Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad būtų laikomasi šios direktyvos ⇒ 2 straipsnio 3 dalies d punkto, 4, 5, 6, 8 ir 9 dalių, 3 straipsnio 1, 4–9 dalių, 4 straipsnio 4–7 dalių, 5 straipsnio 2–10 dalių, 6–10 straipsnių, 11 straipsnio įžanginės formuluotės ir b, h, i ir j punktų, 12 straipsnio, 13 straipsnio, 14 straipsnio 1 dalies įžanginės formuluotės ir b punkto bei 2 ir 3 dalių, 15–20 straipsnių, 21 straipsnio 1–4 ir 6–10 dalių, 22 straipsnio 3 dalies įžanginės formuluotės ir g punkto bei 4, 5 ir 7 dalių, 23–28 straipsnių, 29 straipsnio 1, 3 ir 4 dalių, 30–32 straipsnių ⇐ ne vėliau kaip [dveji metai nuo įsigaliojimo] ⇐ ~~2013~~

~~m. gruodžio 18 d.~~ ⇒ Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą. ⇐

~~2. Valstybės narės perduoda Komisijai nuostatų, kuriomis pagal šią direktyvą joms nustatytos pareigos perkeliamos į nacionalinę teisę, tekstus.~~

2. ~~3.~~ Valstybės narės, patvirtindamos tas priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. ⇒ Jos taip pat turi įtraukti teiginį, kad galiojančiuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose pateiktos nuorodos į direktyvą, kurią panaikina ši direktyva, laikomos nuorodomis į šią direktyvą. Nuorodos darymo tvarką ir minėto teiginio formuluotę nustato valstybės narės. ⇐ ~~Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.~~

⇓ naujas

3. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus, įskaitant tokių nacionalinių priemonių ir atitinkamų šioje direktyvoje nustatytų pareigų atitikties lentelę.

⇓ naujas

34 straipsnis

Panaikinimas

Direktyva 2011/93/ES panaikinama nuo [kita diena po 32 straipsnio pirmoje pastraipoje nurodytos antros datos], nedarant poveikio valstybių narių pareigoms, susijusioms su direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę terminu, nustatytu I priede.

Nuorodos į panaikintą direktyvą laikomos nuorodomis į šią direktyvą ir skaitomos pagal II priede pateiktą atitikties lentelę.

↓ 2011/93/ES

⇒ naujas

35 straipsnis

Įsigaliojimas ⇒ ir taikymas ⇐

Ši direktyva įsigalioja ⇒ dvidešimtą dieną po ⇐ jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ~~diena~~.

⇓ naujas

33 straipsnio 1 dalyje nurodytos pareigos taikomos nuo [... diena po 33 straipsnio 1 dalyje nurodyto perkėlimo į nacionalinę teisę termino], išskyrus 21 straipsnio 9 dalį, 28 straipsnio 5 dalį, 31 straipsnio 4, 5 ir 6 dalis, kurios taikomos nuo [data turi būti suderinta su Reglamentu dėl seksualinės prievartos prieš vaikus].

36 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva pagal Sutartis skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė
